

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

Tractatus XIII. In quo ad pedem litteræ continentur Decreta, &
Constitutiones recentiorum Pontificum ad Tribunal S. Officij spectantes, ut
habentur in fine part. 4. secundum ordinem R. P. Dianæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

TRACTATUS XIII.
IN QVO AD PEDEM
LITERÆ CONTINENTVR,
DECRETA
ET
CONSTITVTIONES
RECENTIORVM PONTIFICVM
ad Tribunal Sancti Officij spectantes:

Vt habentur, in fine part. 4. Secundum Ordinem. R. P. Diana.

LECTORI BENEVOLO.

 VM Doctissimus Franciscus Pegna in fine Directorij Inqui-
sitorum, litteras Apostolicas ad sanctum Officium pertinentes,
posuerit: visum est & mihi, in tui commodum, Decreta, &
Bullas posteriores aliorum recentiorum Pontificum, ad eandem
materiam spectantes, hic simul in unum collectas proponere, eas præsertim, quæ
in his tractatibus à me sunt advocate.

DECRETVM

S. D. N. PP.

VRBANI VIII.

Feria 5. die 14. Aprilis 1633.

 N Generali Congregatione sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis ha-
bita in Palatio Apostolico montis Quirinalis coram sanctissimo Domino
nostro D. Urbano divina providentia Papa VIII. ac Eminentissimis, & Re-
verendissimis Dominis sanctæ Romanæ Ecclesiæ adversus hæreticam pravita-
tem Inquisitoribus Generalibus à sancta Sede Apostolica specialiter depu-
tatis.

SANCTISSIMVS Dominus noster sedulo incumbens, ut ea, quæ salubriter Apo-
stolicis decretis, & constitutionibus statuta, & ordinata sunt, præsertim quæ ad sanctum
Officium Inquisitionis contra hæreticam pravitatem pertinent, inviolabiliter observentur,

de omni modam fortiantur executionem, districte mandat, & præcipit, ut omnes Superiores cujusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, etiam de necessitate exprimendæ Regularis, aut cujusvis alterius instituti, etiam quantumvis exempti, & privilegiati, teneantur sub pœna privationis Officij, ac vocis activæ, & passivæ ipso facto incurrenda, aliisque arbitrio Sanctitatis prout in infligendis in perpetuum semel saltem in anno, id est, feria sexta post Octavam Assumptionis beatæ Mariæ Virginis in publica mensa, vel in Capitulo ad hoc specialiter convocato, & insuper in quocumque Generali, ac Provinciali Capitulo, Conventu, Dieta, vel alio quovis nomine nuncupato Capitulari congressu, suos subditos, ac Religiosos commonere de indevota omni pœna observantia, & executione earundem Apostolicarum constitutionum, & decretorum, ad S. Officium Inquisitionis adversus hæreticam pravitatem continentium, ac præsertim.

IVLII III. constit. 1. incipit, *Licet à diversis*, contra impediētes Inquisitores hæreticæ pravitatis in eorum Officio, aut in causis Inquisitionis se ingerentes, eorumque complices, & fautores; & contra ipsos Inquisitores admittentes laicos ad criminis hæresis cognitionem. Et Pij V. constit. 82. incipit, *Si de protegendis*, contra occidentes, verberantes, desicientes, aut perterrefacientes, quemvis ex ministris S. Officij Inquisitionis, vel Episcoporum id munus in sua diocesi, vel provincia, obeuntium, seu accusatores, denunciatores, aut testes, in causa fidei quomodocumque productum, vel evocatum: necnon contra diripientes, expugnant, invadentes, incendentes, expilantes, aliōve exportantes alicujus prædictorum bona, libros, litteras, auctoritates, exemplaria, regesta, protocolia, exempla, scripturas, aliæque instrumenta, sive publica, sive privata, ubicumque posita, eorumque complices, & fautores; & contra effringentes carcerem, vel custodiam publicam, vel privatam, extrahentes, vel emittentes victum, prohibentes capiendum, captumve eripientes, recipientes, occultantes, seu facultatē effugiendi dantes, seu id fieri jubentes, eorumque complices, & fautores, etiam effectu non secuto, nullatenus excusandos, nisi claras tantummodo probationes in contrarium adducentes, & contra intercedentes pro præfatis delinquentibus: infligitis contra quemlibet prædictorum pœnis, quæ damnatis ex primo capite legis Iulix majestatis, eorumque filijs, irrogantur: & oblata revelantibus impunitate.

Pij IV. constit. 91. incipit, *Cum sicut nuper*, contra Sacerdotes, qui poenitentes mulieres in actu sacramentalis confessionis ad inhonestos actus provocare, & allicere tentant, & sollicitant. Et Gregor. XV. constit. 34. incipit, *Univerſi Domini gregis*, ampliativæ circa hujus criminis probationes, & extensivæ contra Confessarios, qui personas (quæcumque illæ sint) ad inhonestas, sive inter se, sive cum alijs, quomodolibet perpetranda in actu sacramentalis confessionis, sive ante, sive post immediatē, seu occasione, vel prætextu confessionis, vel extra occasionem confessionis in confessionario, aut alio in loco, ad audiendam confessionem electo, sollicitare, vel provocare tentaverint, aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones, sive tractatus haberint. Et contra Confessarios non monētes eos, quos sciunt ab alijs Confessariis sollicitatos esse, ut Inquisitoribus, vel Ordinariis sollicitantes denuncient, vel docentes eos ad iudicia denunciandum non teneri.

GREGORII XIII. constit. 22. incidit, *Officij nostri partes*, de jurisdictione Inquisitorum hæreticæ pravitatis in eos, quid ad ordinem Presbyteratus non promoti, Missas celebrant, & sacramentaliter confessiones audiunt. Clem. VIII. constit. 81. incipit, *Esſi alias*, declaratorix pœnæ contra eos infligendæ per iudices laicos, prævia eorum degradatione. Et Sanctitatis suæ constit. 79. incipit, *Apostolatus Officium*, extensivæ ad minores 25. annis, dummodo vigesimum ætatis annum complēverint.

SIXTI V. constit. 17. incipit, *Celi, & terræ creator*, contra exercentes artem Astrologiæ judicariæ, & alia quæcumque divinationum genera, libræ (sive harum artium legentes, vel tenentes. Et Sanctitatis suæ constit. 113. incipit, *Inſerutabilia iudiciorum Dei*, extensivæ ad alia, & cum gravioribus pœnis.

CLEM. VIII. constit. 42. incipit, *Cum sicut*, contra Italos, ne extra Italiam proficiantur ad loca, in quibus liber, & publicus cultus, sive usus Catholicæ Religionis non existat, minisque in eis locis habitent, Et Greg. XV. constit. 28. incipit, *Romani Pontificis*, contra hæreticos, ne in locis Italiæ, & insularum adjacentium quovis prætextu commorentur, & contra eorum fautores, & receptatores.

PAULI V. constit. 26. incipit, *Romanus Pontifex*, revocatorix facultatum Superioribus quorumcumque Ordinum, & Religiosorum quocumque modo concessarum, cognoscendi causas suorum subditorum ad Officium Sanctæ Inquisitionis quomodolibet pertinentes.

Ejusdem constit. 97. incipit, *Regis pacifici*, innovatorix constitutionum à Sixto IV. & Pio V. de conceptione Beatæ Mariæ Virginis editarum: impositionis majorum pœnarum in transgressores, à locorum Ordinariis, & hæreticæ pravitatis Inquisitoribus puniendos. Et Gregorio

Et Constitutiones Pontificum. 539

Gregorio XV. constitut. 29. incipit, *Sanctissimus Dominus noster auditis*, ampliata, & declaratoria prohibitionis asserendi, Beatam Mariam Virginem conceptam esse in peccato originali.

GREGOR. XV. Constitut. 27. incipit, *Romanus Pontifex in specula*, revocatoria quarumcumque concessionum vivæ vocis oracula factarum. Et Sanctitatis suæ Constit. extensiva ad quoscumque quantumvis privilegiatos, & exemptos, incip. *Aliàs fel. rec. Gregor. Papa XV. sub dat. Romæ 20. Decembris 1631.*

Eiusdem Constit. 40. incip. *Apostolatus officium*, & Sanctitatis suæ constit. 114. incip. *eo modo*, revocatoria licentiarum quarumcumque legendi, & habendi libros prohibitos.

Sanctitatis suæ Constitut. 37. incipit, *Sanctissimus Dominus noster sollicitè animadvertens*, de imaginibus nondum à Sede Apostolica canonizatorum, vel beatificatorum cum radiis, splendoribus, aut laureolis, non proponendis: tabellis, aut tumularibus ad eorum sepulchra non opponendis: eorumque gestis, miraculis, revelationibus, beneficiorum imperationibus, non publicandis, aut imponendis.

Pariter Sanctitatis suæ Const. 50. incip. *Sanctissimus Dominus noster pro debito sui Pastoralis officij*, de libris ubicumque compositis, de quacumque materia tractantibus, ab his, qui leguntur in statu Ecclesiastico, non transmittendis aliò, ut imprimantur, sine Vicarij, & Magistris sacri Palatii in Vrbe, vel extrà jam sine Ordinarij, & Inquisitoris, aut ab eis Deputatorum licentia.

Et eiusdem Sanctitatis suæ Constit. sub dat. Romæ die 5. Novembris 1631. incipit, *Cum sicut accepimus*, quòd Constitutiones Apostolicæ in concernentibus fidem Catholicam, & Sanctæ Inquisitionis Officium hæcenus editæ, & imposterum etiam super quacumque alia re edendæ, omnes Regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi in edendis illi specialiter excipiantur.

Et insuper iidem Superiores teneantur curare, & efficere, ut hujus decreti exempla aliquo in loco apud eos publico affigantur, & affixa conserventur, ita ut ab eisdem subditis Religiosis omnibus videri, ac legi commodè queant. Deque hujusmodi commonitione publico documento statim certiorum facere Congregationem sanctissimæ Inquisitionis in Vrbe. Et ita mandare, & præcipit Sanctitas sua.

Ioannes Antonius Thomasius, sanctæ Romanæ,
& universalis Inquisitionis Not.

Anno millesimo sexcentesimo trigesimo tertio, Indictione prima, Pontificatus S. D. N. D. Urbani divina providentia Papæ Octavi, die verò septima mensis Iunii supradictæ ligæ, sive decretum affixum, & publicatum fuit ad valvas Principis Apostolorum, ac in acie Campi Floræ, ut moris est, per me Alexandrum Labinium, Prelatū Sanctissimæ D. N. Papæ Cursores.

Sequuntur Constitutiones relatæ in suprascripto Decreto.

Contra impediētes Inquisitores hæreticæ pravitatis in eorum Officio, aut in causis Inquisitionis se ingerentes. Et contra ipsos Inquisitores, admittentes laicos ad criminis hæresis cognitionem.

IVLIVS Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Licet à diversis Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, etiam per speciales Constitutiones in corpore juris insertas, fuerit ritè, & salubriter sancitum, atque decretum, ut sæculi Potestates, & Domini temporales, ac Provinciarum, civitatum, terrarum, & locorum quorumcumque Rectores, quibuscumque dignitatibus, vel officiis, aut nominibus censeantur, Diocesani Episcopi, & Inquisitoribus hæreticæ pravitatis in ipso Inquisitionis negotio faveant, & assistant, nemòque ex prædictis Potestatibus, Dominis, & Rectoribus, eorumque Officialibus de crimine hæresis, cum merè sit Ecclesiasticum, quoquomodo cognoscat, vel iudicet, neque Diocesano Episcopo, vel Inquisitori ipsius Inquisitionis negotio incumbenti se opponere, aut ipsum aliquatenus impedire, vel impediētibz auxilium, aut favorem scienter dare audeat, perpetuæ damnationis sententia in eos, qui contra prædicta fecerint, promulgata, quam si per annum animo sustinuerint pertinaci, ex tunc velut hæretici condemnentur, usque ad eam tamen in omnibus ferè, non solum Italiæ, verum etiam aliis Provinciis, civitatibus, terris, & locis, complurium laicorum, ut accepimus, mundanæ gloriæ processit ambitio, vel sacrorum Canonum infcitia, vel Ecclesiasticæ disciplinæ contemptus, & animarum suarum perniciem, atque interitum,

nam, Diocesanos Episcopos, & Inquisitores à Sede Apostolica institutos Inquisitionis officium exercentes, alij subjustitiæ prætextu, ne ulli scilicet fiat injuria, impedire alij verò sub pietatis colore, ut fontes scilicet seuerius puniantur, se ipsos Diocesanos Episcopos, & Inquisitoribus adungere, & unà cum eis de ipso hæresis crimine cognoscere, processum formare, formatosque suo iudicio submittere non erubescant.

§. 1. Cui sanè morbo jam nimis latè progredienti, solitam, ac salutarem Ecclesiæ medicinam pro nostra pastoralis sollicitudine asserre cupientes, sæculi Potestates, Dominos temporales, ac Provinciarum, civitatum, terrarum, & locorum Rectores supradictos, necnon quascunque alias sæculares personas, tam privatas, quàm publico quovis munere fungentes, requirimus, & monemus, ac eis in Iesu Christi Redemptoris nostri (cujus vices, licet immeriti, gerimus in terris) nomine præcipimus, ne Diocesanos Episcopos, & Inquisitores ipsos in suo Inquisitionis negotio, ullo modo impediant, seu perturbent; neque se in hæresis crimine cognoscen- tenus ab ipsis Diocesanis Episcopis, aut Inquisitoribus, spontanea, & libera eorum voluntate fuerint requisiti) se ingerant: ordinationes, provisiones, & leges quascunque, de ipsius criminis cognitione latas sacris Canonibus obistentes, & Ecclesiasticam jurisdictionem impediunt sine mora abrogent, & deleant, prout etiam eas omnes invalidas fuisse, & esse decernimus, & declaramus, ac ex nunc pro abrogatis, & deletis haberi volumus, & mandamus.

§. 2. Qui monitis his nostris non obtemperaverint, quive scienter in prædictis consilium, auxilium, aut favorem dederint, noverint se, non solum per sacras didorum Prædecessorum nostrorum constitutiones, verum etiam per hanc nostram sanctionem, sive sententiam, & declarationem perpetuò duraturam (quam auctoritate Omnipotentis Dei, ac Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra in ipsos non obtemperantes, quacunque illi præfulgeant dignitate, in his scriptis proferimus) communionem fidelium, & omnium Ecclesiasticorum Sacramentorum perceptione privatos, ac maledictionis, ac execrationis æternæ vinculo ligatos; anathematizque, & majoris excommunicationis mucrone percussos, ita ut nemo unquam in præmissis delinquens, nisi à nobis, successoribusque nostris canonice intrantibus, etiam prætextu quarumcunque facultatum, concessionum, & gratiarum, etiam Confessionarium nuncupatarum, etiam à nobis, & à dicta Sede hætenus emanatarum, vel impostorum emanatarum, specificam, & expressam, ac alias, quàm per verba generalia, de præsentibus nostris litteris mentionem non facientium, præterquam in mortis discrimine, absolvi possit.

§. 3. Quibus etiam censuris ipsos Diocesanos Episcopos, & Inquisitores subiacere volumus, si laicos secum quomodocunque de ipso crimine cognoscere, aut judicare permiserint.

§. 4. Ut autem præmissa omnia, ad eorum, quorum interest, notitiam deducantur, nullusque de eis ignorantiam justè prætereendere possit, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quòd præsentis litteræ per aliquos cursores nostros, aut Notarios publicos in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe, & Ecclesiæ Lateranen. ac Cancellariæ Apostolicæ valuis, necnon acie Campi Floræ, ut moris est, publicentur, earum exemplo, in singulis valuis, & acie hujusmodi affixo, & dimisso; nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1551. quintodecimo Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno secundo.

Acta, & publicata fuit hæc Veneris sancti in Capella Sanctitatis sue, dum divina celebrantur officia.

Contra offendentes statum, res & personas sanctissimi Officii Inquisitionis hæreticæ pravitatis, eorumque filios, necnon complices, & fautores.

PIVS Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

SI de protegendis cæteris omnibus Ecclesiæ ministris, quos in fidem, & clientelam nostram à Domino recepimus, cura nobis quotidiana insidet, quanto majore studio eam nos sollicitudinem capessere necesse est, ut qui in sacro Inquisitionis hæreticæ pravitatis Officio versantur, sub tutela inviolatæ auctoritatis hujus Sedis periculorum omnium expertes, quæque munera ad exaltationem fidei Catholicæ exequantur.

§. 1. Cum

Et Constitutiones Pontificum. 541

§.1. Cum itaque hujus generis impiorum vis quotidie magis invalescat, qui omnibus malis artibus prædictum officium subvertere, ministrosque functionibus disturbare moliantur, eò jam nos detrusit necessitas, ut nefariam, & scelestam illorum audaciam acerbiori castigatione verberare reprimamus.

§.2. Hac igitur generali constitutione de Fratrum nostrorum consilio sancimus, ut quicumque sive privatus, sive cuncta civitas, sive populus, sive Dominus, Comes, Marchio, Dux, vel potiore titulo illustris, quemvis ex Inquisitoribus, Advocatis, Procuratoribus, Notariis, aliisve ministris prædicti Officij, vel Episcoporum id munus in sua Dicecesi, aut Provincia ob-euntium, seu accusatorem, denunciatores, aut testem in causa fidei quomodocumque pro-ductum, vel evocatum occiderit, verberaverit dejecerit, seu perterrefecerit.

§.3. Quive Ecclesias, ædes, aliæve res, sive publicas, sive privatas officij, aut ministrorum, expugnaverit, invaserit, incenderit, expilaverit, aut libros, literas, auctoritates exemplaria, regesta, protocolla, exempla, scripturas, aliæve instrumenta, sive publica, sive privata ubicum-que posita combusserit, deripuerit, seu interverterit; seu ex incendio, aut direptione, aut alio quocumque modo, illa exportaverit, seu qui in conflagratione, expugnatione, aut direptione, etiam inermis, sive capiendi, sive comburendi, sive supprimendi causa fuerit, sive res, aut personas, servari, defendere prohibuerit.

§.4. Quive carcerem aut aliam custodiam, seu publicam, seu privatam effregerit, vinctum-que extraxerit, seu emisit, capiendum prohibuerit, captumque eripuerit, occultaverit, seu fa-cultatem effugiendi dederit, seu jusserit id fieri, qui cœtum, concursumve fecerit, sive ut ali-quid prædictorum fieret, manus accommodaverit, sive alias auxilium, consilium, aut favorem, publicè, vel occultè, in quolibet, prædictorum scienter præstiterit, licet nemo occisus, nemo verberatus, nemo extractus, emissus, vel ereptus, nihil expugnatum, nihil extractum, succen-sum, direptumve, nullum denique damnum re ipsa sit secutum: nihilominus is sit anathemate præsentis Canonis auctoritate ligatus, idem quoque lætæ Majestatis reus, dominio, dignitate, honore, feudo, ac quocumque alio beneficio temporali, & perpetuo eo ipso privatus sæcula-ris judicis arbitrio relinquatur, qui de eo illas ipsas pœnas exigat, quæ damnatis primo capite dictæ legis per constitutiones legitimas irrogantur, bonis, rebusque omnibus fisci juribus ap-plicatis, uti etiam est de damnatis hæreticis, per sanctiones canonicas constitutum, ejus filij paterna infamia subiecti, omnis, & cujuscumque hæreditatis, & successionis, & donationis, & legati, sive propinquorum, sive extraneorum omnino sint expertes, eisdem præterea portæ nunquam pateant dignitatum.

§.5. Nemo autem expurgationem habere, aut causam ullam proponere, vel præterdere possit, qui tantum nefas in contemptum, & odium hujus Officij admiserit, nisi contrarium per claras probationes docuerit se fecisse. Quod porro de prædictis, eorumque filiis statuimus, il-lud idem de omnibus Clericis, & Presbyteris sæcularibus, & quorumvis Ordinum, etiam exem-ptorum Regularibus, & quacumque etiam Episcopali, & majori dignitate præditis, ac etiam privilegio quomodocumque suffultis, decernimus exequendum, ita ut ipsi beneficiis, & offi-ciis omnibus Ecclesiasticis præsentium auctoritate privati, per judicem Ecclesiasticum, hære-ticorum more degradentur, demum potestati sæculari traditi, pœnis prædictis laicorum in-star subiciantur.

§.6. Pontificum tamen causis nobis, & successoribus nostris reservatis, ut re quæsitæ, & no-bis renunciata, contra eos ad depositionem, & alias pœnas prædictas procedamus, uti crimi-nis atrocitas videbitur postulare.

§.7. Quicumque autem pro talibus veniam petere, aut aliàs intercedere tentaverint, in easdem illas pœnas, quæ in hæreticorum fautores à sacris constitutionibus inferuntur, ipso fa-cto se noverint incidisse.

§.8. Verum si quis etiam hujusmodi criminum conscius, vel affinis, sive Religionis studio sive pœnitentia ductus, rem adhuc incognitam retexerit supplicio liberetur.

§.9. Cæterum eam omnium, & quarumcumque absolutionum à prædictis criminibus, nec non habilitationum, & restitutionum, etiam ad famam, & honores, ita deinceps habendam optamus, ut successores nostri nullas, nisi saltem semestri post cujusque assumptionem ad hu-jus dignitatis fastigium excursu, ac precibus apud supremum Officium Inquisitionis hic insti-tutum verificatis concedant. Decernentes omnes, & quascumque hujusmodi absolutiones, habilitationes, & restitutiones, quæ precibus sic non verificatis de cætero fient, nemini prorsus prodesse, sed nec præsentibus nisi toto ipsarum tenore ad verbum inserto, & gratia ex cer-ta Romani Pontificis scientia facta, & propria manu subsignata, vlla in parte derogari, nec de-rogatum censerì debere, & si illis ex quacumque causa aliter derogari contigerit, derogatio-nis hujusmodi nullius prorsus fore roboris, & momenti.

§.10. Lubemus igitur, univèrsos, & singulos Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos,

& ceteros Ecclesiarum Prælatos, per universum Orbem constitutos, ut per se, vel alium, seu alios, presentes litteras, aut eorum exempla in suis quibusque Provinciis, civitatibus, diocesis, & locis solemniter publicari, & quantum in se est, firmiter observari procurent, contraditores quoscunque, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, appellatione postposita, compescendo, ipsasque censuras, & poenas, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

§. 11. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 12. Volumus autem, ut præsentium exempla, etiam si impressa edantur, eaque Notarij publici manu, & cujuscumque Curie Ecclesiasticæ, vel Prælati sigillo obsignata, eandem illam prorsus fidem ubique locorum faciant, quam ipsæ præsentès facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 13. Cæterum omnes Orbis terrarum Principes, quibus gladij sæcularis potestas ad malorum vindictam est permessa, per eam, quam se tueri promiserunt fidem, obtestamur, ita suas quisque partes, sive præstando ministris prædictis auxilio, sive in criminum post Ecclesiæ sententiam animadversione, interponere, ut eorum quoque prædijis ministri ipsi tanti officij munus pro Dei æterni gloria, & Religionis incremento feliciter exequantur, amplissimum à Domino præmium recepturi, quod fidei prædictæ assertoribus in æternæ Beatitudinis consortio præparavit.

§. 14. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, legationis, statuti, decreti, jussionis, obtestationis, voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum, &c.

Dat. Romæ apud sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1569. Kal. Aprilis, Pontificatus nostri anno quarto.

Ego P i v s V. Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Vtinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas justificationes tuas.

F. Cardinalis Pisanus Episcopus Hostien.

Io. Card. Moronus Episcopus Portuen.

Christophorus Madruvius Episcopus Prænestin.

Otho Card. Truchses Episcopus Albanen.

A. Card. Farnesius Vicecanc. Episcopus Tusculan.

Io. Baptista Cicada Episcopus Sab. Card. S. Clem.

Ego Ph. Card. à Burdifera.

Ego Antonius, Card. Granuelanus.

Ego Franciscus Card. Pacecus.

Ego Hieronymus Card. de Corrigio.

Ego Io. Franciscus Card. de Gambara.

Ego Nicolaus Card. de Sermoneta.

Ego Ind. de Avalos Card. Aragona.

Ego M. Antonius Card. Columna.

Ego Prothomæus Card. Comensis.

Ego P. Card. de sancta Cruce.

Ego Z. Card. Delphinus.

Ego Hu. Card. S. Sixti.

Ego Iulius Card. Vrbinus.

Ego Fulvius Card. Perusinus.

Ego Io. Riccius Card. Politianus.

Ego Scipio Card. Pisarum.

Ego Iacobus Card. Sabellus.

Ego Aloysius Card. Cornelius.

Ego Alexander Card. Cribellus.

Ego Guido Card. Vercellus.

Ego Gulielmus Card. Sirlerus.

Ego F. Michaël B. Card. Alex. Camer.

Ego Hieronymus Card. de Claravalle.

Ego Ludovicus Card. Madrutius.

Ego Innocentius Card. de Monte.

Ego Hieronymus Card. Simoncellus.

Ego

Ego Ferd. Card. de Medicis.
F. Cardinalis Alciatus.
Io. Paulus Cardinalis ab Ecclesia.
A. Cardinalis Carafa.

*Inquisitorum heretica pravitatis facultas, procedendi contra Sacerdotes,
qui mulieres penitentes in actu Confessionis, ad actus inhonestos
provocare, & allicere tentant.*

PIVS Papa IV.

*Ven. Fratri Archiepiscopo Hispalensi, in Regni Hispaniarum heretica pravitatis
Inquisitoris generali.*

Cum sicut nuper, non sine animi nostri molestia, accepimus, diversi Sacerdotes in Regnis Hispaniarum, atque etiam in eorum civitatibus, & diocesibus curam animarum habentes, siue eam pro aliis exercentes, aut alias audiendis confessionibus penitentium depurati, in tantam proruperint iniquitatem, ut Sacramento penitentiae in actu audiendi confessiones abutantur, nec illi, & qui id instituit Domino Deo, & Salvatori nostro Iesu Christo injuriam facere vereantur: mulieres videlicet penitentes ad actus inhonestos, dum earum audiunt confessiones, alliciendo, & provocando, seu allicere, & provocare tentando, & procurando, ac loco earum per Sacramentum huiusmodi Creatori nostro reconciliationis, graviori peccatorum mole eas onerando, & in omnibus Diabolo tradendo, in divinae maiestatis offensam, animarum perniciem, & Christi fidelium scandalum non modicum.

§. 1. Nos in animum inducere nequeunt, quod qui de fide Catholica recte sentiunt, Sacramentis in Ecclesia Dei institutis abutantur, aut illis injuriam faciant, fraternitati tuae, de cuius eximia pietate, virtute, atque doctrina plurimum in Domino confidimus, per praesentes committimus, & mandamus, quatenus per te, vel per alium, seu alios a te deputandum, seu deputandos contra omnes, & singulos Sacerdotes dictorum Regnorum, ac illarum civitatum, diocesum de praemissis quomodolibet diffamatos, tam saeculares, quam quorumvis etiam exemplorum, ac Sedi Apostolicae immediate subiectorum Ordinum Regulares, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & praeminentiae existant, tam super praemissis, quam si de Catholica, & quid de ea sentiant diligenter inquiras, & iuxta facultatum tibi contra haereticos, aut de haeresi quovis modo suspectos a Sede Apostolica concessarum continentiam, & tenorem procedas, ac culpabiles repositos, iuxta excessum suorum qualitatem, prout juris fuerit punias, eos etiam, si & prout juris fuerit faciendum, debita praecedente degradatione, secularis iudicis arbitrio puniendos tradendo.

§. 2. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Ecclesiasticis, & Monasteriorum, nec non Ordinum quorumlibet, quorum ipsi Sacerdotes fuerint, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque clausulis, & decretis, etiam motu proprio, aut aliis quomodolibet concessis, etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis, quibus omnibus eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, & hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 16. Aprilis 1561. Pontificatus nostri anno 2.

*Confirmatio, & ampliatio Constitutionis Pij IV. edita contra Sacerdotes
in confessionibus sacramentalibus penitentes ad turpia
solicitanes.*

GREGORIUS Papa XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Vniuersi Domini gregis curam, quamquam immeriti, caelesti dispositione gerentes, sedulo invigilare tenemur, ut ab omnibus pravis contagiis conservetur immunis, multoque
Tom. V. Z z 2 majori

majori studio providere ut omnis pestis ab iis avertatur, quibus alios sanandi officium est
 commissum, ne quoddam Evangelica scripta, nos admonent, sale infatuato, non sit in quo salietur, &
 ad nihilum profuit ultra, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Quoniam autem
 à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris quibusdam in locis provifum fuit, ut impium,
 ac nefandum scelus, quod non solum inter Christi fideles non esse, sed nec etiam nomi-
 natione debet, procul ab iis arceatur, videlicet, ut aliquis Sacerdos ad sacras audiendas confe-
 siones deputatus, sacrosancto Pœnitentiæ sacramento, sollicitando pœnites ad turpia,
 abutatur, ac pro medicina venenum, pro pane aspidem porrigat, & ex cœlesti Medico
 infernalis vgnescus, ex patre spirituali proditor execrabilis animarum reddatur: idcirco nos
 ea, quæ his perniciosissimis Diaboli insidiis arcendis certis locis salubriter reddatur: idcirco nos
 nullibi desiderentur, quantum ex alto conceditur providen. duximus. Aliis siquidem à fel.
 rec. Pio Papa IV. prædecessore nostro emanarunt litteræ tenoris subsequens, videlicet, Priv.
 Papa IV. Venerabili fratri Archiepiscopo Hispalen. in Regnis Hispaniarum hæreticæ pra-
 vitatis Inquisitori Generali. Cum sicut nuper, non sine animi nostri molestia, accepimus, diver-
 si Sacerdotes in Regnis Hispaniarum, atque etiam in eorum civitatibus, & diocœsibus cu-
 ram animarum habentes, sive eam pro aliis exercentes, aut aliàs audiendis confessionibus pœni-
 tentium deputati in tãtam proruperint iniquitatem, ut sacramento Pœnitentiæ, in actu audien-
 di confessiones, abutantur, nec illi, & qui id instituit, Domino Deo, & Salvatori nostro Iesu
 Christo injuriam facere vereantur, mulieres videlicet, pœnites ad actus inhonestos, dum ea-
 rum audiunt confessiones, alliciendo, & provocando, seu allicere, & provocare tenta-
 do, & procurando, ac loco earum per Sacramentum hujusmodi Creatori nostro reconciliati-
 nis, graviore peccatorum mole eas onerando, & in manibus Diaboli tradendo, in divinæ Maje-
 statis offensam, & animarum perniciem, Christi fidelium scandalum non modicum. Nos in
 animum inducere nequentes, quod qui de fide Catholica rectè sentiunt, Sacramentis in Ec-
 clesia Dei institutis abutantur, aut illis injuriam faciant, fraternitati tuæ, de cujus eximia piete-
 te, virtute, atque doctrina plurimum in domino confidimus, per præsentis committimus, &
 mandamus, quatenus per te, vel per alium, seu alios à te deputandum, seu deputandos, contra
 omnes, & singulos Sacerdotes, dictorum Regnorum ac illarum civitatum, & diocœsum de
 præmissis quomodolibet diffamatos, tam sæculares, quàm quorumvis etiam exemptorum, ac
 Sedi Apostolicæ immediatè subiectorum Ordinum Regulares cujuscumque dignitatis, status,
 gradus, ordinis, conditionis, & præminentie existant tam super præmissis, quàm super fide
 Catholica, & quid de ea sentiant, diligenter inquiras, & juxta facultatem tibi contra hæreticos
 aut de hæresi quovis modo suspectos à Sede Apostolica concessarum continentiam, & teno-
 rem procedas, ac culpabiles repertos juxta excessum suorum qualitates, prout juris fuerit,
 punias, eos etiam, si, & prout de jure fuerit faciendum, debita præcedente degradatione, sæcu-
 laris judicis arbitrio puniendos tradendo. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus
 Apostolicis, ac Ecclesiæ, & Monasteriorum, nec non Ordinum quorumlibet, quorum ipsi
 Sacerdotes fuerint, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia ro-
 boratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis sub qui-
 buscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque clausulis, & decretis etiam Motu proprio,
 aut aliàs quomodolibet concessis, etiam iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omni-
 bus eorundem tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice duntaxat specialiter, & expresse
 derogamus, ceterisque cõtrariis quibuscumque. Dat. Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris,
 die 16. Aprilis 1561. Pontificatus nostri anno secundo. Igitur, ut litteræ prædictæ per-
 petuis futuris temporibus, & ubique locorum inviolabiliter observentur, Motu proprio, & ex
 certa scientia, ac matura deliberatione nostra, ac de consilio, venerabilium fratrum nostrorum
 S.R.E. Cardinalium contra hæreticam pravitatem generalium Inquisitorum, præinsertas litte-
 ras hujusmodi, ac omnia singula, in eis contenta, Apostolica auctoritate, tenore præsentium ap-
 probamus, & confirmamus, illisque omnibus, & singulis inviolabilis, Apostolicæ firmitatis robur
 adjicimus, illasque non solum in prædictis Regis Hispaniarum, sed in quibuscumque Christiani
 Orbis partibus firmiter, & inviolabiliter observari præcipimus, & mandamus. Ac præterea, ne
 in futurum de pœna his delinquentibus imponenda, & de modo contra eosdem procedendi
 ab aliquo dubitari possit, statuimus, decernimus, & declaramus, quod omnes, & singulos Sa-
 cerdotes tam sæculares, quàm quorumvis, etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apo-
 stolicæ immediatè subiectorum Ordinum, institutorum, Societatum, & Congregationum Re-
 gulares cujuscumque dignitatis, & præminentie, aut quovis privilegio muniti existant, qui
 personas, quæcumque illæ sint, ad inhonestas, sive inter se, sive cum aliis quomodolibet
 perpetranda in actu sacramentalis confessionis sive ante, vel post immediatè, seu occasione, vel
 prætextu confessionis hujusmodi, etiam ipsa confessione non sequuta, sive extra occasione con-
 fessionis in confessionario, aut in loco quocumque ubi confessiones sacramentales audiantur, seu

seu ad confessionem audiendam electo, simulantes ibidem confessiones audire, sollicitare vel provocare tentaverint; aut cum eis illicitos, & inhonestos sermones, sive tractatus habuerint, pravitate Inquisitores, & locorum ordinarios omnium Regnorum, Provinciae, civitatum, dominorum, & locorum universi Orbis Christiani, in suis quomque diocesis, & territorio, per has nostras litteras, etiam privative, quoad omnes alios, specialiter, ac perpetuo iudices delegamus, ut super his contra praedictos simul, vel separatim in omnibus, prout in causis fidei iuxta sacrorum Canonum formam, necnon Officij Inquisitionis huiusmodi constitutiones, privilegia, consuetudines, & decreta diligenter inquireant, & procedant, & quos in aliquo ex huiusmodi nefariis excessibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate, & circumstantiis, suspens. ab executione Ordinis, privationis beneficiorum, dignitatum, & officiorum quorumcumque, ac perpetuae inhabilitatis ad illa, necnon vocis activae, & passivae, si Regulares fuerint; exilij, damnationis ad tritemes, & carceres, etiam in perpetuum absque ulla spe gratiae, aliasque poenas decernant: eos quoque si pro delicti enormitate graviores poenas meruerint, debita praecedente degradatione, Curiae saeculari puniendos tradant. Dantes etiam facultatem venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus generalibus Inquisitoribus, ne delictum tam enorme, Ecclesiae Dei tam perniciosum remaneat, ob probationum defectum impunitum (cum difficilis sit probationis) testibus, etiam singularibus, concurrentibus praesumptionibus, indicij, & aliis adminiculis, delictum probatum esse arbitrio suo iudicandi, & Curiae saeculari, ut praefertur, reum tradendum esse pronuntiandi. Non obstantibus omnibus, quae dictus Praedecessor in suis litteris praedictis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque. Mandantes omnibus Confessariis, ut suos poenitentes, quos noverint fuisse ab aliis, ut supra sollicitatos, moneant de obligatione denunciandi sollicitantes, seu, ut praefertur, tractantes, Inquisitoribus, seu locorum Ordinariis praedictis, quod si hoc officium praetermiserint, vel poenitentes docuerint, non teneri ad denunciandum Confessarios sollicitantes, seu tractantes, ut supra, iidem locorum Ordinarij, & Inquisitores illos pro modo culpa punire non negligant. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra, ubique habeatur, quae praesentibus haberetur, si forent exhibitae, vel ostensae, quodque eadem praesentes litterae, seu illarum exempla ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateran. ac Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Florae affixae omnes ita ardeant, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent.

Datum Romae apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris, die 30. Augusti 1622. Pontificatus nostri anno secundo.

Iurisdictio Inquisitorum haereticae pravitate in eos, qui ad Ordinem Presbyteratus minimè promoti, Missas celebrant, & Poenitentiae Sacramentum ministrant.

GREGORIUS Papa XII I.

Ad perpetuam rei memoriam.

Officij nostri partes sedulo praestare tenemur (ut dubia, quae variis Doctorum opinionibus, hinc inde diversa sententibus agitantur, ad iurisdictionem sanctissimi Officij Inquisitionis haereticae pravitate pertinent, nostrae declarationis oraculo (propterea ratio ipsa suadere videtur) dilucidentur, ut nulla cuiquam dubitandi occasio in posterum relinquatur.

§.1. Ad aures nostras siquidem nuper pervenit, multos esse, qui dubitent, an contra eos, qui in sacro Presbyteratus ordine non constituti, Missas celebrare, confessiones audire, ac absolutionem impartiri, ac si fuerint, per Officium Sanctissimae Inquisitionis haereticae pravitate in Hispaniarum Regnis institutum, & illius Inquisitorum procedendum, vel etiam animadvertendum sit, ac hi, qui talia patraverint, per Inquisitores praedictos puniri debeant. Nam etiam multorum sententia affirmetur, praedictum delictum ab Inquisitoribus plectendum esse, hisce praesertim temporibus, quibus haeretici temere audent proferre, etiam saeculares eorum Sacramentorum ministros esse posse, non desunt tamen hi, qui contrariae adherent opinioni. Vnde plerumque per eorundem Regnorum Inquisitores, diversa feruntur in huiusmodi causis suffragia.

§.2. Nos itaque, ut omnis difficultas, dubitatioque tollatur, animadvertentes, eos, qui

Tom. V.

Zz 3

qui

qui Presbyteratus ordine non sunt insigniti, & se in administrandis dictis Sacramentis ingerunt, facto Catholicam veritatem impugnare, quæ solos Presbyteros ministros eorumdem Sacramentorum constituendo, illis dumtaxat, quibus eadem munera congruere existimavit, committi voluit, eorum, qui in Presbyteratus Ordine non constituti Missas celebrant, ac confessiones, audiunt, ut præfertur, cognitionem, & punitionem etiam ad Inquisitionis officium, & Inquisitores ante dictos pertinere, & quod huiusmodi delicti ratione, adversus eos inquirere, procedere, ac culpabiles repositos punire, officium, & Inquisitores prædicti valeant Apostolica auctoritate præsentium tenore, perpetuo declaramus, & diffinimus.

§. 3. Et ita ab omnibus, & singulis Ordinariis, & delegatis iudicibus, sublata eis, & eorum cuilibet quavis alia iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon iuribus municipalibus, legibus Regnorum prædictorum, pragmaticisque sanctionibus, ac statutis, & consuetudinibus civitatum, & locorum quorumcumque dictorum Regnorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis forsan per nos, ac quoscumque alios Romanos Pontifices Prædecessores nostros, sub quibusvis verborum formis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, seu de Apostolicæ potestatis plenitudine, vel ad supplicationem Regum, Ducum, & aliorum Principum concessis, & confirmatis, quibus omnibus illorum tenores præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus. Cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris, die 6. Augusti anno à Nativitate Domini 1174. Pontificatus autem nostri anno 3.

Quod Inquisitores heretica pravitatis, & locorum Ordinarij, eos, qui ad Presbyteratus Ordinem non promoti, Missas celebrant, vel Sacramentum Pœnitentiæ ministrant, prævia degradatione, Curie seculari debitis ab ea plectendis pœnis tradant.

CLEMENS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

ET si aliàs fel. rec. Paulus Papa IV. Prædecessor noster ad nefariam, & sacrilegam quorundam hominum temeritatem coercendam, qui cum ad sacrum Presbyteratus Ordinem minimè promoti sint, Sacerdotis tamen auctoritatem sibi temerè assumentes, Missarum celebrationem usurpare, & Sacramentum Pœnitentiæ ministrare præsumunt, decrevit, huiusmodi delinquentes à Sanctæ Inquisitionis iudicibus tradi debere Curie seculari, debita animadversione puniendos.

§. 1. Etsi postea fel. rec. & mem. Sixtus Papa IV. etiam Prædecessor noster, prædictum Pauli IV. decretum innovari, ac ferè observari mandaverit, eò tamen dictorum hominum prorupit audacia, ut prætextu ignorantie huiusmodi decretorum, ac pœnarum contra ipsos, ut præfertur, inflictarum, illis se minimè subiacere, & obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem liberari, & absolvi posse prætendant.

§. 2. Nos igitur animadvertentes, huiusmodi perditos, & nefarios homines ad sacrum Presbyteratus Ordinem non promotos, Missarum celebrationem usurpare præsumentes, non solum actus idololatriæ, saltem extrinsecè, seu per externa, & visibilia Religionis, & pietatis signa exercere, sed etiam quantum in ipsis est, efficiere, ut Christi fideles, qui credunt, eos ordinatos esse, & ritè conficere Sacramentum Eucharistiæ, idololatriæ crimen ignoranter incurrant, purum videlicet panem, & vinum, tanquam verum Christi Domini nostri corpus, & sanguinem, eisdem adorandum proponentes. Confessiones autem audientes, non solum Sacramenti Pœnitentiæ dignitatem contemnere, verum etiam Christi fideles decipere, dum scilicet iniquè sibi assumunt gradum sacerdotalem, & auctoritatem absolvendi à peccatis, magno cum periculo, & scandalo plurimorum.

§. 3. Propterea, ut gravissima hæc scelera committentes, posthac debito supplicio puniantur. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac matura deliberatione, deque Apostolicæ potestatis

Et Constitutiones Pontificum. 547

testatis plenitudine, S. Inquisitionis iudicium conscientiae consulere, & ne in futurum de poena hisce delinquentibus imponenda dubitari possit, providere volentes, supradictorum praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, hac perpetuo valitura Constitutione decernimus, atque statuimus, ut quicumque non promotus ad sacrum Presbyteratus Ordinem, repertus fuerit Missarum celebrationem usurpasse, vel Sacramentalem confessionem audivisse à iudicibus Sanctae Inquisitionis, vel locorum ordinariis tanquam Ecclesiae misericordia indignus à foro Ecclesiastico abjiciatur, & ab Ordinibus Ecclesiasticis, si quos habuerit, rite degradatus, statim Curiae saeculari tradatur, per iudices saeculares debitis poenis plerumque atendus.

§. 4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, etiam in corpore juris clausis. Quibus omnibus, & singulis, illarum tenores pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 5. Ut autem huiusmodi constitutionis ignorantia de cetero allegari, aut praetendi nunquam possit, atque praesentes litterae omnibus innotescant, Volumus, illas ad valvas S. Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum de urbe Basilicarum, & in acie Campi Florae more solito publicari, & affigi, atque iis inde amotis earundem exempla etiam impressa ibi affixa relinqui, factaque huiusmodi publicatione, omnes, qui in Urbe post mensem, qui verò extra eam, & citra montes, post quatuor menses, qui demum ultra montes fuerint, post decem menses à die publicationis praesentium computandos afficere, & arctare, ac si eorum cuilibet personaliter intimata fuissent.

§. 6. Ac praeterea mandamus earundem praesentium litterarum exemplis etiam impressis, & manu Notarii publici subscriptis, & sigillo Officii sanctae Romanae Inquisitionis, vel alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eandem prorsus fidem haberi, quae hisce praesentibus haberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 1. Decembris 1601. Pontific. nostri anno 10.

Ampliatio Constitutionis à Clemente VIII. contra non promotos ad sacrum Presbyteratus Ordinem, sacramentales confessiones audientes, aut Missam celebrantes, Curiae saeculari praevia degradatione tradendos edita, ad omnes etiam minores viginti quinque annis, dummodo vigesimum aetatis annum compleverint.

V R B A N V S Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolatus officium, cui meritis, licet imparibus, disponente Deo praesidemus, à nobis postulat, ut quantum nobis ex alto conceditur, delinquendi fiduciam compeſcamus, in iis praesertim, quorum eo sacrilega processit audacia, ut sub beneficio minoris aetatis, Apostolicis constitutionibus confoveant in delictis, quorum statutis poenis se idcirco jactant, minimè subiacere. Aliàs si quidem à felicis recordationis Clemente, Papa VII. Praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris sequentis, videlicet.

CLEMENS Papa VIII. ad perpetuam rei memoriam. Et si aliàs felicis recordationis Paulus Papa IV. Praedecessor noster ad nefariam, & sacrilegam quorundam hominum temeritatem coercendam, qui cum ad sacrum Presbyteratus Ordinem minimè probati sunt, Sacerdotis tamen auctoritatem sibi temerè assumentes, Missarum celebrationem usurpare, & Sacramentum poenitentiae ministrare praesumunt, decrevit, huiusmodi delinquentes à Sanctae Inquisitionis iudicibus tradi debere Curiae saeculari, debita animadversione puniendos, & postea fel. record. Sixtus Papa V. etiam Praedecessor noster praedictum Pauli Papae IV. decretum innovari, ac serio observari mandaverit; eo tamen dictorum hominum prorupit audacia, ut praetextu ignorantiae huiusmodi decretorum, ac poenarum contra ipsos, ut praefertur, insistarum, illis se minimè subiacere, & obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem liberari, & absolvi posse pretendunt. Nos igitur animadvertentes, huiusmodi perditos, & nefarios homines ad sacrum Presbyteratus Ordinem non promotos Missarum celebrationem usurpare praesumentes, non solum actus idololatriae, saltem extrinsecè, seu per externa, & visibilia Religionis, & pietatis signa exercere, sed etiam (quantum in ipsis est) efficere, ut Christi fideles,

Z z 4

qui

qui credunt, eos ordinarios esse, & ritè conficere sacramentum Eucharistiæ, idololatriæ crimè ignoranter incurrant, purum videlicet panem, & vinum, tanquam verum Christi Domini nostri Corpus, & Sanguinem eisdem adorandum proponentes, Confessiones autè audientes, non solum sacramenti Pœnitentiæ dignitatem contemnere, verum etiam Christi fideles decipere, dum scilicet iniquè sibi assumunt gradum sacerdotalem, & auctoritatem absolviendi à peccato magno cum periculo, & scandalo plurimorum. Propterea ut gravissima hæc scelera committentes, posthac debito supplicio puniantur; Motu proprio, & ex certa scientia notitiam conscientiæ consulere, & ne in futurum de pœna hisce delinquentibus imponenda dubitari possit, providere volentes supradictorum Prædecessorum nostrorum vestigiis inherentes, hac perpetuò valitura constitutione decernimus, atque statuimus, ut quicumque usurpasse, vel sacramentalem confessionem audivisse, à iudicibus sanctæ Inquisitionis, vel locorum Ordinariis, tanquam Ecclesiæ misericordia indignus, à foro Ecclesiastico abjiciatur, ab Ordinibus Ecclesiasticis, si quos habuerit, ritè degradatus, statim Curie seculari tradatur, per iudices seculares debitis pœnis plectendus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus editis, etiam in corpore juris clausis. Quibus omnibus, & singulis, illarum ten. pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, specialiter, & expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem huiusmodi constitutionis ignorantia de cætero allegari, aut prætendi nunquam possit; atque ut præsentis literæ omnibus innotescant, volumus, illas ad valvas S. Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de vrbe Basilicarum, & in acie Campi Floræ more solito publicari, & affigi, atque iis inde amoris, earundem exempla, etiam impressa, ibi affixa relinqui factaque huiusmodi publicatione, omnes, qui in vrbe post mensem, qui verò extra eam, & citra montes, post quatuor menses, qui demum ultra montes fuerint, post decem menses à die publicationis præsentium computandos, afficere, & arcere, ac si eorum cuilibet intimata fuissent personaliter. Ac præterea mandamus, earundem præsentium literarum exemplis, etiam impressis, & manu Notarij publici subscriptis, & sigillo Officij Sanctæ Romanæ Inquisitionis, vel alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem haberi, quæ hisce præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, die prima Decembris 1601. Pontificatus nostri anno decimo.

Cum autem, sicut accepimus, nonnulli privilegio minoris ætatis nimis temerè confisi, & legum indulgentia freti, pœnas à D. Clem. prædecessoris nostri constitutione in huiusmodi delinquentes statutas parvipendere præsumant; Nos detestantes, & quantum in nobis est, cohibere volentes impiam, ac nefariam horum temeritatem, qui atrocissimo hoc scelere Catholicam veritatem, quæ solos Presbyteros dictorum Sacramentorum ministros esse docuit, falso impugnant, negotio huiusmodi in Congregatione venerabilium fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, Generalium Inquisitorum coram nobis habita maturè discussa, inhaerentes constitutioni prædictæ, aliisque decretis per fel. rec. Paulum IV. & Sixtū V. Pontif. Rom. Prædecessores nostros contra similia perpetrantes editis, eaque etiam ad effectum prædictum maturè deliberatione, deque Apostolicæ potestatis plenitudine ampliantes, & extendentes hac nostra perpetuò valitura constitutione statuimus, & decernimus, ut de cætero perpetuis futuris temporibus, & qui imposterum ad sacrum Presbyteratus Ordinem promotus, Missam celebrare, aut sacramentalem Confessionem audire præsumperit, ætate minori annis viginti quinque non excusetur, quo minus eidem Clementis constitutioni subijciatur, dummodo vigesimum sæ ætatis annum compleverit, ipseque non promotus sic delinquens, nulla habita consideratione præfata minoris ætatis, siue laicus, siue Clericus secularis, aut cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, etiam de necessitate exprimendæ regularis, aut cuiusvis alterius instituti, etiam quantumvis exempti & privilegiati, nobisque, & Apostolicæ Sedi immediate subiecti, necnon militiarum quarumcumque, etiam sancti Ioannis Hierosolymitani fuerit, tradatur Curie seculari pœnis debitis plectendus, sicque & non aliter per quoscumque sanctæ Inquisitionis iudices, & Inquisitores, etiam Generales Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, & locorum Ordinarios (sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Quocirca omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, in virtute sanctæ obedientiæ, districtè præcipiendo, mandamus, quatenus statutum, decretum, & constitutionem hanc nostram inviolabiliter observent, & observari faciant. Non obstantibus constitutionibus,

constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac in Conciliis etiam generalibus, editis etiam in corpore juris clausis, necnon legibus, statutis, decretis, consuetudinibus, & privilegiis ad favorem minorum viginti quinque annis, quomodolibet, & ubicunque locorum editis, ac aliis in ipsorum favorem facientibus, Apostolica etiam confirmatione, ac juramento, seu quavis firmitate alia roboratis, quibus omnibus, & singulis illorum ten. presentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem harum litterarum publicationem, & affixionem fieri juxta formam in prædicta Clementis constitutione præscriptam, easque publicatas, & affixas omnes intra urbem, & extrâ, tam citra, quam ultra montes, & mare, post tempus in ipsa Clementis constitutione præfixum arctare, & afficere, ac si cuilibet personaliter intimatæ fuissent. Mandamus pariter, ut earundem transumptis, etiam impressis, manûque Notarij publici subscriptis, & sigillo Officij Sanctæ Romanæ Inquisitionis, vel alicujus personæ, in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem quæ presentibus hisce adhiberetur, fides adhibeatur.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 23. Martij 1628. Pontificatus nostri anno 5.

M. A. MARALDVS.

Contra exercentes artem Astrologia iudiciaria, & alia quacumque divinationum genera, librosque legentes.

SIXTVS Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Cœli, & terræ Creator Deus, quem unum Omnipotentem corde credimus ad justitiam, & ore confitemur ad salutem, etsi homini, quem imaginem, & similitudinem suam creavit, mentem dedit, quæ non solum divino fidei lumine illustrata, mysteria illa cognosceret, quæ humanam intelligentiam superant, sed etiam naturæ suæ vi, magno licet cum labore, præclara multa investigaret, atque intelligeret, tamen ut superbum animal homo non altum saperet, sed timeret, & immensam conditoris sui majestatem humi stratus veneraretur, sibi soli eorum, quæ eventura sunt, scientiam, & futurarum rerum cognitionem reservavit. Solus enim ipse, cujus oculis omnia nuda, & aperta sunt, & ad intimas hominum cogitationes penetrat, & consequentes eorum actiones intrueret, solus ipse, qui vocat ea, quæ non sunt, tanquam ea, quæ sunt, omnia præsentia, & ante oculos posita habet, solus denique omnia, & singula quæcumque, totius temporis decursu, & sæculorum ætatibus futura sunt, ab omni æternitate novit, & admirabili providentia disposuit, quæ non modo humanæ mentis imbecillitas ignorat, sed nec dæmones ipsi præsentire possunt. Quare idolorum in futuris annunciandis falsitatem, & imbecillitatem, eorum, qui eis cultum adhibebant vanitatem irridet Spiritus sanctus apud Isaiam illis verbis: *Annunciate quæ ventura sunt in futurum, & sciemus, quia Dii estis vos;* & in novo Testamento Christus Dominus, Discipulorum suorum de futuris eventibus paulo cupidius inquirentium, interrogationem gravi illa responsione retudit, qua etiam omnium fidelium suorum curiositatem coercuit, *Non est vestrum scire tempora, vel momenta, quæ Pater posuit in sua potestate.* Nec verò ad futuros eventus, & fortuitos casus prænoscentes, futuris eventibus ex naturalibus causis necessariò, vel frequenter provenientibus, quæ ad divinationem non pertinent, dumtaxat exceptis, ullæ sunt veræ artes, aut disciplinæ, sed fallaces, & vanæ improborum hominum astutia, & dæmonum fraudibus introductæ, ex quorum operatione, consilio, vel auxilio omnis divinatio dimanat, sive quòd expresse ad futura manifestanda invocentur, sive quòd ipsi pravitate sua, & odio in genus humanum, occultè, etiam præter hominis intentionem se ingerant, & intrudent vanis Inquisitionibus futurorum, ut mentes hominum perniciosi vanitatibus, & fallaci contingentium prænuntiatione implicentur, & omni impietatis genere depraventur. Quæ quidem ipsis cognita sunt, non divinitate aliqua, nec vera futurarum rerum scientia, sed naturæ subtilioris acumine, & aliis quibusdam modis, quos hominum obrusior intelligentia ignorat. Quamobrem dubitandum non est, in hujusmodi futurorum contingentium, & fortuitorum eventuum Inquisitione, & præcognitione, Diaboli operationem se fallaciter immiscere, ut sua fraude, ac dolis, miseros homines à via salutis avettat & laqueo dænationis involvat. Quæ cum ita sint, nonnulli hæc fideliter, & religiosè, ut debent, nõ intendentes, sed curiosa sectantes, graviter Deum offendent, errantes ipsi, & alios in errorem mittentes, tales in primis sūt Astrologi, olim Mathematici, & Genethliaci, & Planetarij vocati, qui vanâ, falsamque syderum, & Astrorū scientiā profitētes, divinæque dispositionis

dispositionis ordinationem, sub tempore revelandam prævenire audacissime satagentes, hominum nativitates, seu genituras, ex motu syderum, & Altrorum casu metiuntur, ac judicant futura, sive etiam præsentia, & præterita occulta, atque ex puerorum ortu, & natali die, sive quavis alia temporum, & momentorum vanissima observatione, & noratione, de uniuscujusque hominis statu, conditione, vitæ cursu, honoribus, divitiis, sobole, salute, morte, itineribus, certaminibus, inimicitiis, carceribus, cædibus, variis discriminibus, aliisque prosperis, & adversis casibus, & eventibus præcognoscere, judicare, & affirmare temerè præsumunt, non sine magno periculo erroris, & infidelitatis; cum Sanctus Augustinus præcipuum Ecclesiæ Christianæ fidem, & Baptismum prævaricasse affirmeret, ut illos meritis Apostolus arguat, atque infusa laboraverim in vobis. Hi igitur levissimi, & temerarii homines in miserandam animarum suarum ruinam, grave fidelium scandalum, & Christianæ fidei detrimentum, futuros rerum eventus, & quæcumque prosperè, vel adversè obventura sunt, ac actus humanos, ea denique, quæ ex libera hominum voluntate proficiuntur, Altris, syderibusque adscribunt, eisque eam facultatem, vim, seu virtutem, & efficaciam tribuunt significandi futura, & ad præcognita ita inclinandi, ut sic omnino, nec aliter eventura sint, atque ob eam causam de iis rebus omnibus judicia facere, prognostica, prædictiones, & præcognitiones sibi assumere, & palam venditare non dubitant, quibus pauci rudes, & imperiti, alique nimis creduli, & imprudentes tantam fidem præstant, ut ex hujusmodi judiciorum & prædictionum præscripto, aliquid certè esse credant, aut sperent, quorum sanè, & mendacium Magistrorum temeritas, & infeliciū discipulorum credulitas magnopere deploranda est, qui vel divinis litteris admoniti non intelligunt hominis præstantiam, cui cœli, & stellæ, & clarissima cœli sydera, Sol, & Luna, Deo ita disponente, non imperant, sed inserviunt; sic enim Moyses populum Dei, ut hunc errorem caveret, præmonebat. Ne fortè elevatis oculis ad cœlum, videas solem, & lunam, & omnia astra cœli, & errore deceptus adores ea, & colas, quæ creavit Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus, quæ sub cœlo sunt; sed quid sydera mirandum est homini servire? nonne nobilissima intelligentia Angeli ipsi omnes sunt administratorij spiritus in ministerium missi, propter eos, qui hæreditatem capiunt salutis: nam rationales oves ita diligit Deus, ut non solum Episcopos, quemadmodum à S. Ambrósio scriptum est, ad tuendum gregem ordinauerit, sed etiam Angelos destinaverit. Præclare etiam S. Hieronymus: Magna dignitas animarum, ut unaquæque habeat ab actu nativitatis in custodiam sui Angelum delegatum. Quod si Angeli homines custodiunt, quid adversus Angelorum custodiam, & tutelam astra moliri, aut efficere poterunt, quæ cum ipsis Angelis nullo modo sint comparanda; nec sanè hoc loco prætereunda est eximij Ecclesiæ Doctoris, & Beatissimi Pontificis magni Gregorij sententia, qui Priscillianistas hæreticos unumquemque hominem sub constitutionibus stellarum nasci putantes magno rerum & verborum pondere confutat, Alit, inquit, à fidelium cordibus, ut aliquid esse fatum dicant, vitam quippe hominum solus hæc conditor, qui creavit, administrat, neque enim propter stellas homo, sed stellæ propter homines factæ sunt, & si stella fatum hominis esse dicitur, ipsis suis ministeriis subesse homo perhibetur. Utinam insani homines hæc saperent, & intelligerent, ac Dei monitis obtemperarent in Levitico dicentis. Non declinetis ad magos, nec ab Ariolis aliquid sciscitemini, ut polluamini per eos. Neque enim quæ Christiana, & vera pietas repellit, ac damnat, tanto studio investigarent, iisdemque miserè se decipi, atque irretiri paterantur. Sunt etiam inanes quidam homines, & curiosi, vel impii, & irreligiosi, qui futurarum, & occultarum aliarum rerum notitiam aded anxie habere student, ut ab eadem prænoscentia, & investiganda in divinæ legis offensionem multipliciter incurrant. Alij enim Geomantia, Hydromantia, Aeromantia, Pyromantia, Onomantia, Chyromantia, Necromantia, aliisque sortilegiis, & superstitionibus, non sine dæmonum saltē occultæ societate, aut tacita pactione, operam dare, seu illis, ac sortibus illicitis taxillorum, granorum triticeorum, vel fabarum jactu, uti non verentur. Alij verò aliquas pristinæ, & antiquæ, ac per Crucis victoriam prostratæ idololatricæ reliquias retinentes: quibusdam auguriis, auspiciis, similibusve signis, & vanis observationibus ad futurorum divinationem intendunt; alij autem sunt, qui cum morte foedus ineunt, & pactum faciunt cum inferno, qui similiter ad occultorum divinationem, ad inveniendos thesauros, vel ad alia facinorosa perpetranda, etiam expressa cum Diabolo pactione facta, in manifestam suarum perniciem animarum nefarias magicæ artis incantationes, instrumenta, & veneficia adhibent, circulos, & diabolicos characteres describunt, dæmones invocant, aut consulunt, ab eis responsa petunt, aut accipiunt, eis preces, & thuris, aut aliarum rerum suffimenta, seu fumigationes, aliave sacrificia offerunt, candelas accendunt, aut rebus sacris, vel Sacramentis, aut sacramentalibus sacrilegè

sacrilegè abutuntur, adorationis, genuflexionis, aut quævis alia impietatis obsequia præstant, cultum venerationemve tribuunt, aut annulum, vel speculum, aut parvas phialas sibi fabricant, aut fabricari curant ad dæmones in eis alligandos, seu includendos, ut possint, ad responsa ab ipsis inde petenda, aut habenda. Alij præterea etiam in corporibus obsessis, vel lymphaticis, & phanaticis mulieribus dæmones; de futuris, vel occultis rebus, aut factis exquirunt, ut meritorè ab eis, quos Dominus in Evangelio tacere imperavit, vanas, mendacesque referant responsiones. Alij quoque præstigiatores, frequentius verò mulierculæ quædam superstitionibus deditæ, in phialis, seu vasculis vitreis aqua plenis, vel in speculo accensis candelis, etiam benedictis sub nomine Angeli sancti, & alibi Diabolum omnium malorum factorem supplices adorantes, vel in unguibus, aut palma manus, quandoque etiam oleo perunctis eundem omnium fallaciarum Architectum orant, ut similiter futura vel occulta quævis, spectra, & apparentes imagines, seu phantasticas visiones, sibi ostendat, aut ab eodem Patre mendacij Diabolo aliis incantationibus, aut variis superstitionis observationibus futurorum occultorum hujusmodi veritatem, quærunt, & hominibus prædicere contendunt. Quorum omnium, quos supra enumeravimus, consimilis impietas parem exitum habet, nimirum quod Dæmonis præstigiis, ac dolis, tum qui divinant, tum qui divinationem expetunt illusi, ac delusi miserrimè reperiuntur. Itaque cum futuros eventus in seipsis considerare antequam fiat, sit Dei proprium, illud necessariò consequitur, ut Astrologi, & alij prædicti, qui hujusmodi futura prænuntiare, aut prænoscere quocumque modo, nisi Deo revelante, audent injustè, atque impudenter, quod Dei est, sibi assumant, & usurpent; sic fit, ut dum ab eis, quod solius est creatoris, perperam creaturis tribuitur divina majestas graviter lædatur, fidei integritas violetur, animabus prætio Christi Sanguine redemptis, pestis, atque exitium importetur.

§.2. Et licet jam pridem regulis Indicis librorum prohibitorum ex decreto sacri generalis Trid. Conc. confecti, illud inter cætera constitutum fuerit, ut Episcopi diligenter providerent, ne hujusmodi Astrologiæ judicariæ libri, tractatus, indices; legerentur, vel haberentur, qui de futuris contingentibus, successibus, fortuitisve casibus, aut iis actionibus, quæ ab humana voluntate pendent, certò aliquid eventurum affirmare audent, permixtis tamen judiciis, & naturalibus observationibus, quæ navigationis, agriculturæ, sive medicæ artis juvandæ gratia cõscripta fuissent, libros verò omnes, & scripta Geomantiæ, Hydromantiæ, Chiromantiæ, Necromantiæ, sive in quibus continentur sortilegia, veneficia, auguria, auspicia, incantationes artis magicæ, prorsus rejici, & aboleri curarent: Non tamen errorum, corruptelarum, delictorum, & abusu prædictorum extirpationi, usque adeo provisum est, quin etiam adhuc in nonnullis locis, & apud plurimos curiosius vigeant, cum valdè frequenter, detectis Diaboli insidiis; divinationum, sortilegiorum, & variarum superstitionum omnia plena esse in dies deregantur.

§.3. Nos igitur, qui pro nostro Pastoralis officij munere fidei integritatem inviolatam conservare debemus, & animarum saluti prospicere, quantum divina gratia adjutrice possumus ex paternæ charitatis visceribus optamus, damnantes, & reprobantes omne genus divinationum, quæ Diabolo auctore, ad fidelium deceptionem à prædictis curiosis, vel perditis hominibus fieri solent. Cupientes præterea sanctam illam Christianæ Religionis simplicitatem, præsertim ubi agitur de summa Creatoris Dei potestate, sapientia, & providentia ab omni erroris labe, integram atque incorruptam, ut par est, retineri. Volentes quoque prædictæ falsæ credulitati ac hujusmodi illicitarum divinationum, & superstitionum, detestabili studio, & execrandis flagitiis atque impuritatibus occurrere; ut de Christiano populo meritò dici possit quod de antiquo, Dei populo scriptum est. Non est augurium in Jacob, neque divinatio in Israël. Hac perpetuò valitura constitutione, Apost. auctoritate statuimus, & mandamus, ut tam contra Astrologos, Mathematicos, & alios quoscumque dictæ judicariæ Astrologiæ artem, præterquam circa agriculturam; navigationem, & rem medicam impostero exercentes, ac facientes judicia, & nativitates hominum, quibus de futuris contingentibus, successibus, fortuitisque casibus, aut actionibus ex humana voluntate pendentibus aliquid eventurum affirmare audent, etiam si id se non certò affirmare asserant, aut protestentur, quàm contra alios utriusque sexus, qui supradictas damnatas vanas, fallaces, & perniciosas divinandi artes, sive scientias exercent, profitentur, & docent aut discunt, quive hujusmodi illicitas divinationes, sortilegia, superstitiones, veneficia, incantationes, ac præmissa detestanda scelera, & delicta, ut præfertur, faciunt, aut in eis se quomodolibet intromittunt, cujuscumque dignitatis, gradus, & conditionis existant, tam Episcopi, & Prælati, Superiores, ac alij Ordinarij locorum, quam Inquisitores hæreticæ pravitatis, ubique gentium deputati, etiam si in plerisque ex his casibus antea non procedebant, aut procedere non valebant, diligentius inquirent, & procedant, atque in eos severius Canonice poenis, & aliis eorum arbitrio animadvertant.

§.4. Prohibentes, omnes, & singulos libros, opera, & tractatus hujusmodi judicariæ Astrologiæ,

Astrologia, Geomantia, Hydromantia, Pyromantia, Onomantia, Chiromantia, Necromantia, Artis magica, aut in quibus sortilegia, veneficia, auguria, auspicia, execrabiles incantationes, ac superstitiones continentur, ac ut supra in memorato Indice interdictos sub censuris, & poenis in eo contentis à quibuscumque Christi fidelibus legi, aut quomolibet retineri, sed illos Episcopis, & Ordinariis locorum, vel Inquisitoribus praedictis praesentari, & consignari debere. Etenimhilominus eadem auctoritate statuimus, & mandamus, ut contra scienter legentes, aut retinentes libros, & scripta huiusmodi, seu in quibus talia continentur, similiter iidem Inquisitores liberè, & licitè procedant, ac procedere, & poenis condignis punire, & coercere possint.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Ut autem praesentes nostrae litterae ad communem omnium notitiam facilius deducantur, jubemus, illas in valvis Basilicarum S. Io. Lateran. & Principis Apostolorum de Urbe, ac in acie Campi Florae affigi, seu appendi, eisque detractis, ipsarum exempla etiam impressa eisdem in locis affixa relinqui.

§. 7. Et super universis, & singulis venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, locorum Ordinariis, & Praelatis, necnon Inquisitoribus haereticæ pravitatis ubilibet constitutis per hæc committimus, & virtute sanctae obedientiae districtè precipiendo mandamus, ut per se, vel alium, seu alios easdem praesentes litteras, postquam eas receperint, seu earum notitiam habuerint, in suis, & singulis Parochialibus Ecclesiis, dum in eis populi multitudo ad Divina convenerit, deinde verò semel in anno, & quoties eis expedire videbitur, vulgari sermone publicent, aut publicari faciant.

§. 8. Quia verò difficile foret praesentes litteras ad singula quæque loca, in quibus de eis fides facienda erit, deferri, volumus ut earum transumptis etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, ac parvo sigillo S. Romanae, & universalis Inquisitionis, aut alicujus Praelati, vel Curiae Ecclesiasticae munitis, eadem protus fides in iudicio, & extra ubique locorum, adhibeatur, quæ eisdem originalibus litteris adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo, &c.

Datum Romae apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae 1585. Nonis Ianuarij, Pontific. nostri anno 1.

Contra Astrologos iudiciarios, qui de statu Reipublicae Christianae, vel Sedis Apostolicae, seu vita Romani Pontificis, aut eius consanguineorum iudicia facere, necnon eos, qui illos desuper consulere praesumpserint, cum innovatione similis constitutionis Sixti Papae V.

VRBANVS Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Insuperabilis iudiciorum Dei altitudo non patitur, ut humanus intellectus tenebroso corporis carcere constrictus, super astra se extollens, arcana in sinu divino recondita, & ipsis Beatissimis spiritibus ignota, nefaria curiositate, non solum explorare, sed etiam tanquam explorata in Dei contemptum, Reipublicae perturbationem, & Principum periculum arroganti, & pernicioso exemplo vendicare praesumat.

§. 1. Hinc est, ut quamvis civilibus, Canonisque sanctionibus, ac novissime fel. record. Sixti Papae V. Praedecessoris nostri constitutione desuper edita Astrologorum, Mathematicorum, vaticinatorum, & aliorum, qui eventura divinare, seu praedicere audent, quosque uti homicidas, & maleficos antiquitas aestimavit, illorum potissimum, qui de summa Reipublicae, vel Principis salute iudicia ferre praesumerent, ars, professio, sive exercitium gravibus poenis inhibita esse noscantur. Attamen, sicut accepimus, nonnulli iniquitatis filij propriae pusillitatis obliiti, ac lenitate forsan, vel conniventia, & audentiores facti vanamque fatidicorum aestimationem aucupantes, in deplorandam animarum suarum perditionem, gravèque Christi fidelium scandalum, etiam de Reipublicae, & Principum incolumitate; illis sollicitudinem, hominibus verò inquietis rerum novandarum occasionem ea ratione inferre saragentes, prognostica, & praedictiones verbo, vel etiam scripto edere non erubescunt.

§. 2. Nos itaque perniciosi huiusmodi ausibus quantum nobis ex alto conceditur obviam ire, ac quos Dei respectus in officio non continet, poenarum gravitate, & severioris disciplinae

fræno coërcere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, constitutionem per præfatum Sixtum Prædecessorem desuper, ut præfertur, editam Apostolica auctoritate tendere præsentium perpetuò approbamus, confirmamus, & innovamus.

§. 3. Et insuper omnibus, & quibuscumque laicis cuiuscumque sexus, conditionis, status, gradus, qualitatibus, & dignitatis etiam Marchionalis, vel Ducalis existentibus, qui de statu Reipublicæ Christianæ, vel Sedis Apostolicæ, sive de vita, aut morte Romani Pontificis pro tempore existentis, ejusque usque ad tertium gradum inclusive consanguineorum Mathematicos, artholos, auspices, vaticinatoresve nuncupatos, vel alios Astrologiam judicariam exercentes, seu alias quomodolibet profitentes, de cætero consuluerint, si desuper eorum judicia, prognostica, prædictiones, seu præcognitiones, etiam sibi oblatas receperint, illi sive quomodolibet vñ fuerint, vel illas penes se scienter retinuerint, aut alicui ostenderint, necnon iisdem Mathematicis, artholis, auspiciis, vaticinatoribus, sive aliis Astrologiam judicariam, seu quamlibet artem divinariam quomodolibet profiteri, qui iudicia, prognostica, seu præcognitiones, & prædictiones super præmissis, etiam si id non certò se affirmare protestentur, fecerint, sive à se, vel ab aliis jam facta, seu factas in posterum penes se similiter retinuerint, vel alicui dederint, seu ostenderint, aut de eis quovis modo etiam improbando scripto, vel verbis tractaverint, nedum excommunicationis majoris latæ sententiæ, sed etiam vñ læsæ Majestatis reis, vltimi supplicij, ac confiscationis omnium bonorum etiam Romanæ Curie officiorum, ac devolutionis quarumcumque civitatum, castrorum, & locorum jurisdictionalium, & feudalium.

§. 4. Clericis quoque, & Presbyteris, aliisque personis Ecclesiasticis, tam sæcularibus, quàm cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, seu instituti, vel militiarum quarumcumque, etiam Hospitalis sancti Ioan. Hierosolymitani, aliisque quomodolibet exemptis, ac nobis, & Apostolicæ Sedi immediatè subjectis, Regularibus vtriusque sexus, ultra prædictas, etiam privationis beneficiorum, & dignitarum, ac officiorum Ecclesiasticorum, etiam Monasteriorum, Prioratum, Præceptoriarum, ac aliorum quorumcumque, & inhabilitatis perpetuæ ad illas imposte- rum obtinendas, ita quod personæ Ecclesiasticæ prævia illarum digradatione Curie sæculari tradantur puniendæ; in Episcopali, verò, Archiepiscopali, Metropolitana, Primatiali, Patriarchali aut quacumque alia etiam Superiori Ecclesiastica vel mundana quantumvis sublimi, excellenti, & speciali nota digna, etiam suprema constitutis dignitate, eisdem excommunicationis, ac privationis etiam regiminis, & administrationis Ecclesiarum, & aliorum quorumcumque beneficiorum, & dignitarum quantumvis amplissimarum, & Patriarchali majorum, ac officiorum suorum, & inhabilitatis penas ipso facto incurren. Apostolica auctoritate præsentium infligimus, & imponimus.

§. 5. Cognitionem autem causarum huiusmodi quoad personas Ecclesiasticas, tam sæculares, quàm regulares, in vrbe nostra, & illius districtu ad dilectos filios nostrum Vicarium in spiritualibus generalem, nec non ejusdem vrbis Gubernatorem, ac causarum Curie Cameræ Apostolicæ Auditorem generalem, & eorum quemlibet infolidum; extra verò urbem, & districtum prædictum in Provinciis, nobis, & Apostolicæ Sedi subjectis ad S. R. E. Cardinales in eisdem Provinciis de latere Legatos, & Prolegatos, ac Præsides in dignitate Ecclesiastica constitutos, pro tempore existentes, in aliis verò omnibus, & singulis Provinciis, Regnis, civitatibus, oppidis, castris, & locis, tam sub nostra, & dictæ Sedis, quàm cuiusvis alterius Principis ditione comprehensis, privativè quoad omnes etiam Superiores Religiosorum, ipsique Superioribus penitus exclusis, ad Ordinarios locorum, vbilibet verò locorum etiam ad hæreticæ pravitatis Inquisitores spectare volumus.

§. 6. Mandantes dilectis filiis nostris, & dictæ Sedis de latere Legatis, & eorum Vicelegatis, & Præsibus prædictis nunc, & pro tempore existentibus, necnon venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis singulis, videlicet in suis civitate, & diocesi, & quoad loca intra fines alicujus diocesis, non tamen de diocesi existentia ipsarum diocesum, intra quarum fines eadem loca extiterint; quo verò ad ea, quæ extra fines alicujus diocesis consistunt, vicinioribus eorundem locorum Ordinariis, ac etiam Inquisitoribus prædictis quatenus ad instantiam cuiusvis fisci, vel denunciatoris, ac etiam ex eorum officio causarum huiusmodi cognitiones suscipientes, prævia etiam avocatione à quibuscumque aliis supra non expressis, nec à nobis specialiter delegatis in causis ipsis modo præmissis procedant, omnibus juris, & facti remediis opportunis, invocato etiam auxilio brachij sæcularis.

§. 7. Inhibentes insuper Decanis, & Capitulis Ecclesiarum Cathedralium, Metropolitanarum, & Patriarchalium, necnon quorumvis Ordinum, & locorum Regularium, Societatum, & Institutorum, ac etiam Hospitalis prædictorum Superioribus, Conventibus, & Fratibus, quantumvis exemptis, ne sub privationis beneficiorum, & officiorum, quorumcumque per eos

respectivè obtentorum, ac similiter inhabilitatis ad alia in futurum obtinenda, vocisque activæ, & passivæ, necnon excommunicationis latæ sententiæ eo ipso incurrendis pœnis, Ordinarios locorum, necnon Legatos, seu Vicelegatos, aliosque prædictos in causis huiusmodi procedentes quoquomodo impedire, molestare, seu perturbare audeant, vel præsumant, ac etiam Superiores actu fuerint, Ordinariis, Legatis, seu Vicelegatis, ac aliis alicujus loci Regularibus dem mandaverint, consignent cum scripturis, & actis, si quæ facta fuisse reperiantur.

§. 8. Sicque, & non aliter in præmissis per quoscumque judices, Ordinarios, delegatos, & Commissarios, ac etiam Cameræ Apostolicæ Clericos, Præsidentes, necnon causarum Palatii Apostolici, & Curiæ ejusdem Cameræ Generalem, Auditores, ac S. R. E. Camerarium, & alios Cardinales etiam de latere Legatos, necnon Vicecamerarium, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate ubique judicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§. 9. Non obstantibus constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon nostra in numero Septuagesima, & aliis Cancellariæ Apostolicæ Regulis, ac Provinciarum, Regnorum, civitatum, terrarum, oppidorum, locorum, Ecclesiarum, Monasteriorum, Militarum, Hospitalium, etiam B. Ioannis prædictorum, aliorumque Religiosorum, & piorum locorum, etiam juramentis, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgiis, & litteris Apostolicis eidem Provinciis, Regnis, civitatibus, terris oppidis, locis, Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, & militiis prædictis, & aliis piis locis, ac illorum Universitatibus, Capitulis, Superioribus, & personis in contrarium, forsan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium tenores, ac si de verbo ad verbum inferrentur, præsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè harum serie derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem, quod præsentis litteræ in valvis Ecclesiæ Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon in acie Campi Floræ publicentur, & affigantur, quæ postquam sic affixæ, & publicatæ fuerint, quoscumque, tam in statu nostro temporali, quam extra eum, ubique locorum perinde arceant, & afficiant, ac si univique nominatim, & personaliter intimatæ fuissent.

§. 11. Quoddamque earum exemplis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides in iudicio, & extra, ubique adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, innovationis, inflexionis, impositionis, inhibitionis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1651. Kalend. Aprilis Pontific. nostri anno octavo

Qui Itali extra Italiam non habitent in locis, ubi liber, & publicus cultus, sive usus Catholica Religionis non existat.

CLEMENS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum, sicut non sine magno animi nostri dolore accepimus, quamplures Christi fideles ex diversis Italiæ partibus, eorum Patriis, ubi vera, & Sancta Catholica, & Apostolica Religio viget, & publicè prædicatur, discedentes, abeant in longinqua loca, ubi non solum hæreses impunè grassantur, sed quod pejus est, Catholicæ Religionis usus publicè interdicitur, & prohibetur, quo fit, ut personæ ibi permanentes, etiam si Catholicæ sunt, cogantur tamen contra eorum

eorum pia desideria, sacrosanctæ Missæ sacrificio, aliisque divinis Officiis, ac sanctorum Sacramentorum perceptione in suarum animarum discrimen diutius carere.

§. 1. Quare nos, his, & aliis malis, & periculis inde provenientibus, quantum cum Domino possumus obviare cupientes, hac nostra in perpetuum valitura constitutione statuimus, & ordinamus, ut de cætero nullus Italus, sive mercator, sive cuiusvis alterius conditionis, vestitus existat, quovis quæsito colore, prætextu, vel ingenio audeat habitare, vel domicilium tenere in civitate, oppido, seu loco, ubi aliqua Ecclesia cum Parocho, vel Pastore, seu Sacerdote Catholico non existat, in qua liberè, & sine omni periculo palam, publicè celebrari, & audiri possint sacrosanctæ Missæ, & alia divina Officia, & conciones, ac Sacramenta Ecclesiastica ministrari, mortuorum corpora sepeliri, & cætera fieri, juxta Riturum S. Romanæ Ecclesiæ.

§. 2. Vtque iidem Itali abstineant à matrimoniis cum hæreticis mulieribus, & ab hæreticorum sepulchris, filios suos de sacro fonte levare per hæreticos non permittant, nec ipsi vicissim hæreticorum filios, nisi per Catholicum Sacerdotem Catholico more baptizentur, levare præsumant, Medicorum quoque hæreticorum opera, necessitate cessante, & ubi adsit copia Catholicæ Medici idonei non vntur.

§. 3. Cum verò Itali prædicti ex Italia recedunt ad morandum, seu inhabitandum in partibus prædictis, id significant suis Ordinariis, vel Inquisitoribus locorum, à quibus seridè admonentur, ut in eis perpetuò Catholicam, & Orthodoxam fidem constanter retinentes, & profidentes, plam, & Catholicam vitam ducant, Dominicos, & festos dies, abstinentias, & sacra jejunia ab Ecclesiæ præcepta religiose colant, atque omnem hæresim, & errorem hæreticos, schismaticos, & ab Orthodoxa fide aberrantes fugiant, & evitent, ac ut saltem singulis annis de eorum sacramentali peccatorum confessione, & sanctissimæ Eucharistiæ perceptione per eos facta, fidem, seu testimonium ipsis Ordinariis, vel Inquisitoribus in Italiam transmittant, ad quod & nos dictos Italos tenore præsentium teneri, & obligatos esse decernimus, & mandamus.

§. 4. Quòd si quis propriæ salutis immemor, contra præmissa facere præsumpserit, possit adversus eum per locorum Ordinarios, & Inquisitores hæreticæ pravitatis, uti de hæresi suspectum procedi.

§. 5. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, ut earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ ipsismet præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 26. Iulij 1596. Pontificatus nostri anno 5.

Contra hæreticos in locis Italia, & Insularum adiacentium quovis prætextu commorantes, eorumque fautores.

GREGORIUS Papa XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romani Pontificis B. Petri Apostolorum Principis successoris munus exigit, ut pro incumbente Dominici gregis cura, & solitudine Prædecessorum suorum constitutiones, eas præsertim, quæ ad sacrosanctæ fidei Catholicæ conservationem pertinent, quò suum perpetuum sortiantur effectum, & inviolabiliter observentur, innovet, & extendat prout rerum, & temporum qualitatibus debite compensatis conspicit in Domino salubriter expedire. Aliàs si quidem à fel. record. Clemente Papa VII. Prædecessore nostro emanarunt litteræ tenoris sequentis, videlicet.

Clemens Papa VIII. Ad futuram rei memoriam. Cum sicut non sine magno animi nostri dolore accepimus, quamplures Christi fideles ex diversis Italiæ partibus, eorum Patriis, ubi vera, & sancta Catholica, Apostolica Religio viger, & publicè prædicatur, discedentes, abeant in longinqua loca, ubi non solum hæreses impunè grassantur, sed quod pejus est, Catholicæ Religionis vsus publicè interdicitur, & prohibetur, quo fit, ut personæ ibi permanentes, etiam si Catholicæ sint, cogantur tamen contra eorum pia desideria sacrosanctæ Missæ Sacrificio, aliisque divinis Officiis, ac sanctorum Sacramentorum perceptione in suarum

animarum discrimen diutius carere. Quare nos his, & aliis malis, & periculis inde provenientibus, quantum cum Domino possumus, obviare cupientes hac nostra in perpetuum valitura constitutione statuimus, & ordinamus, ut de cetero nullus Italus, sive mercator, sive cujuscvis aedoncilium teneat in civitate, oppido, seu loco, ubi aliqua Ecclesia cum Parocho, vel Pastore, seu Sacerdote Catholico non existat, in qua liberè, & sine omni periculo palam, & publice celebrari, & audiri possint sacrosanctæ Missæ, & alia divina Officia, & conciones, ac Sacramenta Ecclesiastica ministrari, mortuorum corpora sepeliri, & cætera fieri juxta Ritus S.R.E. utque iidem Itali abstineant à matrimoniis cum hæreticis mulieribus, & ab hæreticorum sepulturis, filios suos de sacro fonte levare per hæreticos non permittant, nec ipsi vicissim hæreticorum opera, nisi per Catholicum Sacerdotem Catholico more baptizarentur, levare præsumant. Medicorum quoque hæreticorum opera, necessitate cessante, & ubi adit copia Catholicorum Medici idonei, non utantur. Cum verò Itali prædicti ex Italia recedunt ad morandum, seu inhabitandum in partibus prædictis id significant suis Ordinariis, vel Inquisitoribus locorum à quibus serid admoneantur, ut in eis perpetuò Catholicam, & Orthodoxam fidem constanter retinentes, & profitentes, piam, & Catholicam vitam ducant, Dominicos & festos dies, abstinentia & sacra jejunia ab Ecclesia præcepta religiosè colant, atque omnem hæresim, & errorem, Hæreticos, Schismaticos, & ab Orthodoxa fide aberrantes fugiant, & evitent, ac ut saltem singulis annis de eorum sacramentali peccatorum confessione, & Sanctissimæ Eucharistiæ perceptione per eos facta, fidem, seu testimonium ipsis Ordinariis, vel Inquisitoribus in Italiam transmittant, ad quod & Nos dictos Italos tenore præsentium tenemur, & obligatos esse decernimus, & mandamus. Quòd si quis propriæ salutis immemor contra præmissa facere præsumperit, possit adversus eum per locorum Ordinarios, & Inquisitores hæreticæ pravitatis, uti de hæresi suspectum procedi. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earundem præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extra adhibeatur, quæ ipsismet præsentibus haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 26. Julij 1595. Pontificatus nostri anno quinto.

Nos inviolabili dictarum Clementis literarum, & in eis contentorum quoruncumque observationi, quantum nobis ex alto conceditur, per amplius providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, & ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò valitura constitutione eisdem Clementis Prædecessoris literas, cum omnibus, & singulis in eis contentis, tenore præsentium approbamus, & confirmamus: illasque innovamus, ac inviolabiliter observari mandamus. Insuper, ne vllus hæreticus in locis Italiae, & Insularum adjacentium, neque etiam sub æmmerciis, & mercimoniis aut alio quovis prætextu domicilium contrahere, seu domum apertam habere propriam, vel conductam, aut gratis concessam, seu habitare, aut morari possit, earundem tenore præsentium prohibemus, ac respectivè statuiamus, & ordinamus. Contra prohibitioni autem ac statuto, & ordinationi nostris hujusmodi non parentes, seu contravenientes, cujuscvis status, gradus, Ordinis, dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quam sæcularis existentes, juxta formam juris procedatur, & puniantur. Et simili modo eos, qui hæreticos prædictos receptaverint, eisque modo contra præsentium literarum tenorem, favorem opem, seu auxilium præbuerint, uti fautores, & receptatores hæreticorum puniri, sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam S.R.E. Cardinales, & de latere Legatos (sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate) ubique judicari, & diffiniri debere; ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, auctoritate & tenore prædictis decernimus, & declaramus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quòd præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & extra, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ: vel ostensæ: quòdque earundem præsentium post duos menses à die illarum publicationis computandos, omnes, & singulos, ad quos spectat, ardeant; & afficiant, perinde ac si vnicuique personaliter intimatæ fuissent.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 2. Julij 1622. Pontificatus nostri anno secundo.

S. CARD. S. VVSANNE.

Revocatio

*Revocatio facultatum Superioribus quorumcumque Ordinum, & Religio-
forum quoquo modo concessarum, cognoscendi causas suorum subditorum,
ad Officium S. Inquisitionis hæreticæ pravitatis, quomodolibet perti-
nentes.*

PAVLVS Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex ea interdum, quæ Prædecessoribus suis temporum, & rerum qualitate id tunc exposcente, proinde pro hæresum extirpatione sancita sunt, novis emergentibus rationibus revocat, & immutat aliaque desuper disponit, & ordinat prout in Domino salubriter conspiciat expedire.

§. 1. Dum siquidem fel. rec. Pius Papa I V. Prædecessor noster sua perpetuo valitura constitutione statuit, ordinavit & declaravit, quod ex tunc deinceps in omnibus Christiani Orbis partibus Inquisitores hæreticæ pravitatis, tam Generales, quàm in quibusvis Provinciis, civitatibus, oppidis, terris, & locis pro tempore deputati particulares, contra omnes quorumcumque Ordinum, etiam exemptorum, etiam Mendicantium Professores, & Religiosos, ac etiam alios quoscumque quovis modo privilegiatos, & exemptos, de hæresis crimine quomodolibet suspectos, aut culpabiles, dummodo ab eorundem Professorum, & Religiosorum Superioribus, vel Prælatibus in causis huiusmodi præventi non fuissent, juxta facultates Officij Inquisitionis ipsius pravitatis inquirere, & procedere, ac culpabiles, & delinquentes repositos, secundum Canonicas sanctiones castigare, atque punire possent, & valerent, ac aliàs prout in litteris ipsius Pij Prædecessoris, latius continetur.

§. 2. Cum autem rerum usu compertum sit, occasione præventionum huiusmodi nonnulla interdum impedimenta orta esse, quominus causæ huiusmodi ea, qua decet diligentia, cognoscantur. Nos de consilio venerabilium Fratrum nostrorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, contra pravitatem generalium Inquisitorum illa de medio tollere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra ac matura deliberatione, hac nostra etiam perpetuè valitura constitutione omnia, & quæcumque privilegia indulta, facultates, & concessiones Generalibus, Superioribus, & Prælatibus quorumcumque Ordinum, sive Mendicantium, sive Clericorum Regularium, cujuscvis Ordinis, & instituti, etiam in dicta constitutione non expressorum, & quantumvis exemptorum, & quocumque nomine nuncupentur per dictum Pium, ac quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, & Sedem Apostolicam concessa approbata, & innovata, quantumvis etiam longissimo tempore observata; causas ad dictum Officium quovis modo spectantes cognoscendi, & terminandi seu in illis quoquo modo se intromitendi, quorum omnium, & singulorum tenores etiam si de illis specialis, & expressa mentio habenda esset, præsentibus pro planè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuè cassamus, revocamus, & abolemus, ipsisque Generalibus, Superioribus, & Prælatibus, ut de cætero quovis quæsito colore, vel prætextu prætensionis, vel consuetudinis, & præscriptionis immemorabilis, seu cognoscendi, an delationes huiusmodi calumniosæ sint, necne in eisdem causis, tam motis, quàm movendis, quoquo modo se intromittere, se immiscere, denunciations recipere, testes examinare, processus conficere, causas ipsas cognoscere, definire, vel terminare minimè audeant, seu præsumant, simili auctoritate districtius inhibemus.

§. 3. Volentes, & expressè mandantes, ut ipsi Religiosi possint, & debeant omnes, etiam Ordinum huiusmodi professores de hæresi suspectos, Inquisitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus liberè denunciare, absque eo, quòd Superiores prædicti personas denunciandas, & causas perquirere, vel quoquo modo id impedire, vel retardare audeant, seu præsumant.

§. 4. Insuper omnes, & quascumque causas ad dictum Officium quomodolibet spectantes, & pertinentes, coram Generalibus, Superioribus, & Prælatibus huiusmodi in quibuscumque locis existentibus, ac contra quoscumque Religiosos, ut perfertur, exemptos, motas, & pendentes, ad nos harum serie avocamus easque omnes in statu, & terminis, in quibus de præfenti reperiuntur, ipsius pravitatis Inquisitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus terminandas committimus.

Tom. V.

A 22 3

§. 5. Præterea

§. 5. Præterea ipsis Generalibus, Superioribus, & Prælati pari auctoritate præcipimus, atque mandamus, ut omnes processus, & acta causarum huiusmodi Inquisitoribus, seu Ordinariis prædictis respectivè remittant, & consignent, necnon Professore, Fratres, & Religiosos suæ consultatione cum propriis Superioribus faciendâ, eisdem Inquisitoribus, vel Ordinariis locorum vicinioribus respectivè denuncient.

§. 6. Quod si Generales, alique prædicti præsentibus literis non paruerint, eos omnes privationis quarumcumque dignitatum, seu Prælaturarum; vel officiorum suorum Ordinum, ac vocis activæ, & passivæ, perpetuæque inhabilitatis ad easdem, necnon contra fautores hæreticorum, & impeditores officij statutas, & inflictas pœnas, aliâque censuras Ecclesiasticas, etiam excommunicationis majoris latæ sententiæ, à quo non nisi à nobis, vel à Romano Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo, absolutionis beneficium valeant obtinere, eo ipso incurrisse.

§. 7. Necnon præsentibus literis, licet Generales, Superiores, & Prælati prædicti, aut quicumque alij quavis auctoritate, dignitate, vel officio, seu honore fulgentes in præmissis quomodolibet interesse habentes, vel habere prætendentes ad hoc vocati non fuerint, semper, & perpetuò validas, & efficaces existere, suorumque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac de omnibus inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, sublata, eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari, decernimus, & declaramus.

§. 8. Non obstantibus ad prædicta, quibusvis aliis ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Ordinum, & Institutorum quorumcumque juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate aliqua roboratis, statutis, conditionibus, Privilegiis quoque, indulgentiis, & litteris Apostolicis, etiam Mare magnum, vel aliâs quomodolibet nuncupatis, eisdem Ordinibus, eorumque Generalibus, Superioribus, & Prælati, ac personas etiam per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Sedem prædictam, & per nos quovis modo concessis confirmatis, & iteratis vicibus approbatis & innovatis, quibus, ac aliis omnibus, quæ præsentibus quomodolibet obstat possent, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac individua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores pro plenè, & sufficienter præsentibus expressis, & rotaliter insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, hac vice dumtaxat, & specialiter, expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 9. Ut autem præsentibus literis ad omnium notitiam deducantur, neve aliquis ignorantiam earum prætextare, aut contra eas se excusare valeat, illas in valvis sancti Ioannis Lateranensis, & Principis Apostolorum, Basilicarum de urbe, necnon Cancellariæ Apostolicæ, ac acie Campi Floræ de more affigi, & publicari, earumque exempla inibi affixa dimitti, ac post publicationem huiusmodi omnes, & singulos, quos concernunt, & concernent in futurum, perinde ardeant & afficiant, ac si eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent.

§. 10. Quodque earum transumptis etiam impressis Notarii publici manu subscriptis, & sigillo alicujus Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem in iudicio, & extra, ubique gentium, & locorum adhiberi volumus, & mandamus, quæ eisdem originalibus litteris adhiberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ, & nihilominus ut ad maiorem notitiam singulorum & quorumcumque, Religiosorum prædictorum præsentibus deveniant etiam volumus & in virtute sanctæ obedientiæ præcipimus, & mandamus Generalibus, Superioribus, & Prælati prædictis, ut in primis proximis futuris Capitulis, seu Congregationibus Provincialibus vel Generalibus cujuscumque Provinciæ, tam in Italia, quam extra, præsentibus nostras litteras legi, & publicari faciant, & procurent.

§. 11. Nulli ergo, &c.

Dat. Romæ apud sanctum Marcum, anno Incarnationis Dominicæ 1606. Kal. Septembris Pontificatus nostri anno secundo.

Innovatio constitutionum à Sixto IV. & Pio V. de Conceptione B. Mariæ Virginis, editarum, Impositioque maiorum pœnarum in transgressores, à locorum Ordinariis, & hæreticæ pravitatis Inquisitoribus puniendos.

PAVLVS Papa V.

Ad perpetuam rei memoriam.

Regis pacifici, quanquam nullo nostro merito divina dispensatione vices gerentes in terris, ex muneris nostri debito, pacis, & concordie inter Christi fideles, præsertim Ecclesiasticas personas, quæ aliis in viam pacis dirigendis, & in unitate spiritus continendis sunt præpositæ, conservationi sedulo invigilare cupientes, ea, quæ à Prædecessoribus nostris Roman. Pontif. ad scandalorum semina tollenda salubriter constituta sunt, cum hostis antiqui insidiis, qui ab initio dissidia serere cepit, minime observari, aut variis modis eludi dignoscuntur, ut inviolata serventur, opportunis remediis, quantum cum Domino possumus, providemus.

§. 1. Olim siquidem per felicis recordationis Sixtum Papam Quartum Prædecessorem nostrum, accepto, quod nonnulli diversorum Ordinum Prædicatores in suis sermonibus ad populum publicè per diversas civitates, & terras affirmare non erubuerant, & quotidie prædicare non cessabant, omnes illos, qui tenebant, aut assererebant, gloriosam, & immaculatam Dei genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel esse hæreticos, ejusdemque immaculatæ Conceptionis officium celebrantes, audientesque sermones illorum, qui eam sine huiusmodi macula conceptam esse affirmabant, graviter peccare; sed prædictis Prædicationibus non contenti, confectos super eisdem suis assertionibus libros in publicum ediderant, ex quorum assertionibus, & prædicationibus non levia scandala in mentibus fidelium exorta erant, & majora merito exoriri formidabantur in dies, idem Sixtus Prædecessor huiusmodi temerariis ausibus, & perveris assertionibus, & scandalosis, quæ exinde in Dei Ecclesia exoriri poterant, obviare volens, huiusmodi assertiones prædictorum eorumdem, & aliorum quorumlibet, qui affirmare præsumerent, eos, qui crederent, aut tenerent eandem Dei Genitricem ab originalis peccati macula in sua Conceptione præservatam fuisse, propterea alicujus hæresis labe pollutos fore, vel mortaliter peccare, aut huiusmodi officium Conceptionis celebrantes, seu huiusmodi sermones audientes alicujus peccati reatum incurrere, utpote falsas; & erroneas, & à veritate penitus alienas, editosque desuper libros prædictos id continentes, quoad hoc reprobavit, & damnavit, ac statuit, & ordinavit, quod Prædicatores verbi Dei, & quicumque alij, cujuscumque status, gradus, aut Ordinis, & conditionis essent, qui ausu temerario præsumerent in eorum sermonibus ad Populum, seu alias quomodolibet affirmare, huiusmodi sic per eum improbatas, & damnatas assertiones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, excommunicationis sententiam eo ipso incurrerent, à qua ab alio, quàm à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo, nequirent absolutionis beneficium obtinere. Similique pœnæ, & censuris subiecit eos, qui aut essent asserere contrariam opinionem, tenentes videlicet, Gloriosam Virginem Mariam cum originali peccato fuisse conceptam, hæresis crimen, vel peccatum incurrere mortale, cum nondum id esset à Romana Ecclesia, & Apostolica Sede decisum.

§. 2. Hanc verò Sixti Prædecessoris nostri constitutionem Oecumenica Tridentina Synodus postea innovavit.

§. 3. Ac deinde felicis recordationis Pius Papa V. etiam Prædecessor noster, statuit, ordinavit, & mandavit, quatenus nemo cujuscumque Ordinis, vel dignitatis existeret, in popularibus concionibus, vel ubicumque promiscua virorum, & mulierum multitudo convenire solet, de huius controversiæ alterutra parte disputare rationibus, vel Doctorum auctoritate, asserendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, vel impugnando, aut de hac ipsa questione cujusvis pietatis, aut necessitatis prætextu vulgari sermone scribere, vel dictare præsumeret; qui contrafecerit, suspensionis pœnam à divinis absque nova declaratione ipso facto incurreret: si modò esset in sacris constitutus, & quocumque præterea gradu, sive dignitate, vel administratione fungeretur, illis omnibus foret ipso jure privatus, & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda, perpetuè inhabilitatis censura, ipso etiam facto obnoxius foret: super quibus nisi à Romano Pontifice, pro tempore existente, dispensari, sive absolvi non posset,

& nihilominus aliis pœnis, si opus foret, à proprio Prælato pro delicti mensura infligendis subjectus esset, prout subiecit.

§. 4. Ceterum quādiu per Apostolicam Sedem altera pars diffinita non esset, oppositæque sententia condemnata, liceret viris doctis in publicæ Academiæ disputationibus, sive Generalium, aut Provincialium Capitulorum; vel ubi aliis interessent, qui rem capere possent, nec scandali viti subesset occasio, de illa quæstione differere, & argumentis utramlibet partem asserere, vel impugnare. Dum tamen neutra veluti erronea prædicaretur, servarenturque illa omnia, quæ à dicto Sixto Prædecessore statuta sunt, quorum singula etiam quantum ad alias pœnas dextè innovanda, & innovavit, prout in Sixti, & Pij Prædecessorum litteris desuper confectis plenius continetur.

§. 5. Verum licet hæc providè statuta sint, nihilominus, sicut accepimus, nonnulli in diversis Christiani Orbis partibus, intermixtis quæstionibus nimis intenti, dissensionum huiusmodi, jampridem Ecclesiæ disciplinæ vigore recisa germina coalescere procurant, indèque contentiones, & rixæ non sine Dei offensa, & scandalo plurimorum exorta sunt, & graviores in dies, ne exoriantur, periculum est nisi à nobis opportunè provideatur.

§. 6. Quāobrem Motu proprio, non ad alicujus nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, constitutionum Sixti, & Pij Prædecessorum huiusmodi veriores tenores præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, easdem constitutiones Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, & etiam quoad earum pœnas quascumque, etiam absolutionis reservationem innovamus, & inviolabiliter ab omnibus, etiam Regularibus cujuscumque ordinis tam Ecclesiasticis, quàm secularibus personis, cujusvis status, gradus, Ordinis, & conditionis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quàm secularis, etiam si specialis specifica, & individua earum esset necessario facienda mentio, & observari præcipimus, & mandamus, donec à Romana Apostolica Sede huiusmodi controversia fuerit diffinita.

§. 7. Ac præterea, si quis quovis modo contravenierit, præter supradictarum constitutionum pœnas respectivè ipso facto incurrendas, etiam concionandi, publicè legendi, seu docendi, & interpretandi facultate, ac voce activa, & passiva in quibuscumque electionibus eo ipso absque alia declaratione privatus existat. Necnon ad concionandi, & publicè legendi, docendi, & interpretandi perpetuè inhabilitatis pœnas similiter ipso facto incurrat, absque alia declaratione, à quibus non nisi à nobis ipsis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus pariter absolvi, seu super iis dispensari possit, & nihilominus aliis pœnis nostris, & eorundem Romanorum Pontificum successorum nostrorum arbitrio infligendis, subijciatur, prout eum subijcimus per præsentibus.

§. 8. Et contra huiusmodi transgressores, etiam Regulares cujusvis Ordinis, & instituti, etiam quomodolibet exemptos, & alias quascumque Ecclesiasticas, & seculares personas cujuscumque status, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quàm secularis, ut præfertur, tam Episcopi, & Prælati, Superiores, alique Ordinarii locorum, quàm hæreticæ parvitatis ubique locorum deputati Inquisitores procedant, & inquirent, atque in eos severe animadvertant. Nos enim iis, & eorum cuilibet, contra eosdem transgressores procedendi, & inquirendi, ac pœnis coërcendi, & puniendi liberam facultatem, & auctoritatem ipsæ auctoritate, & tenore tribuimus, & impartimur, eosque ut præfertur, procedere, inquirere, & punire præcipimus, & mandamus.

§. 9. Non obstantibus omnibus iis, & singulis, quæ tam Sixtus, quàm Pius Prædecessores prædicti in suis litteris huiusmodi voluerunt, non ob stare. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Et ne præmissorum ignorantia à quoquam prætendi possit, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod præsentibus litteræ, seu illarum exempla, ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Floræ affixa, omnes ita archent, & afficiant, perinde, ac si unicuique personaliter intimata fuissent.

§. 11. Quodque præsentium transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 6. Julij 1616. Pontificatus nostri anno 12.

Ampliatio, & declaratio prohibitionis asserendi B. Mariam Virginem conceptam fuisse in peccato originali.

IN Generali Congregatione sanctæ Romanæ, & universalis Inquisitionis habita, in Palatio Apostolico in Monte Quirinali coram Sanctissimo Domino nostro D. Gregor. Divina providentia Papa XV. ac Illustrissim. & Reverendissim. DD. S. R. E. Cardinalibus adversus hæreticam pravitatem Inquisitoribus Generalibus à sancta Sede Apostolica specialiter deputatis.

Feria 3. die 24. Maij anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi 1622.

SANCTISSIMVS D. N. auditis votis Illustr. & Reverendiss. DD. Cardinalium contra hæreticam pravitatem Generalium Inquisitorum Decretum alias editum à fel. rec. Paulo V. ejus Prædecessore, tenoris sequentis, videlicet:

Sanctissimus D. N. post longam, & maturam discussionem, auditis votis Illustriss. & Reverendiss. DD. Cardinalium contra hæreticam pravitatem Generalium Inquisitorum, & accuratè, ac diligenter perpenſa providè considerans, quòd quamvis in constitutione fel. rec. Sixti IV. super Conceptione B. V. Mariæ pro submovendis inter Christi fideles scandalis, rixis, & contentionibus edita, à sancta Tridentina Synodo innovata, & deinde in alia constitut. san. mem. Pij V. super eadem re, quas similiter Sanctitas sua innovavit cum quibusdam provisionibus, & adjectionibus penarum pro efficaciiori earum observatione; relinquatur unicuique libera facultas tenendi, & etiam asserendi vtramque partem, quòd scilicet fuerit, vel non fuerit concepta cum peccato originali, dum tamen neutra, veluti erronea, aut hæretica damnetur; nihilominus ex occasione assertionis affirmativæ in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & actibus publicis, quòd eadem B. Virgo fuerit cum peccato originali concepta, oriuntur in populo Christiano cum magna Dei offensa, scandala, jurgia, & dissensiones. Propterea volens hujusmodi scandalis, ex debito sui muneris providere, decrevit, & præcepit, ac præsentis decreti virtute mandat, & præcipit omnibus, & singulis cujusvis Ordinis, & instituti Regularibus, & aliis quibuscumque, tam Ecclesiasticis, quam sæcularibus personis cujusvis conditionis, status, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quam sæcularis, etiam si specialis, specifica, & individua earum esset necessariò mentio faciendæ, ut in posterum, donec articulus hujusmodi à sancta Sede Apostolica fuerit diffinitus, vel per Sanctitatem suam, & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus, & aliis quibuscumque actibus publicis asserere, quòd eadem B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali, contrascentes autem eadem Sanctitas sua voluit, & declaravit subjacere debere, & subiecit censuris, & pœnis contentis in supradictis constitutionibus suorum Prædecessorum, & sua, ipso facto incurrendis. Per hujusmodi tamen provisionem Sanctitas sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei vllum prorsus præjudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu, & terminis, in quibus de præsentis reperitur, præterquam quoad supra disposita. Ulterius sub eisdem censuris, & pœnis mandans, quòd negativam opinionem, videlicet, quòd non fuerit concepta cum peccato originali, in prædictis publicis actibus asserentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea aliquo modo agant, seu tractent. Insuper voluit, & expressè mandavit, ut extra hos casus expressos publicorum actuum, in reliquis omnibus supradictæ constitutiones firmæ, & illæ remaneant, & exactè observentur, perinde ac si præsens decretum non emanasset. Et ita decrevit, & mandavit ubique inviolabiliter observari: non obstantibus in hac parte supradictis constitutionibus, & aliis omnibus in contrarium facientibus, &c.

Hoc suo præsentis decreto ex eisdem causis evitandi scandala, dissensiones, atque discordias in Populo Christiano, quæ pari ratione oriri possunt, & ut accepit, in aliquibus Regionibus jam orta sunt ex sermonibus privatis occasione assertionis affirmativæ, extendit, & ampliavit etiam ad privata colloquia, & scripta; mandans, & præcipiens omnibus, & singulis supradictis, ne de cætero (donec articulus hujusmodi à Sede Apostolica diffinitus, vel per Sanctitatem suam, & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum) neque etiam in sermonibus, & scriptis privatis audeant asserere, quòd eadem B. Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec hac opinione affirmative aliquo modo agere, seu tractare, exceptis tamen, quibus à sancta Sede Apostolica fuerit super hoc specialiter indultum. Per hoc tamen Sanctitas sua non intendit reprobare hanc opinionem; nec ei vllum prorsus præjudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu, & terminis, in quibus reperitur, præterquam quoad in supradicto fel. rec. Pauli V. & hoc suo Decreto disposita; eademque Sanctitas sua voluit, & expressè mandavit, ut in reliquis

reliquis omnibus, ubi huiusmodi decretis non adversantur, constitutiones Sixti I V. Alex. VI. & Pij V. ac Pauli V. ejus Prædecessorum super Conceptione B. V. firmæ, & illibatz remaneant, ac exacte observentur, perinde ac si huiusmodi decretum non emanasset. Et insuper eadem Sanctitas ista cum sancta Romana Ecclesia de Beatissimæ Virginis Conceptione festum solemniter, & Officium celebret, omnibus, & singulis personis Ecclesiasticis, tam secularibus, quam cujuscvis Ordinis, & Instituti Regularibus mandat, ac præcipit, ut in sacrosancto Missæ ceptionis nomine uti debeant. Contravenientes autem Sanctitas sua voluit, & declaravit subiacere debere, & subjecit censuris, & pœnis contentis in supradictis Constit. ac præfato decreto suorum prædecessorum ipso facto incurren. Et ita decrevit, & mandavit ubique inviolabiliter observari non obstantibus in hac parte Constitut. supradictis, decreto præfato Pauli V. Consuetudinibus etiam immemorabilibus, necnon omnibus, & singulis, quæ Prædecessores prædicti voluerunt non obstat; ac aliis quibuscumque in contrarium facientibus. Volens, & decernens pro observatione, & executione præsentis Decreti, & omnium in eo contentorum, quod contra huiusmodi transgressores, etiam Regulares cujuscvis Ordinis, & Instituti, etiam quomodolibet exemptos & alias quasumque Ecclesiasticas personas cujuscumque status, conditionis, gradus, Ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quam secularis, tam Episcopi & Prælati Superiores, alique Ordinarii locorum, quam hæreticæ pravitatis, ubique locorum depurati Inquisitores procedant, & in eos severè animadvertant, tribuens eis, & eorum cuilibet liberam facultatem, & auctoritatem contra eosdem transgressores procedendi, ac pœnis coercendi, & puniendi. Voluit demum, ne præmissorum ignorantia à quocumque prætendi possit, quod præsens decretum, seu illius exempla ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum de vrbe, & in acie Campi Floræ affixa omnes ita ardeant & afficiant, perinde, ac si unicuique personaliter intimata fuissent, quodque præsentium transumptis etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

ANDREAS DE PECTINIS, S. Rom. & univ. Inquisitionis Notarius.

Revocatio quarumcumque concessionum vivæ vocis oraculo factarum, exceptis oraculis factis S. R. Ecclesia Cardinalibus, & eorum manu firmatis.

GREGORIUS Papa XV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex in specula militantis Ecclesiæ divina providentia constitutus, gratias & indulta à se, & Prædecessoribus suis concessa justis interdum suadentibus causis, juxta creditum sibi Pastoralis officij debitum moderatur, aut revocat, pro ut rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis conspiciat in Domino salubriter expedire. Itaque Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine: omnia, & singula indulta, facultates, privilegia, gratias, & concessionem quascumque spirituales, & Ecclesiasticas tam ad forum interius quam ad exterius spectant, ac tam ad supplicationem partium, quam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus à Sede Apostolica, quæ tamen vivæ vocis oraculo hæcenus quandocumque, & qualitercumque ex quavis, etiam de necessitate exprimenda, causa, quibuscumque Collegiis, Capitulis, Ordinibus, tam mendicantium, quam non mendicantium, Societatibus, etiam Societati Iesu, ac Congregationibus quibuscumque sive eorum & earum respectivè Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælati, Prioribus, Rectoribus, Generalibus, vel Provincialibus, quocumque nomine nuncupatis, Superioribus, etiam quomodolibet exemptis, aut Sedi prædictæ immediatè subjectis, cujuscumque dignitatis, præminentia, aut quovis privilegio munitis, non tamen ad supplicationem Regum concessas, in iis videlicet quæ non sunt sortita effectum, tenore præsentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac revocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribusque, & effectum vacua perpetuò fore, & esse, neque impostum cuiquam suffragari posse, vel debere, neque aliquem iis de cætero uti vilo modo posse, etiam si expressa, & specifica mentio, etiam de verbo ad verbum de iis facienda esset, decernimus, & declaramus firmis tamen, & in suo robore permanentibus omnibus, indultis, & aliis concessionibus prædictis, vivæ vocis oraculo S. R. E. Cardinalibus ad ipsorum, vel aliorum quorumcumque favorem propria

Et Constitutiones Pontificum: 563

propria S.R.E. Cardinalium manu firmatis, pro ipsis, vel aliis factis, & de quibus iidem S.R.E. Cardinales testimonium in scriptis præbuerunt. Deceßentes præsentantes literas, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, & auditi non fuerint, subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, seu alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui jure, vel in contentione nostræ, seu alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui jure, gratia, vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus fortiri, & obtinere; sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos & Nuncios (sublata eis, eorum cuilibet quavis aliter judicandi & interpretandi facultate, & auctoritate) judicari, & diffiniri, debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstant. præmissis, ac quibusvis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis, Ordinibus, Societatibus, & Congregationibus prædictis, eorumque Præpositis Decanis, Magistris, Ministris, Prælati, Prioribus, Rectoribus, & aliis Superioribus prædictis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritan. & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes) illis aliis in suo robore permanentibus) hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in judicio, & extra illud, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodque eadem præsentis litteræ, seu illarum exempla, ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateran. ac Principis Apostolorum de vrbe, & in acie Campi Floræ affixæ, omnes ita arceant, & afficiant, ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent.

Dat. Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 2. Iulij 1622. Pontificatus nostri Anno secundo.

S. CARD. S. SVSANNÆ.

Extensio constitutionis fel. mem. Gregorij Papa XV. revocatoria concessionum vivæ vocis oraculo factarum.

VRBANVS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Alias felicitæ recordationis Gregorius Papa XV. Prædecessor noster, ut subnascentibus jugiter variis difficultatibus, & abusibus ex privilegiis à Sede Apostolica vivæ vocis oraculo sæpenumero concessis obviari iret, constitutionem edidit tenoris subsequen-
videlicet.

GREGORIUS Papa XV. Ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex in specula Militantis Ecclesiæ divina providentia constitutus, gratias, & indulta à se, & Prædecessoribus suis concessa iustis interdum suadentibus causis, juxta creditum sibi Pastoralis Officii debitum moderatur, aut revocat, pro ut rerum, & temporum qualitatibus debite pensatis conspiciat in Domino salubriter expedire. Itaque Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia, & singula indulta, facultates, privilegia, gratias, & concessionem quascumque spirituales, & Ecclesiasticas, tam ad fori interius quam ad exterius spectan. ac tam ad supplicationem partium, quam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus à Sede Apostol. quæ tamen vivæ vocis oraculo hætenus quodcumque, & qualitercumque ex quavis, etiam de necessitate exprimenda causa, quibusvis Collegiis, Capitulis, Ordinibus tam medicantium, quam non medicantium, Societatibus, etiam Societati Iesu, ac Congregationibus quibuslibet, sive eorum, & earum respectivè Præpositis, Decanis Magistris, Ministris, Prælati, Prioribus, Rectoribus Generalibus, vel Provincialibus, quocumque nomine nuncupatis, Superioribus etiam quomodolibet exemptis, ac Sedi prædictæ immediate subjectis, cujuscumque dignitatis, præminentia, aut quovis privilegio munitis non tamen
ad

ad supplicationem Regum concessas, in iis videlicet, quæ non sunt sortita effectum, tenore præsentis revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac revocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribulque, & effectum vacua perpetuo fore, & esse, neque impostum, etiam suffragari posito, etiam expressa, & specifica mentio, etiam de verbo ad verbum de iis facienda esset, decernimus, & declaramus, firmis tamen & in suo robore permanentibus, omnibus indultis, & aliis concessionibus prædictis, vivæ vocis oraculo S. R. E. Cardinalibus ad ipsorum, vel aliorum quorumcumque favorem propria S. R. E. Cardinalium manu firmatis, pro decernentes, præsentibus litteras, & in eis contenta quæcumque, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati & auditi non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, seu aliquo quocumque defectu notari, impugnari, redargui jure, vel in controversiam revocari, ad terminos juris reduci, aut adversus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, & efficaces existere, & fore, subque plenarios, & integros effectus, foriri, & obtinere; sicque per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales etiam de latere Legatos, & Nuncios (sublata eis, eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstant præmissis, ac quibusvis constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, Indultis, & litteris Apostolicis, Ordinibus, Societatibus, & Congregationibus prædictis, eorumque Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatibus, Prioribus, Rectoribus, & aliis Superioribus prædictis sub quibuscumque tenoribus, & formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis Decretis in genere, vel in specie, ac alias in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, ad verbum inferis habentes (illis aliis in suo robore mansuris) hæc vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium transcriptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra illud, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ, quodque eadem præsentibus litteræ, seu illarum exempla, ad valvas Basilicarum S. Joannis Lateranensis ac Principis Apostolorum de urbe, & in acie Campi Floræ affixæ, omnes ita ardeant, & afficiant, ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 2. Julij 1622. Pontificatus nostri anno secundo.

CARD. S. SVSANNE.

Cum autem experientia rerum magistra compertum sit concessionibus, & gratias vivæ vocis oraculo, etiam a S. R. E. Cardinalibus obtentas, & ipsorum manu firmatas sæpe ab his, in quorum favorem emanarunt, minus Canonice interpretatione extendi & perperam in discipline Ecclesiasticæ detrimentum executioni demãdari: idcirco quantum cum Domino possumus his, & aliis malis occurrere volentes Motu proprio, ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deq; Apostolicæ potestatis plenitudine, & de consilio nonnullorum venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, quibus negotium hujusmodi maturè discutiendum commisimus, omnia, & singula privilegia, facultates, licentias, & gratias quascumque per Summos Pontifices Prædecessores nostros, ac per nos vivæ vocis oraculo, & S. R. E. prædictæ Cardinalium quorumcumque manu firmata, quibuscumque Generalibus, cæterisque Superioribus, & personis cujusvis Ordinis, Congregationis, Instituti, & Societatis, sive secularibus, sive Regularibus, vel etiam ipsis Ordinibus, Congregationibus, Institutis, & Societatibus, etiam Societati Iesu, aut ejus Clericis, seu Presbyteris, aliisque prædictis, quacumque de causa, etiam de necessitate expianda, occasione, prætextu, vel colore, etiam intuitu, contemplatione, seu ad instantiam Imperatoris, Regum, Principum quorumcumque, aut alias quomodolibet concessa, illorum tenores præsentibus, pro expressis habentes tenore præsentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, & annullamus, ac de cætero revocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribulque, & effectum vacua esse, fore, nullisque prorsus deinceps suffragari posse, nec debere declaramus. Præterea, ut præsentibus litteræ omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, quanto citius innotescant, omnibus, & singulis Generalibus, & aliis quocumque nomine nuncupatis

Et Constitutiones Pontificum. 565

nuncupatis Superioribus, quorumcumque Ordinum, Congregationum, Societatum, etiam Societatis Iesu, & institutorum, sub excommunicationis, ac privationis Officiorum, & dignitatum, necnon vocis activæ, & passivæ poenis ipso facto incurrendis, præcipimus, & mandamus, ut infra tres menses proximos à die publicationis præsentium computandos, omnes, & singulos Provinciales eorumdem suorum Ordinum, Congregationum, Societatum, etiam Societatis Iesu, & Institutorum, de eisdem præsentibus litteris certiorem faciant, earundemque præsentium exemplaria illis transmittant, qui quidem Provinciales sub eisdem poenis teneantur singulis Superioribus Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, domorum, & locorum Regularium præcipere, ut easdem præsentibus subditis suis, ut moris est, publicent. Decernentes præsentibus litteras etiam ex eo, quod quicumque in præmissis interesse habentes, vel habere prætendentes ad hoc vocati, & auditi non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, seu alio quopiam defectu notari, impugnari, invalidari, redargui, in ius, vel controversiam vocari, aut ad viam, & terminos juris reduci, sive adversus illas quodcumque juris, gratiæ, vel facti remedium impetrari nullatenus posse, sed illas semper validas, firmas, & efficaces existere, & fore, subque plenariis, & integris effectibus sortiri, & obtinere, sicque per quoscumque Iudices, Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apost. Audit. (sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si quid secus super his à quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præinsertis litteris huiusmodi, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quatenus opus sit, etiam regula nostra de non tollendo jure quæsito, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis eisdem Card. ac Ordinibus, Congregat. institutis, & Societatibus, eorumque Superioribus quocumque nomine nuncupatis, sub quibuscumque verborum formis, & ten. ac cum quibuscumque, etiam derogatoriis, & derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret illorum omnium tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quæ præsentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodque eadem præsentibus litteræ, sive illarum exempla ad valvas Basilicarum prædictarum, & in acie Campi Floræ huiusmodi similiter affixa, omnes, quos concernunt, perinde arceant, & afficiant, ac si vnicuique personaliter intimata fuissent.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 20. Decembr. 1631. Pontific. nostri anno nono.

M. A. MARALDVS.

Die, & anno supradicto affixa, & publicata fuit ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateranen. & Princip. Apostolorum, ac in acie Campi Floræ, aliisque locis solitis, & consuetis, ut moris est, per me Andreæ Scalamm, Sanctiss. D. N. Papæ Cursorem.

Romæ ex Typographia Revetendæ Cameræ Apost.

Revocatio licentiarum quarumcumque legendi, & habendi libros prohibitos.

VRBANVS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Apostolatus Officium nobis, nullo licet meritorum suffragio, divina providentia commissum postulat, ut ad vigilantiam nostræ partes propensius intendamus, per quæ Religio Catholica, ubi divina gratia illæsa viger, conservetur, & ubi restitutione indiget, reparetur. S. i. Quapropter, cum librorum prohibitorum lectio magno sinceræ fidei cultoribus detrimento esse noscatur, & sicut accepimus, nimis excessiva sit, huiusmodi libros legendi, licentiarum copia, nos, ut huic malo maturè occurratur, & in posterum quàm cautissimè licentiæ huiusmodi concedantur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas licentias legendi, & habendi libros quoscumque ob hæresim, vel falsi dogmatis

Tom. V.

B b b

suspicionem,

fama, vel opinione (vt præfertur) celebres è vita migraverint, gesta miracula, vel revelatio-
nes, seu quacumque beneficia tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes,
sine recognitione, atq; approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscendis Theologos, aliosque
pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, & ne deinde fraus, aut error, aut aliquid novum, ac
inordinatum in re tam gravi committatur, negotiū instructum ad Sedem Apostol. transmittat,
ejusque responsum expectet. Revelationes vero, & miracula, aliq; beneficia supradicta, quæ in
libris horum hominum vitæ, & gesta continentibus, hætenus sine recognitione, atque approba-
tione hujusmodi impressæ sunt, nullo modo approbata censeantur, mandatque sua Sanctitas.

Ad horum hominum sepulchra, verum etiam, ac inhibuit, tabellas, atque imagines ex cera, aut
argento, seu ex alia quacumque materia, tam pictas, quam fictas, quam excultas, appendi, seu
affigi, & lampades, sive alia quæcumque lumina accendi sine recognitione ab Ordinario om-
nino (prout supra) facienda, Sedique Apostolicæ referenda, ac probanda.

Declarans, quod per supra scripta præjudicare in aliquo non vult, neque intendit iis, qui aut
per communem Ecclesiæ consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum,
viro-rumque sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia, ac tolerantia Sedis Apostoli-
cæ, vel Ordinarij coluntur.

Vt autem præmissa diligentius observentur, vniuersis, & singulis, tam Ordinariis, quam hære-
ticæ pravitatis Inquisitoribus districte præcipit, vt in sua quisque diocesi, aut Provincia sedulo
pervigilet, ne sine approbationibus prædictis, imagines cum memoratis signis exponantur, aut
miracula, revelationes, ac beneficia prædicta publicentur; aliæve contra superius disposita, fiant:
transgressores vero, si Regulares fuerint, privationis suorum officiorum, ac vocis activæ, & pas-
sivæ, necnon & suspensionis à divinis; si vero Clerici sæculares, privationis pariter suorum of-
ficiorum, suspensionis à Divinis, & ab administratione Sacramentorum, executioneque suo-
rum Ordinum respectivè, aliisque arbitrio prædictorum ordinario-rum, seu Inquisitorum pro
modo culpæ infligendis pœnis plectendos. Qui autem libros impresserint, aut imagines pinxe-
rint, scripserint, seu quoquo modo effinxerint, vel formaverint, ceterique artifices circa præ-
missa qualitercumque delinquentes, prædicta omnia amittant, & insuper pecuniariis, aliisque
etiam corporalibus pœnis, juxta criminis gravitatem, eorundem ordinario-rum, seu Inquisi-
torum arbitrio afficiantur. Contrariis quibuscumque non obstantibus.

Et ne præmissorum ignorantia possit ab aliquo prætendi, voluit, vt Decretum hujusmodi, seu
illius exemplum ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum vrbs, ac in acie Campi Floræ affi-
xum, omnes perinde ardeat, atque afficiat, ac si vnicuique personaliter intimatum fuisset; quod-
que præsentium tra- sumptis, etiam impressis, manu Notarij publici subscriptis, ac sigillo ali-
cujus personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides habeatur,
quæ præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Postmodum vero idem Sanctiss. D. N. à quibusdam revocari in dubium accepit, an tabellas,
& imagines, quas in posterum offerri contingerit, recipere, & antea oblatas conservare liceret;
Sanctitas sua, quæ tantummodo voluit, occurrendo abusibus, qui irepere videbantur, certiore
parare viam ad eorum in terris gloriam, quorum sanctimoniam divinæ Clementiæ placderit
admirandis operibus illustrare; re prius cum Illustr. & Reverend. DD. Cardinalibus contra
hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus communicata, præsentis Decreto declaravit.
Quod sicut nunquam prohibuit, nec suæ intentionis fuit prohibere oblationem, receptionem-
que tabellarum, & imaginum hujusmodi, ita vt nulli demceps hæsitacioni locus relinquatur,
statuit in præsentiarum, & decernit, vt quoties ad aliquam Ecclesiæ, aut Oratorium, locumve
alium publicum sæcularem, seu Regularem tabellas, & imagines, aliudve simile quispiam de-
tulerit, ac intercessione hominum inter Sanctos, vel Beatos non adscriptorum, quamvis cum
Martyrij, vel Sanctitatis fama demortuorum, optata se impetravisse dixerit, liceat Ecclesiasti-
cis personis, Ecclesiæ, locumve prædictorum curæ Præpositis tabellas, & imagines, sive pi-
ctas, sive ex quavis materia factas, atq; alia quæcumq; collatæ gratiæ fidem facientia simul cum
deferentis, aliorumque, qui conscij fuerint attestacionibus recipere, atque approbantibus Or-
dinariis, ad quos referre statim omnia teneantur, in secreto aliquo, seorsim ab Ecclesiæ loco cu-
stodire, ibidemque jam amota collocare, & asservare, vt si quando Dominus talium virorum
merita beatificationis, seu canonizationis honore in terris decorare voluerit, extent hujus-
modi Sanctitatis qualescumque probationes, Apostolicæ Sedis judicio tunc examinandæ, con-
trariis quibuscumque non obstantibus.

*Prohibitio, ne degentes in statu Ecclesiastico mediata, vel immediata Sedi
Apostolica subiecto libros ab eis ubicumque compositos de quacumque
Tom. V. materia*

materia tractantes, absque Cardinalis Vicarij, & Magistrj sacri Palatij in Vrbe, & extra eam absque Ordinarij, & Inquisitoris loci licentia deferant, aut imprimendos transmittant.

Feria 5. die 18. Septembris 1625.

IN Generali Congregatione S. Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram Sanctiss. D. N. D. Urbano divina providentia Papa VIII. ac Illustr. & Reverendiss. DD. S. R. E. Cardinalibus, adversus hæreticam pravitatem Inquisitoribus Generalibus à Sancta Sede Apostolica specialiter deputatis.

Sanctissimus D. N. pro debito sui Pastoralis Officij corrigere volens abusus nonnullorum in statu Sedi Apostolicæ mediâtæ, vel immediâtæ subiecto existentium, qui libros à se compositos extra præfatum statum absque vlla Ordinariorum, & Inquisitorum loci, vbi degunt, approbatione imprimendos transmittunt; statuit, & decrevit, vt in posterum nemo in statu prædicto degens, cuiusvis conditionis, gradus, Ordinis, & dignitatis existat, libros de quavis materia tractantes, & quicumque compositos audeat aliò deferre, vel mittere imprimendos sine expressa in scriptis approbatione Illustr. & Reverendiss. D. Cardinalis S. D. N. Vicarij, & Magistrj S. Palatij, si in vrbe, si verò extra urbem existat, sine Ordinarij, & Inquisitoris loci illius, siue ab iis deputatorum facultate, & licentia operi præfigenda; libros autem, quos contra præsentis decreti tenorem imprimi contigerit, præter alias pœnas arbitrio suæ Sanctitatis infligendas, absque alia declaratione ex nunc prohibet, & pro expressè prohibitis haberi, vult, & mandat. Contrariis quibuscumque non obstantibus, &c.

Ioan. Ant. Thomaſius S. Rom. & univ. Inquisitionis Not.

Sanctissimi D. N. Urbani Papæ VIII. declaratio, quod Constitutiones Apostolicæ in concernentibus fidem Catholicam, & S. Inquisitionis Officium hætenus editæ, & in posterum etiam super quacumque alia re edenda, omnes Regulares quomodolibet privilegiatos comprehendant, nisi illi in edendis specialiter excipiantur.

VRBANVS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Cum sicut accepimus, sancti Benedicti, Cisterciens. Præmonstraten. S. Antonij de S. Antonio Viennen. Societatis Iesu, ac aliorum forsan Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutorum Regularium Professores vigore, seu prætextu privilegiorum, & indultorum sibi dictisque Ordinibus, Congregationibus, Societatibus, & institutis, ab hac sancta Sede Apostolica, tam per viam mære concessionis, quàm communicationis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam consistorialiter concessorum in constitutionibus generalibus à nobis, & dicta Sede hætenus editis, & de cætero edendis se minimè comprehendi prætendant, nisi de eis specialis, specifica, individua, & expressa mentio fiat.

§. 1. Nos, qui inter gravissimas, multiplicésque Apostolatus nostri curas in eam præcipuo, ac peculiari studio jugiter incumbimus, vt extirpatis hæreticarum pravitarum erroribus, Catholica fides vbique gentium conservetur, & propagetur, ambiguitates, & dubia de medio tollere, & opportuna dispositionis ministerio providere volentes, vt tot, tantæque constitutiones generales à Nobis, & hac sancta Sede, & præsertim ad favorem fidei Catholicæ, illiusque propagationem, & Officij S. Inquisitionis contra hæreticam pravitatem editæ, & de cætero edenda, sublati quibuscumque exceptionibus, subterfugijs, & impedimentis ad maiorem Dei gloriam, sanctæque Matris Ecclesiæ exaltationem debitum, vt par est, sortiantur effectum, necnon quorumcumque privilegiorum, gratiarum, & indultorum, dictis Ordinibus, Congregationibus, Societatibus, & Institutis, cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam quantumlibet extraordinariis, & cautelis quomodolibet, & ex quacumque causa concessorum, etiam si in corpore juris clausa sint, renoues præsentibus, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in eis tradita observata inferri forent, eisdem præsentibus pro expressis habentes Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine.

§. 2. Quod quævis generales constitutiones, dispositiones, & ordinationes Apostolicæ per Nos, & quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros in concernentibus fidem Catholicam,

tholicam, illiusque propagationem, S. Inquisitionis officium præfatum, præsertim quod ea, quæ in Congregationibus S. Officij, & propaganda fide coram nobis tractari solent, hæcenus editæ, omnes, & singulos, tam S. Benedicti, Cisterciën. Præmonstraten S. Antonij de S. Antonio Viennën. & Societatis Iesu præfatorum, quàm quorumcumque aliorum Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutorum Professores omninò comprehendant, perinde, ac si præfati, & alij, quantumlibet privilegiati in eis nominatim expressi fuissent, edendæ verò in posterum per nos, & Romanos Pontifices successores nostros, tam in favorem præfate fidei Catholicæ, illiusque propagationis, & S. Officij Inquisitionis præfati, quàm super quacumque alia re, negotio, seu materia, constitutiones, dispositiones, & ordinationes huiusmodi similiter omninò comprehendant præfatos eorundem Ordinum, Constitutionum, Societatum, & Institutorum Professores, nisi in edendis constitutionibus huiusmodi specialiter, & expressè excipiantur, etiam si ipsi privilegiant forent magis speciali nota & expressione digni, eisque privilegia, gratiæ, & indulta, à Sede Apostolica præfata, etiam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & aliis decretis, etiam Motu, scientia, ac de potestatis plenitudine similibus, & consistorialiter, etiam contemplatione, vel ad instantiam Imperatoris Regum, & aliorum Principum, tam per viam meræ concessionis, quàm communicationis, & aliàs quomodolibet concessa respectivè sint, quorum, seu quarum vigore, vel prætextu sint excepti, seu se minimè comprehendere prætendant, in constitutionibus generalibus, vel aliis non facientibus plenam, & expressam eorum mentionem.

§. 3. Præsentem verò litteras, omniæque, & singula in eis contenta, etiam ex eo, quòd Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutorum huiusmodi Professores, vel alij quicumque in præmissis interesse habentes, seu quomodolibet habere prætendentes ad hoc vocati, & auditi, ac causæ propter quas eadem præsentem emanarunt, adductæ, verificatæ, seu aliàs justificatæ non fuerint, vllò vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quovis, etiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, aut aliud quodcumque juris, facti, gratiæ, vel iustitiæ remedium impetrari nullatenus posse, neque sub quibuscumque similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, pro tempore quomodolibet faciendi comprehendere.

§. 4. Sed semper ab illis exceptas, semperque validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac ab omnibus, & singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices Ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, dictæque Sedis Nuncios, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§. 5. Non obstantibus regula nostra de jure quæsito non tollendo, ac quibuscumque aliis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon tam S. Benedicti, Cisterciën. Præmonstraten. S. Antonij de S. Antonio Viennën. & Societatis Iesu præfatorum, quàm quorumcumque aliorum Ordinum, Congregationum, Societatum, & Institutorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, & privilegiis necnon præfatis, & quibuscumque aliis privilegiis, indultis litteris Apostolicis, Societariis, & Institutis, eorumque Superioribus, bonis, rebus, monasteriis, locis regularibus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibuscumque, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & aliis decretis in genere, vel in specie, ac aliis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiam pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma, ad hoc servanda foret, illorum omnium & singulorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 6. Volumus autem, quòd præsentium transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ, quòdque eadem præsentem litteræ, seu illarum exempla ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateran. ac Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ affixa, omnes ita ardeant, & afficiant.

ac si vniūque personaliter inimata fuissent. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem sub Annulo Piscatoris die 5. Novēbris 1631. Pontificatus nostri anno nono.
M. A. MARALDVS.

Sequuntur decreta, & aliæ Bullæ ad eandem materiam S. Inquisitionis spectantes.

De Iudæorum flagitiis, in qua hæreticæ pravitatis Inquisitores animadvertere possunt.

GREGORIUS Episcopus, servus servorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

Ansiqua Iudæorum improbitas, quæ divinæ horitati semper restiterunt, tanto execratior consistit in filiis, quanto ipsi ad cumulandam patrum suorum mensuram in Dei filio repudiando, ejusque in mortem nefariè conspirando, gravius deliquerunt, qui propterea suis effecti majoribus nequiores, propriis sedibus expulsi, atque in omnes dispersi orbis terrarum regiones, servitutique perpetuæ mancipati, non maiorem in cuiusquam ditione clementiam, quam in Christianorum Provinciis, maxime verò in Apostolicæ pietatis gremio invenerunt, quæ pro eorum conversione laborans, eos misericorditer excepit, atque in cohabitatione una cum filiis suis sustinuit, ad veritatis lumen allicere pio semper studio conata est, rebusque ad vitam necessariis, juvit, injuriis, & contumeliis prohibuit, multis denique beneficentiæ suæ privilegiis circummunivit. Illi verò nullis beneficiis mansuefacti, nihilque de suo pristino scelere remittentes, Dominum nostrum Iesum Christum in cælo triumphantem adhuc in Synagogis suis, & ubique persequuntur. Christi quoque membris infensissimi non desinunt in Religionem Christianam horrenda facinora quotidie magis audere.

§. 1. Quibus nos, ne pietatis nostræ puritas polluat, aut à fœdis mancipiis Christo, Christianorumve nomini impunè illudatur, obviare volentes statuimus, ac etiam declaramus, Inquisitores hæreticæ pravitatis liberè procedere posse in omnibus causis, & casibus, qui sequuntur.

§. 2. Si quis Iudæus at infidelis in iis, quæ circa fidem cum illis nobis sunt communia, veluti Deum unum, & æternum, omnipotentem, Creatorem omnium, visibilibus, & invisibilibus, & similia non esse asseruerit, prædicaverit, vel privatim alicui insinnaverit.

§. 3. Si damones invocaverit, consulaverit, aut eorum responsa acceperit, ad illos sacrificia, aut præces ob divinationem, aliâve causam direxerit, aut quid eis immolaverit, vel thuris, alteriusve rei fumigationes obtulerit, aut alia quævis impietatis obsequia præstiterit.

§. 4. Si Christianos verbo, facto, vel exemplo, aut alio quovis modo nefaria hujusmodi docuerit, vel ad ea perperranda perduxerit, aut perducere attentaverit.

§. 5. Si Salvatorem, & Dominum nostrum Iesum Christum purum hominem, vel etiam peccatorem fuisse, Matremve Dei non esse Virginem, & alias hujusmodi blasphemias, quæ per se hæreticæ dici solent, in Christianæ fidei ignominiam, contemptum, aut corruptionem impiè protulerit.

§. 6. Si cuiusvis eorum opera, auxilio, consilio, vel favore aliquis Christianus à fide desciverit, quâque semper susceperat abnegaverit, vel ad Iudæorum, seu aliorum infidelium ritus, ceremonias, superstitiones, vel impias sectas transferit, vel redierit, seu in hæresim aliquam inciderit, aut qui, ut Christi fidem abneget, seu in hæresim incidat, opem, consilium, auxilium, vel favorem quomodocumque præstiterit.

§. 7. Si quis Cathecumenum, vel quemcumque ex Iudæis, aut infidelibus Deo inspirante ad fidem Christianam venire volentem, post declaratam nutu, verbo, facto, aut quocumque alio modo ejus voluntatem à fide, vel fidei instructione, aut à sacri Baptismi susceptione retrahere, avertere, vel dehortari, aut ne ad fidem veniat, nève regenerationis lavacro abluatur, quovis modo impediverit.

§. 8. Si quis apostatas, hæreticosve scienter domi suæ receperit, aluerit, comæatu juverit, seu quovis modo eis cibaria ubicumque præbuerit, aut dona, vel munera dederit, vel miserit, aut de loco ad locum deduxerit, seu associaverit, vel deducendos, seu associandos curaverit, aut sumptus ministraverit, duces, comitésve illis adjunxerit, vel ne ab eis perpetrata deprehendi, aut investigari queant, fecerit, quique dictos apostatas, aut hæreticos scienter ali-

quo

Et Constitutiones Pontificum. 571

quo modo receptaverit, occultaverit, defenderit, aut eis opem, consilium, auxilium, vel favorem quomodolibet præstiterit.

§. 9. Si libros hæreticos, vel Thalmucidos, aut alios Iudaicos quomodolibet damnatos, aut aliàs prohibitos tenuerit, custodierit, vel divulgaverit, vel in quocumque loca detulerit, aut ad eam rem operam suam accommodaverit.

§. 10. Si Christianas contra factorum Canonum statuta, diversorumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum sanctiones adhuc retinuerit, aut eas retinens, die qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumperint, tac vno, vel pluribus diebus in latrinas, vel cloacas, vel alia loca effundere coegerit.

§. 11. Si nutrices Christianas contra factorum Canonum statuta, diversorumque Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum sanctiones adhuc retinuerit, aut eas retinens, die qua sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum sumperint, tac vno, vel pluribus diebus in latrinas, vel cloacas, vel alia loca effundere coegerit.

§. 12. In quibus casibus univrsis, & singulis omnes prædictæ pravitatis Inquisitores omnium Regnorum, Provinciarum, civitatum, dominiorum, & locorum univrsi Orbis Christiani Iudices in suis quique locis perpetuò delegamus; ut super his contra Iudæos, atque infideles quoscumque, simul, vel separatim, provt in causis fidei juxta factorum Canonum formam, necnon Officij Inquisitionis hujusmodi constitutiones, diligenter inquireant, & procedant, & quos in aliquo, vel aliquibus horum flagitiorum excessibus culpabiles repperint, in eos pro culpæ modo ac etiã pro criminum numero, vel multiplicatione, aut consuetudine delinquendi flagra, remigia, etiam perpetua, rerum quoque publicationes, exilia, aliæque atrociora decernant, & aliàs de eis exempla edant, quæ sceleratos illos deterreant ab hujusmodi flagitiis in posterum admittendis.

§. 13. Nos enim venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Inquisitoribus generalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Prælati, ac etiam aliis prædictis Inquisitoribus in virtute factæ obedientiæ districtè præcipimus, & mandamus, ut præfentes nostras in civitatibus, & locis cuique subjectis publicare, & juxta illarum tenorem procedere, illasque debite executioni mandare procurent.

§. 14. Decernentes irritum, & inane quicquid secus per quoscumque, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 15. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon exemptionibus, privilegiis, immunitatibus, commearibus, in fidem publicam receptionibus, & tolerantis, prædictis Iudæis, & aliis infidelibus, maranis, & apostatis, tam in dominis, terris, & locis nostris, & Sedi Apostolicæ, mediatè, vel immediatè subjectis, quàm alibi ubicumque Regnorum, Provinciarum, dominiorum, gentium, & locorum commorantibus, vel in ea, ex quibusvis Regnis & partibus, tam fidelium, quàm infidelium confluentibus, eorumque iudicibus, Advocatis, & defensoribus quacumque auctoritate, potestate, & dignitate fungantur, etiam ad instantiam Imperatoris, Regum, Ducum, & quorumvis aliorum principum, tam per fel. rec. Paulum tertium, decimo Kalend. Martij, & Iulium etiam tertium Non. Decembris, tertio anno sui ejusque Pontificatus, quàm etiam quoscumque alios anteriores, & posteriores Romanos Pontifices, ac nos, & Sedem Apostolicam, ejusque Legatos, ac etiam Càmèram Apostolicam, sub quibuscumque tenoribus, & formis ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & aliàs quomodocumque hætenus concessis, confirmatis, & innovatis, atque in posterum concedendis, confirmandis, & innovandis, quæ omnia, etiamsi de illis, illorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua mentio, aut aliqua alia forma ad hoc servanda foret tenores hujusmodi, ac si ad verbum infererentur præsentibus pro plenè expressis habentes, harum serie specialiter, & expressè revocamus, & omnino abolemus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 16. Volumus autem præfentes in locis vrbis consuetis de more publicari, & eorum exemplis impressis, manu Notarij publici, & sigillo sanctæ Romanæ, & univrsalis Inquisitionis, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem prorsus fidem ubique tam in iudicio, quàm extra illud adhiberi, quæ adhiberetur, eisdem præsentibus, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1581. Kalend. Iunij, Pontificatus nostri anno decimo.

Anno à Nativitate Domini 1581. Indictione 9. die verò 10. mensis Iunij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. Gregorij divina providentia Papa XIIII. anno decimo, retroscripta.

Bbb 4

scripta

Scripta littera Apostolica affixa, & publicata fuerunt ad valvas Ecclesie sancti Iohannis Lateranen. Basilica Principis Apostolorum de Urbe, Cancellaria Apostolica, & in acie Campi Flore, ac etiam ad valvas septi Hebræorum, per nos Petrum Aloysium Gaytam, & Nicolaum Taglietum Apostolicos Cursores.

ANTONIUS LUDOVICVS Magister Curforum.

Contra Hebræos tenentes, legentesque libros Thalmudi, & alios hactenus damnatos, aut blasphemias, & contumelias in Deum, & Sanctos continentes.

CLEMENS Episcopus, servus servorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

CVM Hebræorum malitia novas in dies excogitet fraudes, quibus perniciofa volumina, librorumque impios, ac planè detestabiles, tum antiquitus damnatos, tum recens conscriptos in vulgus proferat.

§. 1. Nos & ipsis exitiale, & Christiano populo periculosum rati, hanc eorum nequitiam coniventibus oculis tolerare, ac pro nostro Pastoralis officio opportunum huic malo remedium adhibere volentes, adducti exemplo complurium Romanorum Pontific. Prædecessorum nostrorum præsertim fel. rec. Gregor. IX. Innoc. IV. Clem. IV. Honorij IV. Ioan. XXII. Iulij III. & Greg. XIII. qui sæpius impium illud Thalmudi nuncupatum, & alia similia reprobata, & detestanda scripta, & volumina damnarunt, & retineri prohibuerunt, seu aliàs ex Christiani Orbis Provinciis, & Regnis pio zelo exterminarunt, omnes, & singulas eorumdem Prædecessorum super hoc editas litteras, quarum tenores præsentibus volumus pro expressis haberi harum serie approbantes, & innovantes.

§. 2. Atque illis hæc addentes, omnibus, & quibuscumque vniuersitatibus Hebræorum, eorumque singulis tam in temporali S. R. E. ditione, quam etiam extra eam vbivis locorum, & in quibuscumque Christiani Orbis partibus constitutis perpetuò prohibemus, ne quovis libros, & Codices impios Thalmudicos, sæpè dānatos, vanissimos Cabalisticos, atque alios nefarios à Prædecessoribus nostris prohibitos, & condemnatos, necnon opera, commentaria, tractatus, volumina, & scripta quæcumque, tã lingua Hebraica, quam quavis alia hactenus conscripta, aut versa, edita, & impressa, ac in posterum conscribenda, aut vertenda, edenda, vel imprimenda, continentia, seu continentes, tacitè, vel expressè, hæreses, vel errores contra sacras veteris legis, & Testamenti scripturas, necnon contumelias, impietates, blasphemias, contra Deum, sanctissimam Trinitatem, & Salvatorem nostrum Dominum Iesum Christum, ejusque sanctam Christianam fidem ac beatissimam ipsius Genitricem semper Virginem Mariam, & beatos Angelos, Patriarchas, Prophetas, Apostolos, aliisque sanctos Dei, sacratissimam Crucem, Sacramenta novæ legis, sacras imagines, & sanctam Catholicam Ecclesiam, & Sedem Apostolicam, ac contra Christi fideles præsertim Episcopos, Sacerdotes, & alias Ecclesiasticas personas atque etiam contra nuper ad ejusdem Christi fidem conversos, ac Neophytos, & aliàs contra Religionem Catholicam, vel in quibus etiam impudicæ, & obscenæ narrationes memorantur, etiam sub prætextu, quòd expurgata fuerint, vel donec expurgentur, sive quòd de novo typis excusa fuerint, mutatis nominibus, vel etiam sub obtentu, seu tolerantia, aut permissione, ut prætendunt, Secretarij, aut cujusvis personæ Sacr. Conc. Trid. aut Indicis librorum prohibitorum per rec. mem. Pium Pap. I V. Prædecessorem nostrum editi, vel cujusvis Indulti Apostolici, aut licentiam per S. R. E. Card. etiam Legatos, aut Camerarium, seu Camera Apostolicam, vel Nuncios etiam, cum potestate Legati de latere, aut locorum Ordinarios seu Inquisit. hæreticæ pravitatis forsitan quomodolibet concessæ, aut quovis alio quæsito colore, legere, habere, vel retinere, emere, vel vendere, aut evulgare nullo modo audeant, vel præsumant.

§. 3. Omnes verò, & quascumque facultates, litteras, permissiones, indulta, tolerantias, legendi, tenendi etiam ad tempus certum, vel incertum, vel ad effectus prædictos, & sub similibus, vel aliis prætextibus quæcumque, ut præfertur prohibita scripta, volumina, libros, & alia supradicta quibuscumque Judæis, in genere, vel in specie, à Prædecessoribus nostris, & dicta Sede Apostolica, seu ejus Legatis, etiam de latere, vel Nunciis, aut Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, aut locorum Ordinariis, vel quibuscumque aliis quavis dignitate, & auctoritate fungentibus, etiam S. R. E. Card. ejusque Camerario, seu Camera prædicta, sub quibuscumque verborum formis, & conceptionibus, & quibuscumque etiam derogatoriis clausulis, ac vim contractus inducentibus, irritantibusque & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia deque Apostolicæ potestatis plenitudine, seu ad quorumcumque Principum etiam Regali, Ducali, vel alia quacumque præminencia fulgentium instantiam, vel eorum intuitu concessas, auctoritate, & tenore præmissis

Et Constitutiones Pontificum. 573

præmissis, revocamus, irritamus, & annullamus, ac pro revocatis, irritis, & penitus infectis in perpetuum habere volumus.

§. 4. Districtius inhihentes, tam quibuscumque ex prædictis, quavis auctoritate, & facultate suffultis, personis, ne huiusmodi licentias, tolerantia indulta quocummodo concedere, quam Iudæis, ne illis sic per præsentis revocatis, aut post hac forsitan de facto conceden. uti, aut eorum prætextu, seu aliâs quomodolibet libros prædictos retinere, legere, deferre, emere, vendere, aut de novo edere præsumant.

§. 5. Quinimo si quos ad præsens habent, eos statim intra decem dies Romæ in Officio S. Romanæ universalis Inquisitionis, extra Urbem verò intra duos menses à die publicationis præsentium numerandos locorum Ordinariis, seu Inquisitoribus hæreticæ pravitatis à quibus postmodum absque alio mandato nostro, nulla interposita mora comburantur, exhibere, tradere, & consignare omnino teneantur, & debeant.

§. 6. Præcipientes tam ipsis Iudæis, quam quibuscumque Typographis, Bibliopolis, seu mercatoribus, & aliis quibuscumque Christi fidelibus etiam cuiuscumque status, gradus, Ordinis, vel conditionis existentibus, sub pœnis amissionis librorum & publicationis omnium bonorum, fisco ejus Principis in cujus ditione libri reperti fuerint applicandorum, ac aliis etiam gravioribus, & corporis afflictivis arbitrio diocœlani, ac etiam Inquisitoris, si inibi fuerit, statuendis, ac moderandis, necnon quoad Christianos, etiam excommunicationis majoris læsententiæ vnumquemque contrafacientem eo ipso incurrendam, ne huiusmodi libros, & alia scripta superius prohibita, ut præfertur retinere, habere, legere, edere, typis excudere, seu imprimere, describere, vel exemplare advehere, emere, vendere, donare, commutare, aut aliâs quomodolibet distrahere, vel alienare.

§. 7. Nève quicquam, etiam sub prædictis, & aliis pœnis contra favorem fautores Apostatarum à fide & hæreticorum à sacr. Canon. & Constitutionibus Apostolicis inflicis, ipsis Hebræis, pro habendis, scribendis seu imprimendis huiusmodi libris, vel vndeumque afferendis, seu transvehendis; aut pro eorumdem legendorum licentia de cætero impetranda opem, consilium, auxilium, vel favorem præstare, aut impendere quocummodo audeat.

§. 8. Quocirca venerabilibus Fratribus nostris tam S. R. E. Cardinalibus adversus hæreticam pravitatem in toto terrarum Orbe generalibus Inquisitoribus, quam etiam Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, cæterisque locorum Ordinariis, & Inquisitoribus quibuscumque ejusdem hæreticæ pravitatis, in quibuscumque Regnis, Provinciis, & Civitatibus pro tempore existentibus per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli in civitatibus, terris, & locis, ubi Iudæi commorantur, tam in eorum Synagogis, & locis publicis, quam privatis domibus, & Officiis, & aliâs ubique locorum, etiam apud Bibliopolas Christianos prædictos sic prohibitos libros, & scripta per se, vel alium, seu alios ab eis deputandos diligentissimè perquirant, & contra eos, qui super retentionem huiusmodi culpabiles reperti fuerint, ad prædictarum, & aliarum, etiam graviorum eorum arbitrio pœnarum executionem procedant. Contradictores necnon inobedientes quoscumque, eisque auxilium, consilium, vel favorem præstantes per opportuna juris vel facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

§. 9. Non obstantibus præmissis, necnon constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis dictis Hebræis, eorumvè universitatibus sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, & decretis, in genere, vel in specie quomodolibet concessis, etiam sæpius approbatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis etiam si aliâs pro illorū sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & individua mentio habenda, seu quævis alia exquisita forma ad hoc servanda esset, tenores huiusmodi, necnon formas, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis, quoad reliqua in suo robore permansuris, ad effectum præmissorum specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1599. Prid. Kalend. Martij, Pontificatus nostri anno secundo.

Anno à Nativit. Domini 1593. Indict. 6. die vero Sabbathi 3. mensis Aprilis, Pontif. Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Clementis divina providentia Papa VIII. anno ejus secundo, retroscripta littera Apostolica affixa, & publicata fuerunt in valvis Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, in Acie Campi Flora, & in platea nuncupata Iudæorum relictis in eis copiis affixis per nos Io. Bapissam Bagno, & Franciscum Baron. S. D. N. Papa Curfor.

BAPT. PRESSIVS Mag. Curf.

Innovatio

Innovatio constitutionis fel. rec. Pauli Papæ IV. contra negantes Trinitatem, aut Divinitatem IESU CHRISTI, aut eius conceptionem de Spiritu sancto, aut eius mortem, ut nos redimeret, aut virginitatem Beatissimæ semper Virginis DEI Genitricis Mariæ.

Adiecta forma in publicatione eiusdem constitutionis servanda, ne de cetero illius ignorantia à quam quovis prætextu possit allegari.

CLEMENS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Dominici gregis divina providentia nobis, licet meritis imparibus commissi, sollicitudo postulat, ut Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum constitutiones, quæ præsertim ad fidem Catholicæ integritatem conservandam, & impios homines, ac pravarum hæresum assertores debitis pœnis plectendos pertinent, innovemus; ne qui huiusmodi errorum labe infecti sunt earundem constitutionum, & pœnarum in eis inflictarum ignorantem vilo modo prætereundum, aut quavis ratione excusare posse præsumant. Cum itaque fel. rec. Paulus Papa IV. Prædecessor noster, ad quorundam hominum iniquitatem coercendam, qui non solum diversas hæreses profiteri, sed etiam ipsius fidei fundamenta negare præsumebant, suoque exemplo multos in iteritum animæ trahebant quadam sua perpetuò valitura constitutione, quæ incipit, *Cum quorundam hominum præstis*; ut huiusmodi homines à suis erroribus intra certum eis tunc præfixum tempus resipiscerent, paterna monitione, & requisitione, necnon ipsorum resipiscendum à quibuscumque censuris, & pœnis Ecclesiasticis, & temporalibus plenissima absoluteione sanciverit, ut quicumque tam eatenus lapsi fuissent, & intra tempus præfixum non resipuissent quàm qui in posterum prolaberentur in hos errores, aut eorum aliquem, qui nimirum asseruissent, dogmatizassent, vel credidissent Deum omnipotentem non esse finem in personis, & incomposita omnino, indivisâque unitate substantiæ, & unum vnamque simplici Divinitatis essentia, aut Dominum nostrum Iesum Christum non esse verum Deum ejusdem substantiæ per omnia cum Patre, & Spiritu Sancto, aut eundem secundum carnem non esse conceptum in utero Beatissimæ, semperque Virginis Mariæ de Spiritu sancto sed sicut ceteros homines ex semine Ioseph, aut eundem Dominum, & Deum nostrum, Iesum Christum non subivisse acerbissimam Crucis mortem, ut nos à peccatis, & ab æterna morte redimeret, & Patri ad vitam æternam reconciliaret, aut eandem beatissimam Virginem Mariam non esse veram Dei Matrem, nec perstitisse semper in virginitatis integritate, ante partum scilicet, in partu, & perpetuò post partum, pro subversis, & relapsis in hæresim haberi, & ut relapsi Curia seculari tradi, & per ipsam Curiam debitis pœnis in relapsos statuti puniri possent in omnibus, & per omnia, perinde, ac si verè, & realiter, in hæresim relapsi essent, & eos relapsos esse constaret, prout in prædicta constitutione sub datum Romæ apud S. Marcum septimò idus Augusti, Pontificatus sui anno primo edita plenius continetur. Eò tamen huiusmodi impiorum hominum prorumpit temeritas, ut prætextu ignorantie huiusmodi constitutionis, ac pœnarum in eadem constitutione inflictarum, se illis minimè subjacere, nec obnoxios esse putent, ac propterea se ab eisdem pœnis liberari, & absolvi posse prætendant. Nos igitur animadvertentes (ut idem quoque Paulus Prædecessor bene animadvertit) huiusmodi errores tam graves, ac nefandos existere, ut illi, qui in eos incidunt, nullam prorsus excusationem habeant, sed subversi potius, & immanes, quàm hæretici merito dici possint, propterea, ut illi debita animadversione omnino puniantur, nec à præfatis erroribus vlla excusatione de cetero se tueri valeant, Motu proprio, & ex certa scientia ac matura deliberatione nostra, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò valitura constitutione, dicti Pauli Prædecessoris vestigiis inhærentes, ac ejus constitutionem prædictam quoad pœnas in ea contentas innovantes, ac perpetuò confirmantes, & approbantes, supradictos omnes & singulos, qui hactenus in similes errores, aut eosum aliquem lapsi sunt, aut in posterum prolabentur, attenta dictorum errorum gravitate, & enormitate, cujuscumque dignitatis, gradus, ordinis, vel conditionis existant, nulla illis etiam ignorantia supradictæ constitutionis excusatione suffragante pro subversis, & relapsis in hæresim haberi, & tanquam relapsos Curia seculari tradi, ac per eandem Curiam debitis pœnis in relapsos statuti puniri posse, auctoritate Apostolica fenore præsentium perpetuò statuimus. Non obstantibus omnibus illis, quæ prædictus Paulus Prædecessor voluit non obstat, cæterisque contrariis quibuscumque. Ut autem huiusmodi constitutionis ignorantia de cetero allegari, aut prætendi nunquam possit, atque ut præfentes omnibus

Et Constitutiones Pontificum. 575

omnibus innotescant, volumus illas ad valuas Ecclesiæ Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum, & in acie Campi Floræ, more solito publicari, & affigi, atque iis inde amoris eandem exempla, etiam impressa, ibi affixa, relinqui, factaque publicatione huiusmodi, omnes qui in Vrbe post mensem, qui verò extra eam, & citra montes, post quatuor menses, & qui de- mum ultra montes fuerint, post decem menses, à die publicationis huiusmodi computandos, perinde afficere, & arcere, ac si eorum cuilibet personaliter intimatæ fuissent. Et nihilominus, ut ipsæ præsentēs literæ eo notiores fiant, & omnibus magis innotescant, necnon pro potiori cautela volumus, ut Inquisitores contra hæreticam pravitatem, in iis ciuitatibus, terris, & locis, in quibus constituti sunt, ubi verò huiusmodi Inquisitores non sunt locorum Ordinarij, publi- cationem præsentium, ut infra dicitur, fieri curent, ac propterea vniuersis, & singulis venera- bilibus Fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorū Ordinariis, necnon dilectis filiis Inquisitoribus præfatis contra hæreticam pravitatem vbilibet constitutis, per easdem præsentēs committimus, & in virtute sanctæ obedientiæ distictè præcipiendo mandamus, ut per se, vel alium, seu alios hasce nostras litteras, postquam earum exemplum receperint, seu earum notitiam habuerint, semel aut pluries prout eis magis expedire visum fuerit, ipsi quidem Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, Episcopi, & alij locorū Ordinarij in eorū cathedralibus, & maioribus respectivè Ecclesiis civitatū, oppidorum, & locorum quorum- cumque, eorum diocesum, ubi Inquisitores fuerint, ipsimet Inquisitores in eisdem Ecclesiis, dum in eis major populi multitudo ad Divina convenerit solemniter publicent, & publicari au- thoritate nostra mandent & faciant. Cæterum, quia difficile foret easdem præsentēs ad singula loca, ubi opus esset deferri, volumus, & simili auctoritate decernimus, ut earū transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarij publici subscriptis, & sigillo alicujus Inquisitoris contra hæreti- cam pravitatem, vel cujuscumque personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbique in iudicio & extra fides habeatur quæ ipsimet literis haberetur, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Dat. Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscat. die 3. Febr. 1603. Pont. nostri anno vndecimo.
M. VESTRIUS BARBIANVS.

In Nomine Domini amen. Anno à Nativitate ejusdem Domini nostri Iesu Christi, millesimo sexcen- tesimo tertio, Indictione prima, die verò decima quarta mensis Februarij Pontificat. Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Clementis divina providentia Papa VIII. anno ejus duodecimo retrospectæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ sancti Joannis Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, relictis ibidem copiis impressis affixis per nos Augustinum Bracerium, & Catherinum Menandi Apostolicos Cursores.

P. ALOYSIVS PEREGRINVS Magister Cursorum.

Decretum Clementis Papæ VIII.

Quo confirmantur litteræ Pauli Papæ IV. & Pij IV. contra Confessarios soli- citantes penitentes in Confessionibus.

IN nomine Domini, Amen. Per hoc præsens publicum decretum instrumentum cunctis pate- rat evidenter, & sit notum, quod in generali Congregatione Officij S. Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis habita coram Sanctissimo D. N. D. Clemente Papa VIII. ac Illustrissimis, ac Re- uerendiss. DD. Julio Antonio Sanctorio S. Bartholomæi in insula S. Seuerinæ, Petro S. Hierony- mi Illycorum Deza, Dominico S. Chrysostomi, Pinello: Fratre Hieronymo Bernerio S. Mariæ supra Mineruam Asculano: Fratre Constantio S. Petri, in Monte Aureo Servano, & Paulo S. Cæcilie Sfondrato nuncupatis, titulorum præbyteris, S. R. E. Cardinalibus, in vniuersa Republi- ca Christiana, aduersus hæreticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus. In negotio S. Inquisi- tionis Hispaniarum super litteris fel. rec. Pauli Papæ IV. & Pij Papæ IV. facultatis procedendi contra Presbyteros seculares, & Regulares in sacramentis Penitentia, seu in actu confessionis sacramentalis, sollicitantes mulieres penitentes ad impudicitiam, seu peccata carnis, Inquisi- tori Generali Hispaniarum, aliàs concessæ, an priuatè, vel cumlativè quoad Superiores Regu- larium dicta Inquisitio, contra huiusmodi delinquentes procedere possint. Sanctiss. D. N. se di- ligenter, ac maturè discussa auctoritate sua Apostolica declaravit, & decrevit, declarat, & decer- nit circa huiusmodi facultatem procedendi nihil esse attendendum, aut innovandum, sed Inqui- sitionem prædictam, in omnibus Regnis, & Prouinciis sibi subiectis ea judicialiter vti posse, & debere, sicut in aliis causis ad Sanctiss. Inquisit. Officium pertinentibus, vti hæcenus fecit, etiam privatiuè quoad Superiores Regularium cujusvis Ordinis, & Congregationis, etiam si Mendi- cantium existant, ipsosque Regulares non eximi ab onere deferendi, seu denuntiandi huiusmo- di delinquentes eidem sancto Officio, quemadmodum in aliis casibus, & causis S. Inquisitionis,

in

in quibus alij Christi fideles de iure tenentur, sed ad ipsum, sicut alias teneri, & obligatos esse. Et ita Sanctitas sua declaravit, aliquos perpetuo servandum esse statuit omni meliori modo, & forma quibus potuit, potestque, & debet, latum, datum, & pronunciatum fuit supradictum Decretum per supradictum Sanctissimum D.N.D. Clementem Papam VIII. pro Tribunali sedentem in folio Majestatis sue, in Generali Congregatione dicti S. Officii, habita Romæ in Palatio Apostolico apud S. Petrum, anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi 1592. die verò tertio mensis Decembris Feria 5. Pontificatus prælibati D. N. Clementis divina providentia Papæ VIII. anno primo, ipsidem præsentibus Reverendissimo Patre Fratre Vincentio, Ordinis Fratrum Prædicatorum Episcopo Agnetino: & Reverendissimo Patre D. Anselmo Dandino Casanatensi IV. D. utriusque Signaturæ ejusdem S. D. N. Papæ Referendario, dictique S. Officii Prælati, & Consultoribus testibus, ad prædicta omnia, & singula, vocatis, habitis, specialiter, atque rogatis.

Ex Ludovico Paramo de Origine Sancti Officii, quæst. 10. de sollicitantibus, prope finem, &c.

Constitutio adversus maleficia, seu sortilegia committentes.

GREGORIUS Papa X V.

Ad perpetuam rei memoriam.

OMnipotentis Dei Salvatoris nostri, qui ut hominem à laqueis Diaboli liberaret, Crucem subire dignatus est, vices, quamquam immeriti, gerentes in terris, in id summo studio, iuxta creditum Nobis desuper Apostolicæ servitutis officium, incumbimus, ut gregem Dominicum inæstimabili pretio redemptum, adversus Sathanæ fraudes defendamus, ejusdem officij partes desuper interponendo, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire. Sanè nonnulli suæ conditionis obliti, & solemnissimæ sponsonis ab iis factæ, cum in Christi gregem per sacrum regenerationis lavacrum adsciti fuerunt, Sathanæ, cui renunciarunt, artibus, maleficiis, superstitionibus, ac nefariis inventis operam dare non verentur, quinimò Magistrum imitantes, qui capitali odio, quo humanum genus prosequitur hominibus insidiari nunquam cessat, proximum variis modis lædere, animas verò suas perdere, non timent. Quapropter, ut tam exitiosa scelera à Christi fidelibus arceantur, gravioribus pœnis vindicanda duximus. Motu itaque proprio, & ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, de quæ Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium decernimus, præcipimus, & mandamus, ut constito, quod aliquis pactum cum Diabolo fecerit, & à fide apostatando, maleficiis, sive sortilegiis, unam seu plures personas ita læserit, ut ex maleficio, vel sortilegio mors secuta sit, etiam proprio lapsu, Curia seculari tradatur, debitis pœnis puniendus; qui verò, similiter apostatando, pactum cum Diabolo, ut præfatur, fecerit, & maleficio, seu sortilegium commiserit, ex quo licet mors secuta non sit, infirmitas tamen, divortia, impotentia generandi, sive animalibus, frugibus, vel aliis fructibus damnum notabile provenierit. Muro claudi sive, perpetuis carceribus in sancto Inquisitionis officio, ubi illud existit fabricandis, mancipari debeat: qui verò similium delinquentium notitiam habuerint, eos Episcopo, sive Inquisitori denunciare teneantur. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis; in manu alicujus Notarii publici subscriptis & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ; quodque eadem præsentibus, postquam in valvis Basilicarum S. Ioannis Lateranensis, ac Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariæ Apostolicæ, necnon in acie Campi Floræ affixæ fuerint, omnes, & singulos, ad quos spectat, ardeant, & afficiant, perinde ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Anulo Piscatoris, die 20. Martij 1623. Pontificatus nostri anno tertio.

S. CARD. S. SVSANNA.

Anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi 1623. Indictione sexta, die verò vigesima tertia mensis Martij, Pontificatus Sanctissimi D.N.D. Gregorij Divina providentia Papæ XV. anno ejus tertio, retrospectæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valvas Basilicarum S. Ioannis Lateranensis, Principis Apostolorum de Urbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per me Bernardinum Brandimartem Latinum Apostolicum Cursorem, &c.

Illustrissimorum,

Et Constitutiones Pontificum. 577

Illustrissimorum, & Reverendissimorum DD. Cardinalium Inquisitorum
Generalium præceptum.

De hæreticis, seu de hæresi suspectis sancto Officio propalandis.

O Cravius Episcopus Prænестinus Bandinus, Carolus tit. S. Cæsarei Madrutius, Ioan. Garfia tit. SS. Quatuor coronatorum Millinus, Fabricius tituli S. Augustini Verallus, Gaspar tit. S. Crucis in Hierusalem Borgia, Fr. Felix Centinus tit. S. Anastasie Asculanus, Scipio Co-bellutius tit. S. Susannæ, Fr. Desiderius Scaglia tit. S. Clementis de Cremona, Ludovicus tit. S. Laurentij in Damaso, Ludovisus Presbyteri, & Ludovicus S. Adriani Diaconus de Lavalette nuncupati, miseratione Divina S. R. E. Cardinales in universa Republica Christiana adversus hæreticam pravitatem Inquisitores Generales à sancta Sede Apostolica specialiter deputati.

Univerſis, & ſingulis Chriſti fidelibus, tam Eccleſiaſticis, quàm ſæcularibus uſuſque ſexus, cujuſvis ſtatus, gradus, Ordinis, conditionis, & præminentie exiſtentibus, & quacumque dignitate, & auctoritate, etiam maxima fulgentibus, harum ſerie, ac tenore auctoritate noſtra, & huiusmodi noſtri officij, qua ſungimur in hac parte, præcipimus, & mandamus, quatenus infra duodecim dies proximè computandos, quorum primos quatuor immediatos pro ſecundo, & ultimos quatuor pro tertio termino, & peremptorio, ac trina monitione canonica assignamus, omnes, & ſingulos hæreticos, ſeu de hæreſi quomodolibet ſuſpectos, de quibus notitiam habuerint, debeant Nobis, vel Rev. Commiſſario noſtro, quoad habitantes in Vrbe, quo verò ad alios extra Urbem, & ubivis locorum degentes, Inquiſitoribus, vel locorum Ordinariis, vel eorum Vicariis generalibus, ſub excommunicationis majoris lætæ ſententie pœna, quam in contrarium facientes ipſo facto incurrant, judicialiter propalare, cujus excommunicationis majoris abſolutionem S. D. N. Papæ, & Nobis reſervamus. Certificantes huiusmodi conſcientiæ ſuæ immemores, ac dictam excommunicationis pœnam contemnentes, quod contra ipſos, tanquam contra hæreticorum fautores, aliàs, prout melius viſum, & juris fuerit procedetur. Ideò, &c. Dat. in noſtra, & Officij Sanctæ Romanæ univerſalis Inquiſitionis Congregatione, die 3. Ianuarij 1623.

Oct. Episc. Prænestin. Card. Bandinus.

C. Card. Madrutius.

Ioan. Garfia Card. Millinus.

F. Card. Verallus.

G. Card. Borgia.

Fr. Felix Card. Asculanus.

S. Card. S. Susannæ.

Fr. D. Card. de Cremona.

L. Card. Ludovisus.

L. Card. de Lavalette.

Andreas Petrinis, S. Romanæ,
& univerſalis Inquiſit. Not.

Decreta in diverſis Congregationibus Sanctiſſimi Officij
Romæ facta.

*Quod Portugenses, seu Lusitani Portugalliam, seu Lusitaniam habitantes,
& inde in Italiam venientes, si reperiuntur iudaizare, condemnentur
tanquam apostatae à fide, die ultima Aprilis 1566.*

IN Congregatione coram S. D. N. & Reverendiſſ. D. Card. Inquiſitoribus generalibus, S. D. N. Paulus Papa I V. mandavit, ſtatuit & ordinavit, quòd conſtitito legitime quocumque Portu-genses, ſeu Luſitanos in Portugallia, ſeu Luſitania permanſiſſe, & inde diſceſſiſſe, & in Italiam veniſſe, ubi reperiuntur eſſe iudaizantes, ſive iudaizare, condemnentur tanquam apoſtatae à fide, prout de iure ſimiles apoſtatae condemnari, & puniri debent, non obſtante, quòd fuerint expoſiti torturæ; ſeu tormentis, quæ ſuſtinendo negaverint ſe fuiſſe baptizatos, vel Chriſtiane vixiſſe.

Tota. V.

Ccc

aut

aut Christiana opera egisse, vel sacramenta Ecclesiastica percepisse. Cum jam pro liquido, & clarè à S. Sede compertum sit, & habeatur à sexaginta annis, vel circa, quòd nullus Hebræus toleratus fuerit habitare in Lusitania, seu Portugallia, nisi fuerint baptizati, & vixerint Christiani, & ita servari mandavit, statuit, & ordinavit.

Quod hæreticorum beneficia vacent à die commissi criminis, die 18. Julij 1556.

IN Congregatione facta coram præf. Sanctiss. Domino, & Reverendissimis Cardinalibus Inquisitoribus Generalibus, idem Sanctissimus Dominus noster, qui suprà, considerans, quòd hæreticorum beneficia à die commissi criminis hæreseos vacent, & quòd multi hæretici id scientes, & in suis hæresibus manentes, ut eos quos optant, successores habeant, in favorem aliorum resignent, ut saltem per clausulas generales, quæ in ipsis resignationibus de stylo ponuntur, jus aliquod in beneficiis hujusmodi acquirant, iis providere volens, statuit, & decrevit, quòd ex prædictis resignationibus nullum jus etiam per dictas clausulas ipsis resignatariis acquiratur, immo beneficia hujusmodi hæreticorum à die commissi criminis specialiter dispositioni suæ Sanctitatis reservavit, ita ut si non fiat mentio de hujusmodi crimine per illum commissum, etiam dispositiones per ipsum Sanctissimum Dominum factæ nullius sint roboris, vel momenti. Quæ omnia extendi voluit etiam ad præteritas resignationes quæ tempore commissi criminis, hæreseos, vel citationis hæreticis factæ suum plenarium effectum fortitè non fuerint.

Contra instituentes novas Religiones, die 16. Julij 1556.

Pælibatus S. D. N. ratificavit capturam Io. Francisci Raymondi Mutinen. Congreg. S. Pauli & Barnabæ Civ. Mediolani, & commisit Reverendis D. Cardinalibus Inquisitoribus generalibus, sive R. D. Commissario facultatem procedendi, seu procedi, faciendi in futurum contra quascumque personas volentes instituere, seu instituentes novam Religionem cujuscumque status, gradus, & conditionis existant, & de contentis in titulo, seu titulis de Religiosis domibus, & de constituentibus novam Religionem, Monasteria, vel alia quacumque loca pia, quòd possint dicti Reverendissimi Cardinales, seu dictus Reverendissimus Commissarius ea revidere, & corrigere, ac omnia alia, & singula in præmissis facere, quæ eis respectivè videbuntur juri consona.

Pro votantibus in sancto Officio, die 29. Aprilis 1557.

A præfato Sanctissimo Domino decretum invenimus, ut infra.

Cum in Congregationibus, quæ in causa hæresis, ita Domino disponente, coram nobis sunt intervenire pro majori parte soleant nonnulli Clerici, tam sæculares, quàm Regulares in Sacris, & Sacerdotio ac in Episcopali, & Archiepiscopali, vel alia majori dignitate forsitan constituti, ac deinceps intervenire potuerunt, ac etiam nonnulli ex venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinales nobiscum in judicando assistant, & sæpenumero contingit, ut per discursum casuum contingentia, etiam ad casus non minus forsitan enormes, ac etiam minus enormes, quàm hæresim sapientes in eisdem Congregationibus tam præteritis, quàm futuris, iidem Clerici, & in Sacris, & Sacerdotio, ac Episcopali, Archiepiscopali, vel alia majori dignitate constituti, ac iidem venerabiles Fratres nostri S. R. E. Card. votum, seu sententiam eorum ex qua mutilatio membri, seu sanguinis effusio etiam ad mortem naturalem secuta fuerit, seu in posterum sequetur, dixerint, seu etiam dicere parati existunt. Nos sæcuritati, ac tranquillitati eorum mentis, & conscientie occurrere volentes, ut iidem Clerici, etiam in Sacris, & Sacerdotio, ac quacumque dignitate etiam Episcopali, Archiepiscopali, vel quacumque majori præditi, etiam venerabiles Fratres nostri Cardinales, qui in judicando nobis assistunt, non solum in causis hæreseos, sed etiam in quacumque causa criminali, quæ in dictis Congregationibus coram nobis tractata fuerit, & tractabitur, votum, & sententiam eorum, non solum quoad quæstiones, & torturam, ipsis reis pro delictis quibus pro tempore inquisiti, accusati, seu denunciati fuerint, sed etiam ad condemnationem, & multam etiam usque ad mutilationem, seu sanguinis effusionem, ac usque ad mortem naturalem inclusive absque alicujus censuræ, vel irregularitatis incurso, dicere, & eisdem Congregationibus interesse, & immisceri possint, licentiam, & facultatē concedimus, ac quoad præterita

Et Constitutiones Pontificum. 579

præterita, si aliquam forsan irregularitatem incurrissent, cum omnibus prædictis dispensamus, non obstantibus constitutionibus, &c.

Idem confirmavit S. D. N. Pius Papa V. extendique voluit ad omnes Inquisitores, eorumque Vicarios, Commissarios, & Consultores.

Contra sine Ordinibus celebrantes, die 20. Maij 1557.

Pælibatus S. D. N. statuit, & decrevit, quod quicumque non habens Sacerdotium, & Ordinem Presbyteratus, ausus fuerit Missam celebrare, absque aliqua disputatione, tradatur Curiaæ seculari puniendus.

Ne Ordinarij conferant beneficia propter hæresim vacantia, die 29. Septembris 1558.

Sanctissimus D. N. qui supra in Congregatione S. Officij mandavit omnibus Ordinariis, & quibuscumque aliis, ne se intromittant in conferendis beneficiis vacantibus, vel vacaturis propter hæresim, sed illorum collationem sibi, suisque successoribus reservavit. Ad idem facit quod sequitur.

Sanctissimus D. N. Pius Papa V. considerans beneficia hæreticorum à die commissi criminis eo ipso vacare, & multi hæretici id scientes, & in suis hæresibus manentes, ut eos, quos optant successores, habeant in favorem aliorum resignant, ut saltem per clausulas generales, quæ in ipsis resignationibus de stylo ponuntur, jus aliquod in beneficiis huiusmodi acquirant, iis providere volens, & statuit, & decrevit, quod ex prædictis resignationibus nullum jus, etiam per dictas clausulas ipsis resignatoriis acquiratur, imò beneficia huiusmodi hæreticorum à die commissi criminis specialiter dispositioni suæ Sanctitatis, suorumque Successorum reservavit, ita ut si non fiat mentio de huiusmodi crimine per illum commissio, etiam dispositiones per suam Sanctitatem factæ, sint nullius roboris, vel momenti. Quæ omnia extendi voluit etiam ad præteritas resignationes, quæ tempore commissi criminis hæresicos, vel citationis ipsis hæreticis factæ suum plenarium effectum sortitæ non fuerint.

Contra abutentes Sacramentis, die 17. Februarij 1559.

Sanctissimus D. N. Paulus Papa IX. in Congregatione S. Officij commisit, quod omnes qui audiverunt confessiones non existentes in Sacris, & celebrantes Missas, non existentes etiam in Sacris, & abusi sunt sacratissimo Altaris Sacramento, tradi debeant brachio seculari.

Die 2. Septembris 1562.

Illustrissimi Cardinales Inquisitores generales decreverunt, quod per quantamcumque gratiam factam, vel fiendam quibuscumque aliis hæreticis, non intendant eos restituere, ut possint confessiones aliquorum secularium audire.

Idem confirmatum fuisse, reperitur in actis S. Officij, sub die 15. Novembris 1565. cum additione, seu declaratione, quod illi, qui abjurarunt aliàs secrete, vel publice, aut aliàs quomodocumque, non admittantur ad audientiam Confessionum secularium.

Testium nomina publicari non debent, die 14. Maij 1566.

Illustrissimi Cardinales Inquisitores generales in Congregatione ordinaria decreverunt dari debere nuda testium dicta, prout eo usque observatum fuit, absque nominum publicatione, aliarumque circumstantiarum, propter quas posset deveniri ad ipsorum testium notitiam. Et quoad responsiones testium super rei interrogatoriis pariter decreverunt non esse dandas, si ex illarum publicatione deveniretur in notitiam, quinam fuerint testes ipsi.

Regulares recurrentes ad S. Officium, ut in eo testimonium perhibeant, non graventur à suis Superioribus, die 17. Augusti 1567.

Sanctissimus D. N. Pius Papa V. in generali Congregatione S. Officij, consulens libertati ipsius S. Officij, & indemnitati recurrentium ad illud, vel in eo testimonium perhibentium statuit, & decrevit, ut Regulares quorumvis, etiam Mendicantium Ordinum personarum, quæ pro tempore ad Officium S. Inquisitionis pro quocumque negotio recurrerint, seu confugerint, vel in eo testimonium perhibuerint veritatis, aut aliàs quomodolibet deposuerint, nequaquam à suis Superioribus per quinquennium continuum à die recursus, seu depositionis huiusmodi molestari, vel ex quacumque causa, vel excessibus præteritis personarum illarum, & de debitis propterea pœnis; seu pœnitentiis eisdem imponendis, nisi ipsi Illustrissimi Cardinales Inquisitores generales certiores facti fuerint, vel eis aliter clare notificatum, & ab ipsis Cardinalibus desuper responsum fuerit.

De torquendis reis pro finali veritate habenda, & super complicibus, die 28. Iulij 1569.

In hærendo decretis aliàs per felic. recordat. Paulum Papam I V. Sanctissim. Dominus noster Pius Pape V. decrevit omnes, & quoscumque reos convictos, & confessos de hæresi pro ulteriori veritate habenda, & super complicibus fore torquendos arbitrio Dominorum Iudicum.

Decretum Clementis VIII. quod in causis ad S. Inquisitionem hæretica pravitatis spectantibus Iudices, & Officiales gratis omnia expedire debent.

Sanctissimus D. N. volens, ac intendens providere, ut causæ, & negotia quovis modo spectantia ad S. Inquisitionem cognoscantur, & expediantur omni, qua decet, integritate, amotis, quibusvis sordibus, ac pecuniariis solutionibus; statuit, & decrevit, ut imposterum omnes Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, ac quivis Ecclesiarum Prælati, seu Inferiores Ordinarii, eorumque vicarii, & officiales, in causis, & negotiis S. Officij, pro examine testium principalium reorum, pro sportulis sententiarum, pro quovis Decreto, seu actu seu quacumque expeditione nihil omnino exigant, & recipiant etiam à sponte dantibus, sed gratis omnia expediant.

2. Ac eorum Secretarij, Cancellarij, & Notarij pro scripturis processuum, informationum, seu repetitionis testium fiscali, quas mittunt ad sanctam, & universalem Inquisitionem Romanam, nihil penitus exigant, sed gratis illas mittant.

3. Insuper mandavit omnibus supradictis, eorumque vicariis, & officialibus, ut cum aliqui eis significatur nomine supradictæ Inquisitionis, quamprimum litteris rescribant, & negotia in iunctæ executioni demandent.

4. Et hoc Decretum, tam ipsi Prælati inviolabiliter observent, quam ab aliis observari curent, & ejus exemplaria in eorum Cancellariis affixa retineri, ut omnibus innotescat, & in Archivis registrari faciant, sub pœna indignationis S. D. N. & aliis arbitrio Sanctitatis suæ infligendis.

5. In generali Congregatione S. Romanæ & universalis Inquisitionis habita in Palatio Apostolico, apud S. Petrum, coram S. D. N. ac Illustriss. & Reverendiss. DD. S. R. E. Cardinalibus, adversus hæreticam pravitatem generalibus Inquisitoribus. Nonis Ianuar. anno à Nativitate Domini nostri Iesu Christi, &c.

Quintilianus Adrianus Notarius.

Decretum de Regularibus pœnitentiatis in S. Officio.

Feria quinta prima Octobris 1626. in generali Congregatione S. R. & universalis Inquisitionis, habita in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram S. D. N. D. Urbano, divina Providentia Papa VIII. ac Illustriss. & Reverendiss. DD. S. R. E. Card. in universa Republica Christiana adversus hæreticam pravitatem Inquisitoribus generalibus à S. Sede Apost. specialiter deputatis.

Sanctissimus D. N. iustis de causis animum suum moventibus, decrevit, & statuit, ut imposterum

Et Constitutiones Pontificum. 581

rum Regulares omnes cuiusvis Ordinis Religionis, Societatis, & instituti, quibus pro delictis ad S. Inquisitionis officium spectantibus, poenitentia genus aliquod impositum fuerit (salutaribus poenitentis exceptis) eo ipso ad omnes Religionis suae gradus, & officia inhabiles censeantur, & deinceps (etiam si poenitentiae tempus expleverint, vel gratiam receperint) ad illa tantum promoveri nullatenus possint, nisi prius obtenta à S. D. N. vel ab hac sacra Congregatione coram SS. habenda, speciali, & expressa rehabilitationis gratia. Alias promotio quaelibet nulla sit, & promoventes ipsi privationem suorum officiorum, ac praeterea vocis activae & passivae ipso facto incurrant, ad quae restitui, nisi ab eodem S. D. N. vel ab eadem S. Congregatione coram SS. habenda, non possint. Praesens autem Decretum omnibus Religiosorum Superioribus intimari mandavit idem S. D. N.

Thom. de Federicis S. Romanae, ac univ. Inquisitionis
Notarius substitutus de mandato.

† Loco sigilli.

Decretum de non imprimendis libris.

Feria 5. die 18. Septembris 1625.

IN generali Congregatione S. Romanae, & univ. Inquisitionis habita in Palatio Apostolico Montis Quirinalis coram S. D. N. Urbano divina providentia Papa VIII. ac Illustriss. & Reverendiss. DD. S. R. E. Card. adversus haeticam pravitatem Inquisitoribus generalibus, à S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

Sanctissimus D. N. pro debito sui Pastoralis Officij corrigere volens abusus nonnullorum in statu Sedi Apostolicae mediate, vel immediate, subjectos existentium, qui libros, à se compositos extra praefatum statum absque vlla Ordinariorum, & Inquisitorum loci, ubi degunt, approbatione imprimendos transmittunt, statuit & decrevit, ut imposterum nemo in statu praedicto degens, cuiusvis conditionis, gradus ordinis, & dignitatis existat, libros de quavis materia tractantes & ubi, umq; compositos audeat aliò deferre, vel mittere imprimendos, sine expressa in scriptis approbatione Illustriss. & Reverendiss. D. Cardinalis S. D. N. Vicarij, & Magistri S. Palatij, si in Vrbe, si verò extra Urbem existat, sine Ordinarij, & Inquisitoris loci illius, si ab iisdem deputatorum facultate, & licentia operi praefigenda; libros autem, quos contra praesentis Decreti tenorem imprimi contigerit, praeter alias poenas arbitrio suae Sanctitatis infligendas, absque alia declaratione ex nunc prohibet, & pro expressè prohibitis haberi vult, & mandat. Contrariis quibuscumque non obstantibus, &c.

Ioan. Ant. Thomaeus S. Rom. & univ. Inquisitionis Notarius.

Breve S. D. N. PAVLI Papae V. concessionis Indulgentiarum, pro Cruce signatis; Inquisitoribus haetica pravitatis eorumque Vicariis, Consultoribus, Officialibus, caterisque sancti Officij Ministris, & servientibus, ubique locorum constitutis.

PAVLVS Papa V.

Ad perpetuam rei memoriam.

CUm inter ceteras, quae in Ecclesia Dei haecenus Instituta reperiuntur, Christi fidelium Confraternitates, illa ad Dei omnipotentis gloriam, & orthodoxae fidei conservationem, & propagationem satis vberes fructus attolisse, & in dies afferre dignoscatur, quae licet in varias partes dispersa sub Cruce signatorum vocabulo, seu S. Petri Martyris invocatione ad assistendum haeticae pravitatis Inquisitoribus, auxiliumq; quando, & quoties opus esset in Catholica fidei negotiis adversus haeticos, etiam vita ipsa praestandum, jam pridem instituta existit. Nos paterna sollicitudine, ut eadem Cruce signatorum Confraternitas majora suscipiat incrementa, quo specialibus privilegiis decorata, & coelestis gratiae donis adjuncta fuerit, providere volentes, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus & singulis Christi fidelibus verè poenitentibus, & confessis, qui eandem Confraternitatem pro tempore ingredientur, & in ea ubicumq; locorum describentur, seu recipiuntur, die primo eorum ingressus, & receptionis huiusmodi, si Sanct. Euchar. Sacrament. sumpserint, necnon tam ipsi, quam ad praesens existentib. praedictae Confraternitatis Confratribus

Ccc 3

etiam

etiam verè poenitentibus, & confessis, ac sacra Communione, si id commodè fieri potuerit, refectis, vel saltem contritis in eorum articulo pium nomen Iesu corde, si ore non poterint, invocantibus; insuper dictis Confratribus similiter poenitentibus, & confessis qui ali- quam ex Ecclesiis, vel Capellis, seu Oratoriis ipsius Confraternitatis, in exaltationis S. Crucis ac S. Petri Martyris festis diebus, seu eorum aliquo, à primis vespèris vsque ad occasum Solis cujuslibet dierum hujusmodi quolibet anno pro tempore devotè visitaverint, & ibi pias ad Deum preces pro S.R.E. ac fidei Catholicæ felici statu, & exaltatione, hæresumque extirpatione effuderint, quacumque festivitate prædicta id pro tempore fecerint, si similiter dictum sanctissimum Eucharistiæ sacramentum sumperint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem, Apostolica authoritate tenore præsentium concedimus, & elargimur. Præterea eisdem confratribus pariter poenitentibus, & confessis, ac sacra Communione sanctæ Crucis, & Nativitatis Domini nostri Iesu Christi, ac Annunciationis, & Assumptionis B. Mariæ Virginis, necnon omnium Sanctorum festivitibus, à primis similiter vespèris vsque ad occasum Solis dierum festivitatum earumdem devotè etiam visitaverint, & ut supra oraverint, quo dierum festivitatum hujusmodi id egerint, necnon etiam qui pro hæreticorum captivis, vel illis captis turò deducendis associando, seu aliàs operam præstiterint, aut Processionibus juxta eorum statuta, seu aliàs de locorum Ordinariorum licentia quandocumque faciendis, seu publicis, vel privatis eorumdem hæreticorum abjuracionibus quandocumque & ubicumque faciendis, seu eorum conversioni, & in fide Catholica instructioni incubuerint, vel ad conciones, seu prædicationes, quæ contra illos fiunt, audient ac denique ad illos, eorumque fautores, receptatores, & defensores impugnandos accesserint, seu in præmissis Inquisitoribus auxilium, consilium, vel favorem præstiterint, quo die præmissa, vel aliquod præmissorum egerint, quadraginta annos de injunctis eis, aut aliàs quomodolibet debitis poenitentis auctoritate, & tenore præmissis misericorditer in Domino relaxamus in forma Ecclesiæ consueta, quodq; iidem Confratres singulis anni diebus quinque altaria, si totidem ibi fuerint, devotè visitando, ac genibus flexis Psalmum, v. p. vel quinquies Orationem Dominicam, & Salutationem Angelicam recitando, easdem Indulgentias, & peccatorum remissiones, quas consequerentur, si eo die Ecclesias, v. b. in quibus stationes habentur, visitaverint, consequantur, similiter auctoritate, & tenore præmissis concedimus, & indulgemus, præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Decernentes nostræ intentionis existere quod præmissæ Indulgentiæ, & gratiæ tam singulis Inquisitoribus, & eorum vicariis, quàm Consultoribus, cæterisque Officij Inquisitionis hæreticæ pravitatis Officialibus, Ministris, & servientibus, v. b. libet commorantibus, & etiam in dicta Confraternitate mipimè descriptis, muneri tamen suo, pro quolibet respectivè concernit, functionibus, & aliis præmissa peragentibus concessæ sint, & censeantur. Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac regula nostra de non concedendis Indulgentiis ad inîtar, cæterisque in contrarium quomodolibet faciendis.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo Piscatoris, die 29. Julij 1611. Pontificatus nostri anno septimo.

S. COBELLIVTIVS.

Confirmatio Constitut. Pij Papa V. & Gregor. XIII. prohibentium quædam Theologorum sententias, & opiniones. Necnon prohibitio libri, cui titulus, Augustin. Cornelij Iansenij, olim, Iren. Episcopi, excusi Lovanii, Typis Jacobi Zezari, anno 1640. aliorumque operum, ac libellorum, occasione dicti libri, variis in locis, & variis idiomatibus impressorum.

VRBANVS Episcopus, servus servorum Dei,

Ad perpetuam rei memoriam.

IN Eminentis Ecclesiæ militantis Sede, mēitis licet imparibus, constituti, sedulo meditamur, ut quæ, ad fidei Catholicæ conservationem, à prædecessoribus nostris providè statuta, & ordinata sunt, firmiter perpetuò observentur; & cum opus sit, nostræ auctoritatis munimine confirmantur. Dudum siquidem à fel. rec. Pio Papæ V. prædecessore nostro emanavit Constitutio

Constitutio tenoris subsequens, videlicet. Pius Episcopus servus servorum Dei. Ad futuram rei memoriam. Ex omnibus afflictionibus, quas in hoc loco a Domino constituti, tam luctuoso tempore sustinemos, ille animus nostrum præcipue excruciat dolor, quod Religio Christiana tantis jam pridem turbinibus agitata, novis quotidie propositis opinionibus conflicteatur, Christi que populus antiqui hostis suggestionibus dissectus, in alios, atque alios errores passim, & promiscue deferatur: Quantum verò ad nos attinet, totis viribus conamur, ut illa, simul atque prosiliunt, penitus opprimantur: Magno enim mæore afficimur, quod plerique, spectata alioqui probitatis, & doctrinæ, in varias sententias, offensionis, & periculi plenas, tum verbo, tum scriptis prorumpunt; deque eis etiam in Scholis, invicem controversantur; cujusmodi sunt sequentes. Nec Angeli, nec primi Hominis adhuc integri merita rectè vocantur gratia. Sicut opus malum ex natura sua est mortis, æternæ meritorium, sic bonum opus ex natura sua est vitæ æternæ meritorium. Et bonis Angelis, & primo Homini, si in statu illo perseverasset usque ad ultimum vitæ, felicitas esset merces, & non gratia. Vita æterna Homini integro, & Angelo promissa fuit intuitu bonorum operum, & bona opera ex lege naturæ ad illam consequendam per se sufficiunt. In promissione facta Angelo, & Homini continetur naturalis iustitiæ constitutio, qua pro bonis operibus, sine alio respectu, vita æterna iustis promittitur. Naturali lege constitutum fuit homini, ut si in obedientia perseveraret, ad eam vitam pertransiret, in qua mori non posset. Primi hominis integri merita fuerunt primæ creationis munera: sed juxta modum loquendi Scripturæ sacræ non rectè vocantur gratia; quo fit, ut tantum merita, non etiam gratia debeant nuncupari. In redemptis per gratiam Christi, nullum inveniri potest bonum meritum, quod non sit gratis indigno collatum. Dona concessa homini integro, & Angelo, forsitan, non improbanda ratione, possunt dici gratia; sed quia secundum usum sacræ scripturæ, nomine gratiæ, ea tantum munera intelliguntur, quæ per Iesum Christum malè merentibus, & indignis conferuntur, ideo neque merita, neque merces, quæ illis redditur, gratia dici debet. Solutio pænæ temporalis, quæ peccato dimissa, sæpè remanet, & corporis resurrectio, propriè non nisi meritis Christi ascribenda est. Quodpiè, & iuste in hac vita mortali, usque in finem, conversari, vitam consequimur æternam, id non propriè gratiæ Dei, sed ordinationi naturali statim initio creationis constitutæ, iusto Dei iudicio, deputandum est; neque in hac retributione bonorum ad Christi meritum respicitur, sed tantum ad primam institutionem generis humani, in qua lege naturali, constitutum est, ut iusto Dei iudicio obedientiæ mandatorum vita æterna reddatur. Pelagij sententia est. Opus bonum, citra gratiam adoptionis factum non est Regni Cœlestis meritorium. Opera bona à filiis adoptionis facta, non accipiunt rationem meriti ex eo, quod sunt per Spiritum adoptionis inhabitantem corda filiorum Dei, sed tantum ex eo, quod sunt conformia legi, quodque per ea præstatur obedientia legi. Opera bona iustorum non accipient in die iudicii extrinsecam ampliorem mercedem, quam iusto Dei iudicio mereantur accipere. Ratio meriti non consistit in eo, quod qui benè operatur habeat gratiam, & inhabitantem Spiritum sanctum; sed in eo solum, quod obedit divinæ legi. Non est vera legis obedientia, quæ sit sine charitate. Sentiant cum Pelagio, qui dicunt, esse necessarium ad rationem meriti, ut homo per gratiam adoptionis sublimetur ad statum Deificum. Opera Cathecumenorum, ut fides, & pœnitentia ante remissionem peccatorum facta, sunt vitæ æternæ meritoria, quam vitam ipsi non consequuntur, nisi prius præcedentium delictorum impedimenta tollantur. Opera iustitiæ, & temperantiæ, quæ Christus fecit, ex dignitate personæ operantis non traxerunt majorem valorem. Nullum est peccatum ex natura sua veniale, sed omne peccatum meretur pœnam æternam. Humanæ naturæ sublimatio, & exaltatio in consortium Divinæ naturæ, debita fuit integritati primæ conditionis, & proinde naturalis dicenda est, & non supernaturalis. Cum Pelagio sentiunt, quæ textum Apostoli ad Romanos 2. Gentes, quæ legem non habent naturaliter, quæ legis sunt, faciunt, intelligunt de gentibus fidei gratiam non habentibus. Absurda est eorum sententia, qui dicunt, hominem ab initio, dono quodam supernaturali, & gratuito, supra conditionem naturæ suæ fuisse exaltatum, ut Fide, Spe, & Charitate Deum supernaturaliter coleret. A vanis, & otiosis hominibus, secundum insipientiam Philosophorum, excogitata est sententia, quæ ad Pelagianismum rejicienda est, hominem ab initio sic constitutum, ut per dona naturæ superaddita, fuerit largitate conditoris sublimatus, & in Dei filium adoptatus. Omnia opera infidelium sunt peccata, & Philosophorum virtutes sunt vitia. Integritas primæ creationis non fuit indebita humanæ naturæ exaltatio, sed naturalis ejus conditio. Liberum arbitrium sine gratiæ Dei adjutorio, non nisi ad peccandum valet. Pelagianus est error, dicere quod liberum arbitrium valet ad vllum peccatum vitandum. Non soli fures ij sunt, & latrones, qui Christum, Viam, & Ostium veritatis, & vitæ negant; sed etiam quicumque aliunde, quam per ipsum in viam iustitiæ (hoc est ad aliquam iustitiam) conscendi posse docent, aut tentationi vlli, sine gratiæ ipsius

adiutorio resistere hominem posse, sic ut in eam non inducatur, aut ab ea non superetur. Charitas perfecta, & sincera, quæ est ex corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta, tam in Cathecumenis, quam in pœnitentibus, potest esse sine remissione peccatorum. Charitas illa, quæ est plenitudo legis, non est semper conjuncta cum remissione peccatorum. Charitas minus iuste, recte, & sancte vivit, & mandata Dei observat, ac legem implet per charitatem, ante obtentam remissionem peccatorum, quæ in Baptismi lavacro demum percipitur. Distinctio illa duplicis amoris, naturalis videlicet, quo Deus amatur, ut auctor naturæ, & gratiæ, quo Deus amatur, ut beatorum, vana est, & commentitia, & ad illudendum sacris litteris, & plurimis veterum testimoniis, excogitata. Omne quod agit peccator, vel servus peccati, peccatum est. Amor naturalis, qui ex viribus naturæ exoritur, ex sola Philosophia, per elationem presumptionis humanæ, cum injuria Crucis Christi defenditur à nonnullis Doctoribus. Cum Pelagio sentit, qui boni aliquid naturalis, hoc est, quod ex naturæ solis viribus ortum ducit, agnoscit. Omnis amor creaturæ rationalis, aut vitiosa est cupiditas, qua mundus diligitur, quæ à Ioanne prohibetur; aut laudabilis illa charitas, qua, per Spiritum sanctum in corde diffusa, Deus amatur. Quod voluntariè fit, etiam si necessariò fiat, libere tamen fit. In omnibus suis actibus peccator servit dominanti cupiditati. Is libertatis modus, qui est à necessitate, sub libertatis nomine non reperitur in scripturis, sed solum nomen libertatis à peccato. Iustitia, qua iustificatur per fidem impius, consistit formaliter in obedientia mandatorum quæ est operum Iustitia, non autem in gratia aliqua animæ infusa, qua adoptatur homo in filium Dei, & secundum interiore hominem renovatur, ac Divinæ naturæ confors efficitur, ut sic per Spiritum sanctum renovatus, deinceps bene vivere, & Dei mandatis obedire possit. In hominibus pœnitentibus, ante Sacramentum absolutionis, & in Cathecumenis ante Baptismum, est vera iustificatio; sepe tamen à remissione peccatorum. Operibus plerisque, quæ à fidelibus fiunt, solum ut Dei mandatis pareant, cuiusmodi sunt, obedire parentibus, depositum reddere, ab homicidio, à furto, à fornicatione abstinere, iustificancur quidem homines, quia sunt legis obedientia, & vera legis iustitia, non tamen iis obtinent incrementa virtutum. Sacrificium Missæ non alia ratione est Sacrificium, quàm generali illa, qua omne opus, quo fit, ut Sancta Societas, Deo homo inhaereat. Ad rationem, & diffinitionem peccati non pertinet voluntarium; nec diffinitionis quæstio est, sed causæ, & originis. Vtrum omne peccatum debeat esse voluntarium; unde peccatum originis verè habet rationem peccati sine vlla relatione, ac respectu ad voluntatem, à qua originem habuit. Peccatum originis est, habituali parvuli voluntate voluntarium, & habitualiter dominatur parvulo, eo quod non gerit contrarium voluntatis arbitrium; & ex habituali voluntate dominante fit, ut parvulus discedens sine regenerationis Sacramento, quando usum rationis consecutus erit, actualiter Deum odio habeat, Deum blasphemet, & Legi Dei repugnet. Prava desideria, quibus ratio non consentit, & quæ homo invitatus patitur, sunt prohibita præcepto Non concupisces. Concupiscentia, sive lex membrorum, & prava ejus desideria, quæ inviti sentiunt homines, sunt vera legis inobedientia. Omne scelus est ejus conditionis, ut suum autorem, & omnes posteros eo modo inficere possit, quo infecit prima transgressio. Quantum est ex vi transgressionis, tantum meritorum malorum à generante contrahunt, qui cum minoribus nascuntur vitiis quàm qui cum majoribus. Distinctiva hæc sententia, Deus homini nihil impossibile præcepisse, falsò tribuitur Augustino, cum Pelagij sit. Deus non potuisset ab initio talem creare hominem, qualis tunc nascitur. In peccato duo sunt; actus, & reatus; transiente autem actu, nihil manet nisi reatus, sive obligatio ad pœnam; Vnde in Sacramento Baptismi, aut Sacerdotis absolutione, propriè reatus peccati dumtaxat tollitur; & ministerium Sacerdotum solum liberat à reatu. Peccator pœnitens non vivificatur ministerio Sacerdotis absolventis, sed à solo Deo, qui pœnitentiam suggerens, & inspirans, vivificat, eum & resuscitat, ministerio autem Sacerdotis solum reatus tollitur. Quando per eleemosynas, aliaque pœnitentiæ opera Deo satisfacimus pro pœnis temporalibus, non dignum pretium Deo pro peccatis nostris offerimus, sicut quidam errantes autumant (nam alioqui essemus, saltem aliqua ex parte redemptores) sed aliquid facimus; cuius introitu Christi satisfactio nobis applicatur, & communicatur. Per passionem Sanctorum in Indulgentiis communicatas non propriè redimuntur nostra delicta; sed per communionem charitatis nobis eorum passionem impertiuntur, ut digni simus, quæ pretio sanguinis Christi à pœnis pro peccatis debitis, liberemur. Illa Doctorum distinctio, Divinæ legis mandata bifariam impleri, altero modo quantum ad præceptorum operum substantiam tantum; altero quantum ad regerendum quendam modum, videlicet secundum quem valeant operantem perducere ad regnum æternum (hoc est ad modum meritorum) commentitia est, & explodenda. Illa quoque distinctio, qua opus dicitur bifariam bonum, vel quia ex objecto, & omnibus circumstantiis rectum est, & bonum (quod moraliter bonum appellare consueverunt) vel quia est meritorium Regni æterni, eo quod fit à vivo Christi membro per Spiritum charitatis, rejicienda est. Sed

Sed & illa distinctio duplicis iustitiæ, alterius, quæ fit per Spiritum charitatis inhabitantem, alterius, quæ fit ex inspiratione quidem Spiritus Sancti cor ad poenitentiam excitantis, sed nondum cor inhabitantis, & in eo charitatem diffundentis, quæ Divinæ Legis iustificatio impleatur, similiter rejicitur. Item, & illa distinctio duplicis vivificationis, alterius, quæ vivificatur peccator, dum ei poenitentia, & vitæ novæ propositum, & inchoatio per Dei gratiam inspiratur; alterius, quæ vivificatur, qui verè iustificatur, & palmes vivus in Vite Christo efficitur, pariter commentitia est, & scripturis minimè congruens. Nonnisi Pelagianis errore admitti potest usus aliquis liberi arbitrij bonus, sive non malus, & gratiæ Christi injuriam facit, qui ita sentit, & docet. Sola violentia repugnat liberati hominis naturali. Homo peccat, etiā damnabiliter, in eo, quod necessario facit. Infidelitas purè negativa in his, in quibus Christus non est prædicatus, peccatum est. Iustificatio impij fit formaliter per obedientiam Legis, non autem per occultam communicationem, & inspirationem gratiæ, quæ per eam iustificatos faciat implere legem. Homo existens in peccato mortali sive in reatu æternæ damnationis, potest habere veram charitatem; & charitas, etiā perfecta potest consistere cum reatu æternæ damnationis. Per contritionem; etiam cum charitate perfecta, & cum voto suscipiendi Sacramentum conjuncta, non remittitur crimen, extra casum necessitatis, aut martyrij, sine actuali susceptione Sacramenti. Omnes omnino Iustorum afflictiones, sunt ultiones peccatorum ipsorum; unde, & Iob, & Martyres, quæ passi sunt, propter peccata sua passi sunt. Nemo, præter Christum, est absque peccato originali; hinc Beata Virgo mortua est propter peccatum ex Adam contractum, omnesque ejus afflictiones in hac vita, sicut, aliorum Iustorum fuerunt ultiones peccati actualis, vel originalis. Concupiscentia in renatis relapsis in peccatum mortale, in quibus jam dominatur, peccatum est, sicut, & alij habitus pravi. Morus pravi concupiscentiæ, sunt, pro statu hominis vitiosi, prohibiti præcepto, Non concupisces: Unde homo eos sentiens, & non consentiens, transgreditur præceptum, Non concupisces, quamvis transgressio in peccatum non deputetur, Quandiu aliquid concupiscentiæ carnalis in diligente est, non facit præceptum, Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo. Satisfactiones laboriosæ Iustificatorum, non valent expiare de condigno poenam temporalem restantem post culpam condonatam. Immortalitas primi hominis non erat gratiæ beneficium, sed naturalis conditio. Falsa est Doctorum sententia, primum hominem potuisse à Deo creari, & institui sine Iustitia naturali. Quas quidem sententias stricto coram nobis examine ponderatas, quāquam nonnullæ aliquo pacto sustineri possent, in rigore, & proprio verborum sensu ab assertoribus intento, hæreticas, erroneas, suspectas, temerarias, scandalosas, & in pias aures offensionem immittentes, respectivè, ac quæcumque super iis verbo, scriptoque emissæ, præsentium auctoritate damnamus, circumscribimus, & abolemus; deque eisdem, & similibus posthac, quoquo pacto, loquendi, scribendi, & disputandi, facultatem quibuscumque interdicimus. Qui secus fecerint, ipsos omnibus dignitatibus, gradibus honoribus, beneficiis, & officiis perpetuò privamus, ac etiam inhabiles ad quæcumque decernimus, vinculo quoque anathematis eò ipso innodamus, à quo, nullus Romanæ Pontificis inferior, valeat ipsos, excepto mortis articulo, liberare. Cæterum, ut jam commoti his de rebus tumultus, & contracta odia faciliùs comprimi possint, simulque animarum saluti plenius consulatur, Dilecto filio nostro Antonio tituli Sancti Bartholomæi, in Insula Presbytero Cardinali Grævelano nuncupato, per Apostolica scripta mandamus, ut ipse, quid ad perpetuam dictarum sententiarum, & scripturarum abolitionem, quid ad arcenda hujusmodi proloquia, & disputationes, quid denique ad unionem, & pacem cum communi omnium, & Ecclesiæ Catholice satisfactione componendam, facto apud sit, in primis diligenter expendat; deinde in iis omnibus, quæ pro communi salute, tranquillitate, & honore optimum judicaverit, salva semper Ecclesiæ prædictæ unitate, etiam per alium, seu alios, fide, doctrina, & religione præstantes, ocyus exequatur, faciatque, quidquid decreverit, inviolatè ab omnibus observari, Contradictores quoslibet per censuras, & poenas prædictas, cæteraque juris, & facti remedia opportuna appellatione postposita, compescendo; Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio Brachij secularis: non obstantibus, quod forsitan aliquibus ab Apostolica sit Sede Indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de Indulto hujusmodi mentionem; Et quibuscumque aliis privilegiis, exemptionibus, Indulgentiis, & litteris Apostolicis, specialibus, vel generalibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus præsentium impediti valeat quomodolibet, vel differri; & de quibus, eorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ damnationis, circumscriptionis, abolitionis, interdicti, decreti, & mandati, privationis, & innodationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum

Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1567. Kalendis Octobris: Pontificatus nostri anno 2.

Deindeque præfatus Gregorius Papa XIII. etiam prædecessor noster, intellecto per eum, non sine animi sui dolore, non defuisse tunc temporis aliquos Theologos, ut studiosos tum professores, qui articulos in prædicta Constitutione damnatos asserere & pertinaciter defendere pergerent; pro officij sui munere eorundem temeritatem, atque auidiam ad totius Ecclesiæ peti- culum pertinentem, minimè contemnendam, & dissimulandam censuit; sed ad coercenda hu- jusmodi ingenia, per aliam suam Constitutionem sub datum quarto Calendæ Februarij anno incarnationis Dominicæ 1579. Pontificatus sui anno 8. eandem, Pij prædecessoris constitutione prædictam sua quoque auctoritate confirmavit. Articulisque ibidem comprehensos iteratò damnauit; & ne quis, hac in re constanter Sedis Apostolicæ voluntatem, ac sententiam igno- rare posset, suam huiusmodi confirmationis Constitutionem, altera Pij V. comprehensa, publi- cavit, & promulgauit. Postea recoll. m. f. n. Paul. Pap. V. similiter prædecessor noster, ad tollenda scandala, & dissensiones, quæ in Ecclesia Catholica oriebantur occasione editionis librorum, & operum de Auxilijs tractantium, in Generali Congregatione Sanctæ Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis, sub die 1. Decembris Anni Domini 1611. coram ipso habita, decreuit, vt scribe- retur Nuntiis Apostolicis, quod notificarent, & ordinarent, Superioribus Religionum, & Vni- versitatibus studiorum, & Ordinariis eorum Nuntiatuæ, ne sinerent imprimi in materia de Au- xilijs, etiam sub prætextu commentandi S. Thomam, aut alio modo, & qui vellent de hac matre- ria scribere, & imprimere, prius mitterent Tractatus, & Compositionem ad dictam Sanctam Vniuersalem Inquisitionem; & in executionem mentis dicti Pauli prædecessoris, eundem De- creti tenor omnibus prædictis per Nuntios respectiue fuit legitime intimatus; Successiveque ne contra prædictum Decretum aliquid attentari contingeret, sed scandala, & dissensiones omnino cessarent, Nos in alia Generali Congregatione dictæ Sanctæ Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis, Feria quinta die 22. Maij. Anno Domini 1625. per aliud Decretum nostrum, ip- sum Pauli prædecessoris Decretum confirmauimus, & innouauimus; ac omnibus, & singulis cuiusvis Religionis, Ordinis, Congregationis, Instituti, & Societatis, etiam de necessitate ex- primendæ, Regularibus, & aliis quibuscumque tam Ecclesiasticis, quàm secularibus personis cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis, & dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quàm secu- laris, ne imposterum auderent imprimere, vel quoquo modo in lucem edere libros, tractatus, vel compositiones, ex professo, vel incidenter, aut prætextu commentandi D. Th. vel quem- libet alium Doctorem, aut alia quauis occasione, prætextu, vel modo, de materia Auxiliorum Diuinorum tractantes, sine expressa, & speciali licentia à nobis, in Congregatione S. Officij prædicta, obtinenda, donec aliud in hac materia à Sede Apostolica foret ordinatum, distictè præcepimus, & mandauimus; & vt huiusmodi nostrum Decretum inuolabiliter obseruetur, volumus, & declarauimus, contravenientes, poenas priuationis Dignitatum, & Officiorum suorum, vocis actiue, & passiuæ, facultatis concionandi, publicè legendi, docendi, & interpre- tandi, ipso facto, absque alia declaratione, incurrere, & nihilominus alijs etiam poenis nostris, & successorum nostrorum Romanorum Pontificum arbitrio infligendis, subiacere; librosque, quos ex tunc deinceps, contra dicti nostri Decreti tenorem edi contingeret, absque alia decla- ratione, tanquam expressè prohibitos haberi; & Impressores, præter amissionem librorum; pe- cuniarijs, aliisque corporalibus poenis iuxta criminis grauitatem teneri. Nouissimè tandem ac- cepto per nos in Oppido (Ciuitate nuncupato) Louaniensi, quosdam assertos Cornelij Iansenij olim Episcopi Iprensis, executores ex testamento in lucem edi curasse librum, cui titulus, Au- gustinus, ex professo continentem, & tractantem materiam de Auxilijs, nulla penitus petita, vel ob- tenta à dicta Congregatione licentia illum imprimendi; eiusque operis occasione Patres So- cietatis Iesu, nonnullas in Ciuitate Antuerpien, de eadem materia tractantes Theses, pariter absque licentia eiusdem Congregationis, imprimi curasse; opinionemque Iansenij in prædicto libro contentas oppugnasse; rursusque nonnullas alias, orationes, scripturas, Epistolas, Theses, que in calce infrascripti Decreti nostri, tunc registratas, tam pro dicti libri Iansenij, quàm The- sum à Patribus Iesuitis editarum defensione impressas fuisse, non solum contra prædictorum Decretorum prohibitionem, sed etiam in graue scandalum, & offensionem Ecclesiæ Catholicæ: Nos vt malis huiusmodi imminetibus quanto citius occurreretur, & ne imposterum vllus au- deret dictis Decretis contraire, per aliud Decretum in alia plena, & generali Congregatione præ- dictæ Sanctæ Romanæ, & vniuersalis Inquisitionis coram Nobis die prima Augusti proximè præ- teriti habita, inhærendo prioribus Decretis à Paulo prædecessore, & à nobis, vt supra editis, pro tunc dictum librum Iansenij, cui titulus, August. Louanij impressum, necnon Theses à Patribus Societ. Iesu Antuerpiæ in lucē editas; aliasque scripturas in calce posterioris nostri Decreti huius- modi registratas, jam vigore anteriorum supradictorum Decretorum prohibitas, de novo pro- hibuimus, ac pro prohibitis omninò haberi volumus; Mandauimusque sub poena excommuni- cationis,

cationis, ipso facto incurrenda, ne quis cuiuscumque status, gradus, conditionis, & qualitatibus, etiam speciali, & specialissima nota digna, librum, & Theses prædictas, aliasque scripturas, ut supra, absque dictæ Sedis licentia in dicta Congregatione S. Officii obtinenda, retinere, & legere possit. Mandauimus insuper omnibus, & singulis, cuiusvis Religionis, Ordinis, & Dignitatis, Abbatiali, Episcopali, Archiepiscopali, & Patriarchali, dignitate suffutis, Collegiis, & vniuersitatibus, sub prædictis, ut supra, excommunicationis, ipso facto incurrenda; Interdicti Ecclesiastici, respectiue, aliisque, arbitrio nostro, pœnis infligendis, etiam corporalibus, ne in posterum auderent imprimere, nec quoquomodo in lucem edere libros, tractatus, compositiones, ex professo, vel incidenter, etiam sub prætextu commentandi Diuum Thomam, seu in Philosophicis, agendi de concursu causæ primæ cum secunda, præsertim defendendi, aut impugnandi librum dicti Iansenij, cui titulus, Augustinus, vel Theses Patrum Societatis Iesu, aliasque scripturas in calce dicti posterioris nostri Decreti, ut præfertur, registratas, & prohibitas, aut alia quavis occasione, vel modo de materia Auxiliorum diuinorum, seu de gratia, & libero arbitrio tractantes, sine expressa licentia à nobis in dicta Congregatione S. Officii obtinenda, donec aliud in hac materia à Sede Apostolica prædicta foret ordinatum. Absolutionem verò à prædicta excommunicatione, necnon interdicti suspensionem, & relaxationem, Nobis, & dictæ Congregationi reservauimus; Non obstantibus quibuscumque priuilegiis, etiam Sanctæ Cruciatæ, Iubilæi (etiam generalis) & facultatibus Missionariorum, ac aliis à dicta Sede emanatis, seu emanandis, quibus omnibus in hac parte derogauimus: Volumusque ea omnia suum plenarium sortiri effectum, omnesque contrafacientes, ut supra, ligare, nec quemquam excusari posse, etiam sub prætextu, quod anteriora Decreta Pauli prædecessoris, & nostra, aliis, ut præfertur edita, non forent in Prouinciis intimata vel usu recepta. Irritum quoque, & inane decreuimus quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contingeret attentari; Contrariis quibuscumque non obstantibus. Et ne præmissorum ignorantia posset ab aliquo prætendi, volumus, ut posterius nostrum Decretum huiusmodi, seu illius exemplum, ad valuas Basilicarum S. Ioannis Lateran. & Principis Apostolorum de Vrbe, & in acie Campi Floræ, affixum, omnes ita arctaret, & afficeret, ac si vnicuique personaliter intimatum foret. Nota vero librorum, & scripturarum prohibitarum, in calce posterioris Decreti nostri huiusmodi registratum, hæc est. Liber cui titulus, Augustinus, impressus Louanij Typis Iacobi Zegeri Anno 1640. & Parisiis 1641. Theses Theologicæ de Gratia, libro arbitrio, & Prædestinatione, Antuerpiæ apud Ioannem Meursium anno 1641. Cornelij Iansenij Iprensis Episcopi, &c. Laudatio Funeralis dicta à R. Fratre Ioanne à Lapide &c. Louanij, Typis Bernardini Marij, &c. Epistola idiomate Hispano, All'Eminent. y Reuerend. Señor Cardenal de la Cueva de la Congregacion de la S. Inquisicion, por el P. Pedro Buiero de la Compania de Iesus Predicador del Señor Cardenal Infante; Dar in Bruxellas 16. Henero 1641. Memoriale idiomate Hispano Cardinali Infanti Hispan. incip. Serenif. Señor, & finif. Como es V. Cathol. Real. A. Libellus, cui titulus, humilis, & supplex querimonia Iacobi Zegers Typogr. Louan. aduersus Libellum R. P. S. I. Regiæ Capellæ Bruxell. Concinatoris & Theses PP. Societatis, Louanij apud Iacobum Zegers, Anno 1641. primæ, secundæ, & tertiz editionis. Memoriale ad Eminentiſſimum Cardinalem de la Cueva, circa querimoniam frivolum Iansenianam, &c. contra Theses Theologicas, & libellum supplicem &c. ejusdem de eodem tela ingesta, & regeſta. Theologicæ, Apologice, & Miscellanæ aduersus doctrinam Cornelij, &c. sub prætextu querimoniz Typographi Louanienſis editionis secundæ, &c. Antuerpiæ apud Ioannem Meursium anno 1641. Libellus, cui titulus, Augustini Hipponensis, & Augustini Iprensis, de Deo omnes saluare volente, &c. Homologia, &c. Louanij apud Iacobum Zegers anno 1641. Epistola Liberti Fromundi, & Henrici Caleni Louanij 16. Iunij 1641. R. P. Societatis Iesu Louan. incip. Theses vestras, Epistola Professorum S. Thome Colleg. Societ. Iesu Louan. Liberto Fromundo, & Henrico Caleno, incipien. Gratias agimus &c. Epistola, cui titulus, Petrus Buierus Doctoribus Ianseniaris &c. Ad rem, Ad rem, &c. incipiens Ad rem. Amici, &c. Somnium Hipponense, siue de Controversiis, &c. Relatore Philetimo S. T. Baccal. Formato Parisiis anno 1641. Insuper omnes alij libri, Opuscula, Epistolæ, Orationes, Theses, &c. aliaque omnia tam edita hucusque, quam imprimenda; tam ejusdem libri, cui titulus, Augustinus, lectione, postmodum compertum fuerit, in eodem libro multas ex propositionibus à prædecessoribus nostris olim ut præfertur, damnatas, contineri, & magno cum Catholicorum scandalo, & auctoritatis dictæ Sedis contemptu, contra præfatas damnationes, & prohibitiones defendi. Nos huic malo, in scandalum totius Reipublicæ Christianæ, & Fidei Catholicæ perniciem, verrenti, opportunum remedium adhibere non Decretorum huiusmodi totos, & integros tenores, ac Datas etiam anteriores præsentibus pro totaliter expressis, & insertis habentes, motu proprio, & ex certa scientia nostra,

ac de Apostolica potestatis plenitudine, hac perpetuò valitura Constitutione ejusdem Pij, & Gregorij prædecessorum, hujusmodi Constitutiones prædictas, omniaque, & singula in eis contenta, Apostolica auctoritate tenore præsentium, perpetuò confirmamus, & approbamus; librumque prædictum, cui titulus est, Augustinus, Articulos, opiniones, & sententias in dictis Constitutionibus reprobata, atque damnata; ut à nobis compertum est, continentem, & reereto nostro prædicto registratis, per præsentem addimus, atque adjungimus, eadem auctoritate per præsentem omnino prohibemus, ac pro vetitis, & prohibitis haberi volumus; & mandamus, Isbentes insuper sub omnibus pœnis, & censuris in prædicta Constitutione Pij prædecessoris, contentis (à quibus, nullus Romano Pontifice inferior, excepto mortis articulo, absolvere contra facientes possit) ne quis cujuscumque conditionis, & qualitatibus sit, etiam specialis; & specialissima nota, & expressione dignus, de prædictis, ut supra, damnatis, & in prædicto libro contentis, aliisque (ut infra) subinfectis, Articulis, Opinionibus, sententiis, libellis, orationibus, scripturis, Epistolis, Thesibus, quoquo pacto loqui, scribere, & disputare audeat, librumque, & alia prædicta penes se retinere, vel legere præsumat; Remanente nihilominus, in reliquis in suo robore posteriori Decreto à nobis in sacra supremæ, & univèrsalis Inquisitionis Congregatione, ut præfetur, edito; Decernentesque sic, & non aliàs in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Interpretes, Doctores, Academiæ, Univeritates, & studia generalia, aliasque personas; Iudices Ordinarios, delegatos, mixtos, etiam Nuntios nostros, & Sedes prædictæ, sublata eis, & eorum cuilibet, qualibet, aliter judicandi, & interpretandi, ac glossandi, & decidendi facultate, & auctoritate, ubique judicari, & definiri debere; Iritumque & inane quicquid secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentatum forsitan est hætenus, vel imposterum contigerit attentari. Non obstantibus, omnibus, quæ in dicto nostro posteriori decreto volumus non obstat, cæterisque contrariis quibuscumque Opera verò addita aliis, in calce posterioris nostri Decreti, ut præfetur, registratis, & prohibitis (sunt, sequentia, videlicet, Liberti Fromundi sacre Theologiæ Doctoris &c. Brevis Anatomia hominis, Lovanij apud Iacobum Zegers, &c. anno 1641. Conventus Africanus, sive disceptatio judicialis apud Tribunal Præsulis Augustini, &c. narratore Artemidoro Oneirocritico, A Roien, chez Nicolas de Montagne anno 1641. Memorial au Roy incipiens Jean Iansenius Chanoine, &c. finiens, contra ista duo Decreta Summorum Pontificum, &c. Item attestatio notoralis, &c. incipiens, Ego infra scriptus, & finiens, Petrus Mintært Notarius. Approbatio sub nomine nonnullorum Theologorum ex variis Religionibus, tam Ordinum Monachalium, quam Mendicantium, necnon Archiepiscopi Philippenfis aliorumve Theologorum Clericorum Sæcularium, Doctrinæ Cornelij Iansenij in dicto libro Augustinus, contentæ, incipiens. Quid censendum sit de doctrina in opere Reverendiss. D. Cornelij Iansenij Episcopi Iprensis s. l. mem. nuncup. Augustinus, contenta patebit ex subsequentibus attestacionibus Doctissimorum virorum in Belgio, & alibi existentium, &c. finiens: Et me publico, & Apostolico, ac dictæ Universtitatis Notario, & Scriba jurato, Quod attestator, Petrus Mintært Notarius. Ut autem præsentem nostræ litteræ, omniaque, & singula in eisdem litteris, ut supra contenta ad omnium notitiam deducantur, nec illarum ignorantia ab aliquo allegari possit, volumus easdem præsentem nostras litteras, seu earum transumptum, etiam impressum (cui manu Notarii publici subscripto, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munito, plenam vtriusque locorum, & tam in judicio, quam extra illud fidem adhiberi decernimus) in Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe & Cancellariæ Apostolicæ Valvis, atque in acie campi Floræ per aliquos ex Cursoribus Palatii Apostolici publicari, & affigi earumque copiam inibi affixam dimitti, publicationemque, affixionem, & copiarum affixarum, dimissionem hujusmodi in Regnis, Provinciis; Civitatibus, Oppidis, & locis requiri, aut expectari debere, omnesque, & singulos perinde arctare, & afficere, ac si vnicuique nominatim, ac personaliter intimata, atque præsentata fuissent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, additionis, adjunctionis, prohibitionis, iussionis, Decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. Romæ apud S. Petr. Anno Incarn. Dom. 1641. pridie 9. Mart. Pontif. nostri anno 19.

E. D. A. T.

Visa de Curia P. Gentilis.

F. Morolus.

Anno à Nativ. D. N. I. C. 1643. Indictione 11. die verò 19. Junij, Pontific. SS. in Christo, Patris, & D. N. D. Urbani Divina Providentia Papa VIII. Anno ejus 20. supradicta Constitutio affixa, & publicata fuit ad vultus Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, atque in acie Campi Floræ, ut morietur, per me Ioan. Baptistam Riccium ejusdem SS. D. N. Papæ, ac S. Inquisitionis Cursorem.

Romæ ex Typographia Cam. Apost. 1641.